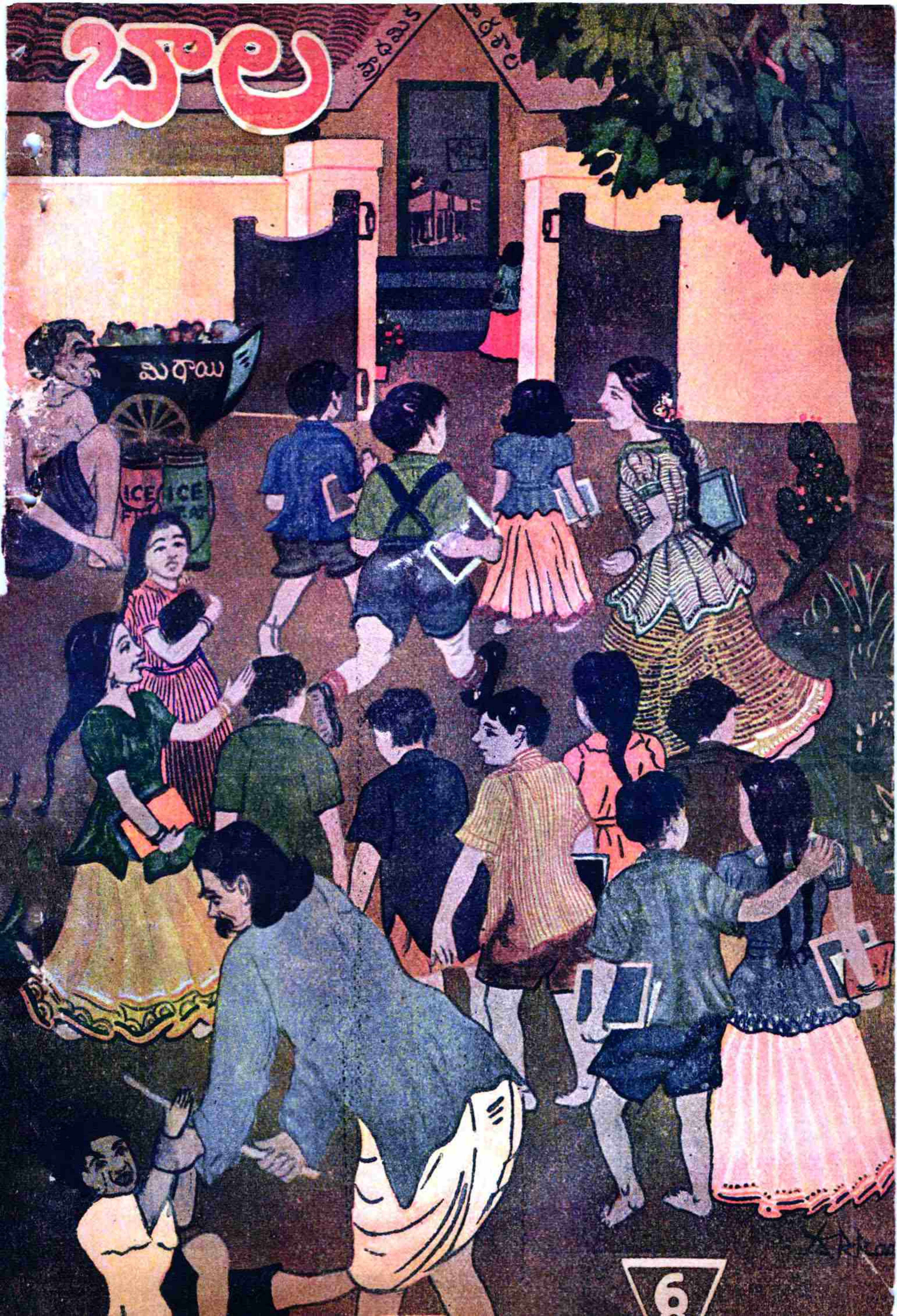

బాల

శాంతి
శాంతి

కుమారీ యింగువ అంబికాదేవి (యీమిని)

బహు బహుమతులబాల

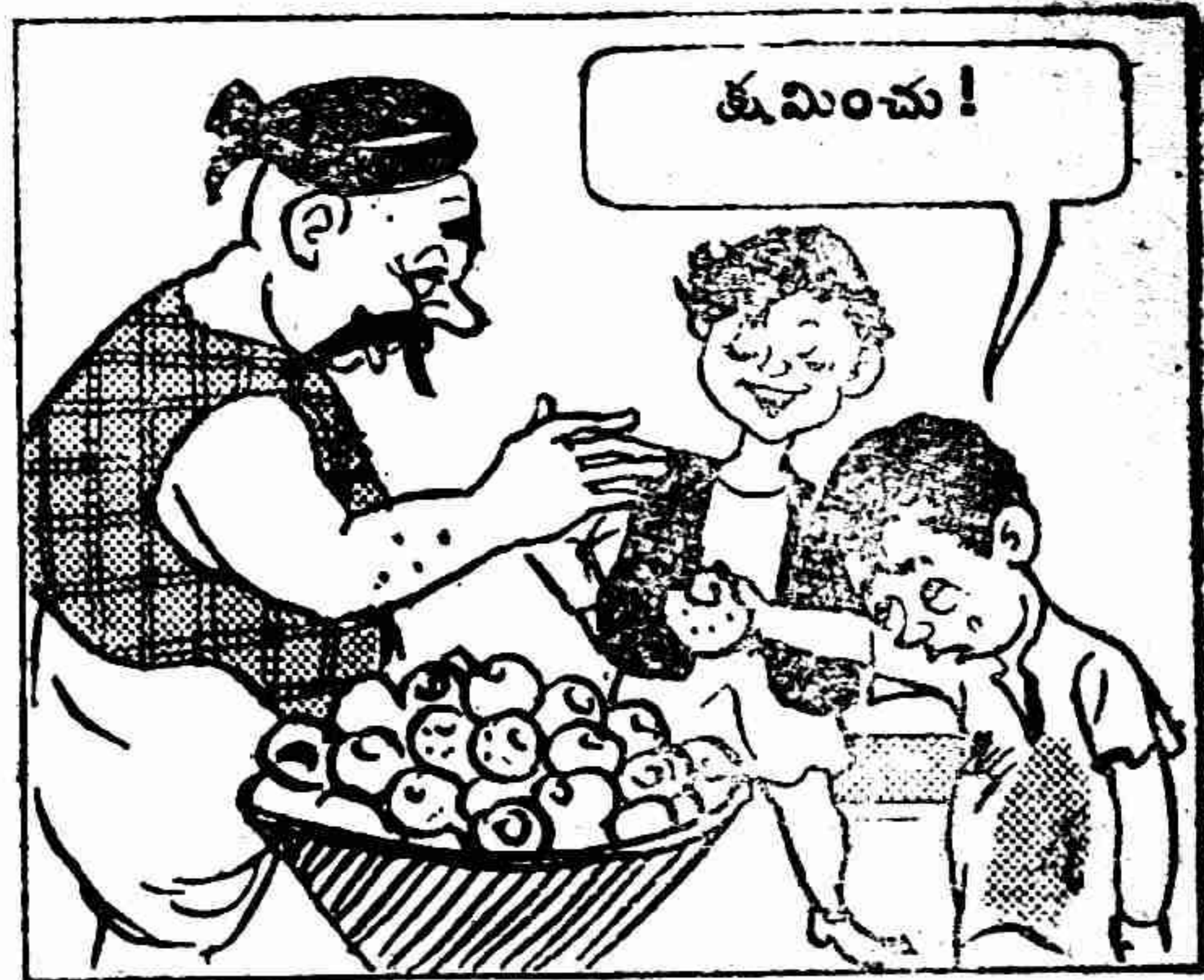
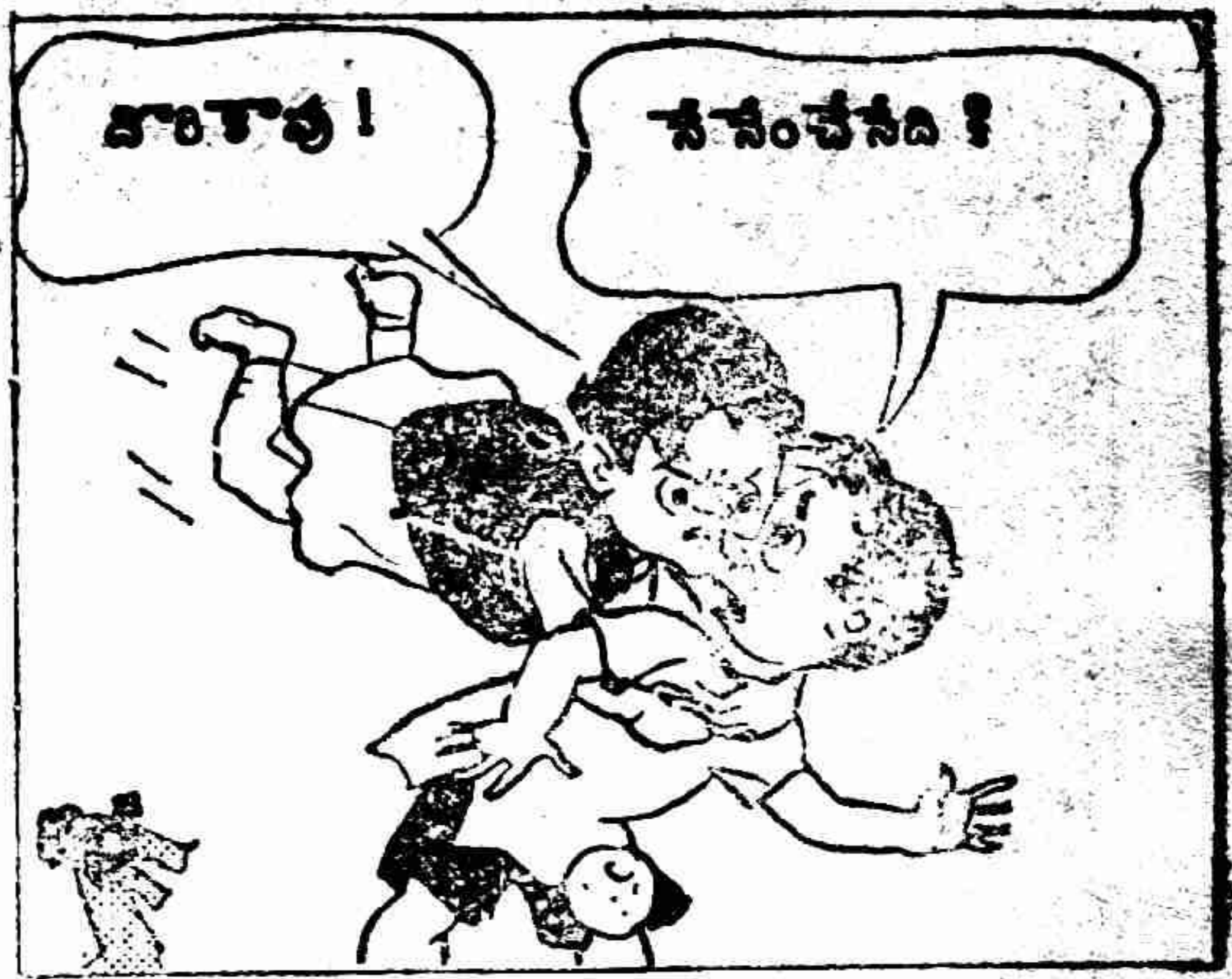
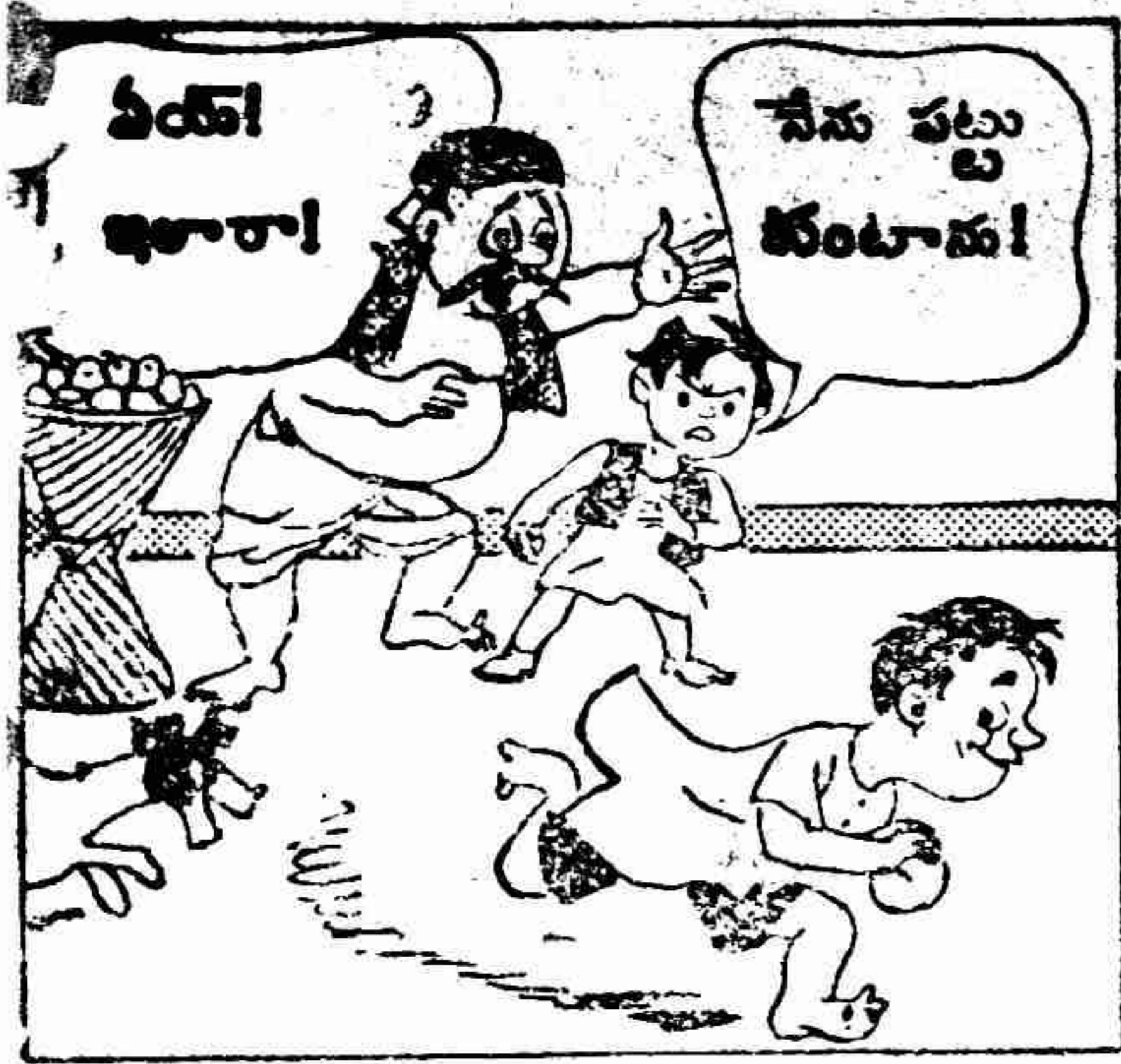
కుమారీ జి. నూర్నాపభ

నవ్వు పువ్వు

కుమారీ సోర్పపాడి సుభద్ర

చందూ యొక్క సాహసము

ది తాతా ఆయిల్ మిల్స్ కంపెనీ, లిమిటెడ్.

అమృతాంజనము

తామర తంపరగా పడుబాధల - తరుమజాలనని భయపడకు
అమృతాంజనము పేరువినినచో - |అవియెల్లయు గడగడ వడకు ||తా||

తలనొప్పికి తలనొప్పి పుట్టును - కంటినొప్పి కనుకనబడదు
పంటినొప్పియు పలాయనంబగు - తుంటినొప్పియు తుడుచుకపోవును||

ఏదో ఒకరూపముతోవచ్చి - యెల్లరినివియే పీకితినున్
బాధల నణచి సేదదీర్చుకొన - స్వీకరింపు మమృతాంజనమున్ ||తా||

రొంపదగ్గు ఎగళోవలకు - చెంపపెట్టు అమృతాంజనము
వాతము పట్లను నరముల పోట్లను - వారిం చెడి దమృతాంజనము ||తా||

తామర గజ్జ నెగ కురుపులను - తరుమ గలది అమృతాంజనము
అలసిన మేనుకు బలము గూర్చును - అమృతాంజనపు మర్దనము ||తా||

బుద్ధి బలంబు ప్రయోగ మధికమై - స్తబ్ధతకూడిన వారలకు
కుద్ధంబైన చుఱుకు తనము చవి - చూపించెడి దమృతాంజనము ||తా||

పని పాటులు చల్లగ చేసుకొని - మనుగడ శ్రీమంతముగ గడుపుకొన
మదిలోపలను ఉవ్విళ్ళూరే - మనుజుకోటికిని కై దండ యిది ||తా||

పట్టములందును పల్లెలయందును - పీఠంబులు నెలకొల్పుకొని
బాధా పీడిత జనులందరికిని - పరమాద్భుతసాయము చేయున్ ||తా||

“ఎప్పుడెప్పుడే బాధకలిగినా - తప్పించెడి దమృతాంజనమే”యని
పిన్న పెద్దలు పాడుచుండెడి - ప్రేమ గీత మమృతాంజనము ||తా||

గరిమెళ్ళ సత్యనారాయణ బి. ఎ.

'BALA'—CHILDREN'S ILLUSTRATED MONTHLY

సంపాదకుడు :

న్యాయపతి రాఘవరావు, బి. ఎ.

సహాయ సంపాదకురాలు :

న్యాయపతి కామేశ్వరి, బి.ఎ., ఎల్.టి.

సంపుటి 5]

జూలై, 1950

[సంచిక 12

మితాయి సంచిక గురించి

బాలలూ!

ఈ సంచికతో "బాల" 5 సంవత్సరములు పూర్తి చేసింది. ఒక్కే సంచికనుంచి ఆరోవణ ప్రారంభం. ప్రతి సంవత్సరం ఆగస్టులో మితాయి సంచిక వేయడం మామూలు. అలాగునే ఈయేడుకూడా మితాయి సంచిక వస్తుంది. కాని - ఒక చిన్న విషయం.

మార్కెటులో కాగితం ఖరీదులు విపరీతముగా పెరిగిపోయాయి. మంచి తళుకు గల ఆర్ట్ పేపరు అట్ట దొరకదు! అదీ గాక "బాల" ప్రెస్సు ఈ నెలలోనే ఇంకో పెద్ద ఇంటికి మారతోంది. ప్రెస్సుని మార్చడం అంటే చాలా గొడవవుంది. ఈ కారణాలచేత, ఇదివరకు మీకు

ప్రతియేడూ ఇస్తున్న 1 రూ॥ విలువగల పెద్ద మితాయి సంచికను ఈయేడు వేయడానికి వీలులేదు. మామూలుగా 6 అణాలకే సుమారు 100 పేజీల మితాయి సంచికను వేసి పంపుతాము. రంగులూ, హంగులూ అన్నీ వుంటాయి లెండి.

మితాయి సంచికకు బదులుగా ఈ సంవత్సరం దీపావళి సంచిక పెద్దదిగా వేయాలని అనుకుంటున్నాం. దానిని గురించి మున్ముందు రాస్తాం.

ఈ 5 సంవత్సరాల నుంచి "బాల" ను చదువుతూ ప్రోత్సహించిన మీకు "బాల" జేజేలు.

బాలక్కయ్య
బాలన్నయ్య

అట్టమీది బొమ్మ

*

ఈనెల అట్టమీది బొమ్మను చూశావా ? అది ఒక బడి. అది బాలలబడి. ఆబడిలో ఆడపిల్లలూ, మొగపిల్లలూ అందరూ కలిసే చదువుతారు. రెండు నెలలైంది. వేసవిసెలవులో బడి మూసి వుంది. ఇప్పుడే తిరిగి బడితెరిచారు. అదుగో ! చూశారా ? పిల్లలందరూ ఎంత సందడిగా బడికి వెళ్తున్నారో ! కొత్త పలకలు, కొత్త పుస్తకాలు పట్టుకొని గబగబ వెళ్తున్నారు. లలిత అందరికంటే ముందుగానే వెళ్లి క్లాసులో కూర్చుంది. సరళ అప్పుడే మెట్లు ఎక్కుతోంది, అనిల్ బాబు కాళ్లకి మేజోడు, బూట్లు వేసుకొని బలే హుషారుగా అడుగులువేస్తూ వెళ్తున్నాడు. లీలారామం అక్కా తమ్ముళ్లు, వాళ్లిద్దరూ ఒకేక్లాసు. ఇద్దరూ జట్టుగా బడికి పోతున్నారు చూచావా ? చెట్టుపక్కన ఆపెద్దపిల్లే విరళ, విరళ మూడోక్లాసు ఫెయిలయింది. అయినా, సిగ్గులేకుండా, షోగ్గా ముస్తాబై బడికి తచూరయింది. అందరి దృష్టి బడివేపు వుంటే విరళదృష్టి ఆ మిఠాయి అమ్మేవాడి వైపువుంది. ఐస్ క్రామ్ తింటేనేగాని ఆ అమ్మాయి బడిలోనికి కాలుపెట్టదు !

ఇదుగో ఇటుచూశారా ? వీడు మన సోముతమ్ముడు. ఒకవోక్లాసు ఫెయిలయినాడు, బడికి వెళ్లడానికి మారాం చేస్తున్నాడు. వాళ్లనాన్న కర్రతో నాలుగు ఇచ్చుకుంటున్నాడు. బడి మొదటిరోజునే చిన్నసోము ఒక పలక విరిచేశాడు ! ఇంకా ఎన్ని పలకలు విరుస్తాడో !

ఈ ఆరుగురు బహుస్థూ మనవేపుచూసి నవ్వుతున్నారు!
 ఆ పెదిమలకు ఎంత రంగు వూసుకున్నారో చూశారా!

1

2

4

5

6

ఆరుగురు బహుస్థూ ఒకేలాగ వున్నారు. కాని అందులో ఇద్దరు మాత్రమే కివలలు. వారెవరో పోల్చుకోగలవా! లేకపోతే బనాబు ఆఖరు పేజీలలో చూడు.

రాము

బడులు తెరిచారు. పుస్తకాలన్నీ నీటుగా సర్దుకోవాలి.

సరిగా టైముకి బడికి పోవాలి. శీకపోతే చాలా ఆవమానం కలుగుతుంది.

మొదటి నుంచీ పాఠాలు శ్రద్ధగా వింటే పరీక్షలు తేలికగా ప్యాసు అవచ్చు.

సోము

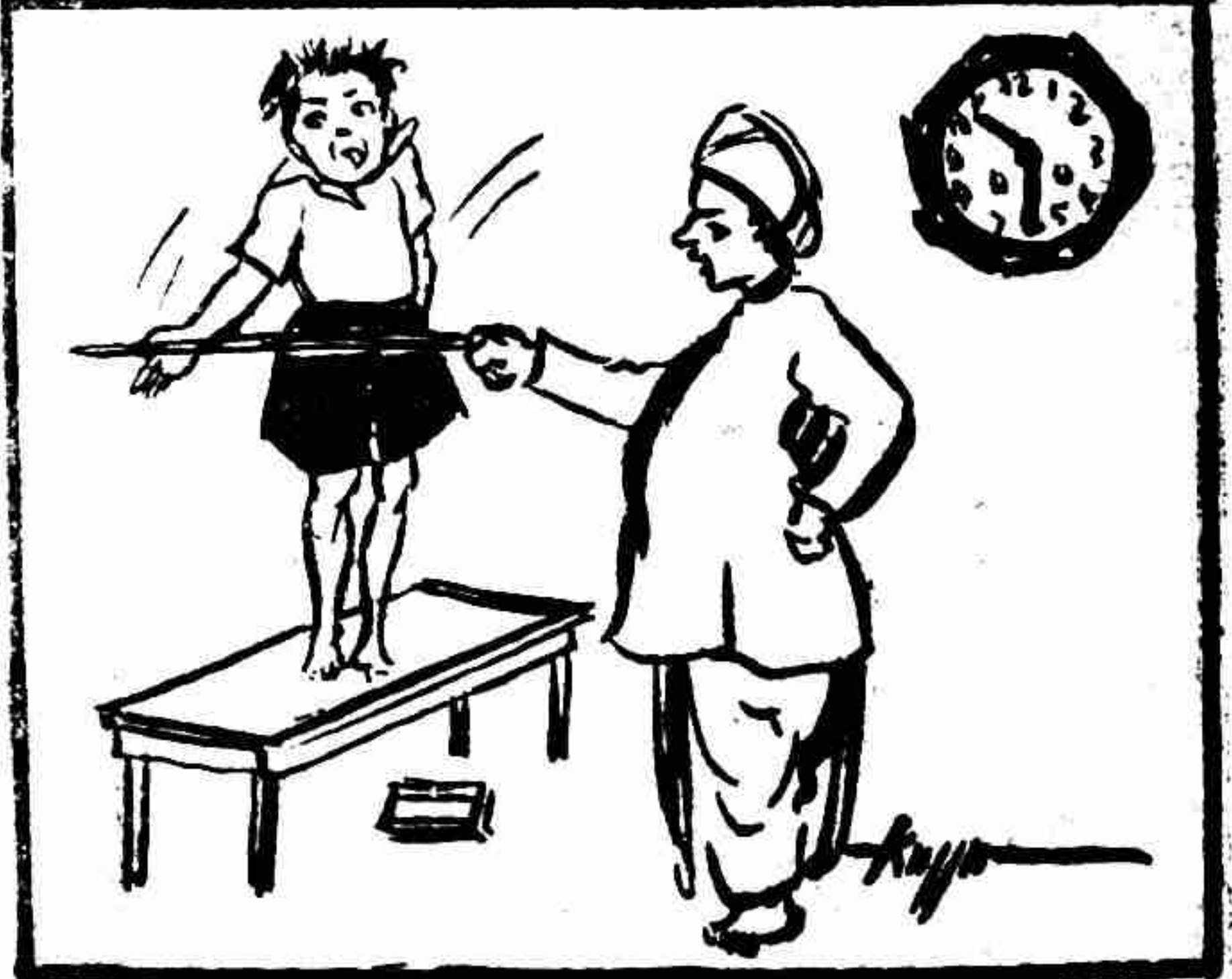
పాత పుస్తకాలేగా! గాడిద
గుడ్డు! ఏలాగుంటేనేం!

ఇప్పుడేగా బదులు తెరిచారు.
ఇంకా పాఠాలు మొదలెట్టా
రు. కాస్త ఆలస్యంగా వెళ్ళినా
ఫరవాలేదు.

ఛీ! ఛీ! మొదటి రోజునే యీ
మేష్టరు బెంచీ ఎక్కించాడు!
ఆలస్యంగా వచ్చినందుకు దెబ్బ
లుకూడాను.

శంకరాను పాఠం

రచన : జె. చెన్నమూర్తి (అనకాపల్లి)

[మనలో కొందరు డిప్పకాయలుంటారు. వాళ్లు ప్రతీ దానికి ఎడదిడ్డం అంటే పెడదిడ్డం అని వాదిస్తారు. అటువంటి డిప్పకాయగురించి కథ]

నా చిన్నప్పుడు అంటే నాల్గవ తరగతి చదువుకొనే రోజులలో, ఒకనాడు శలవురోజున, మా తరగతి కుర్రవాళ్లందరు గ్రామానికి దగ్గరలో నున్న సత్యనారాయణ స్వామివారి ఆలయానికి వెళ్లేం. ఆగుడి చిన్న కొండమీద కట్టినారు పూర్వులు. ఆరోజున తీర్థం గనుక, చాలా మందికొండమీదకు కబుర్లు చెప్పుకుంటూ ఎక్కుచున్నాము. మాలో శంకరావని ఒక పింకి డిప్పకాయ ఉండేవాడు. అందరూ అవునన్నదానికి వాడు కాదని వాదించేవాడు. ఎంత చెప్పినా వినేవాడు కాదు.

పాపం! మెట్లమీద అనేక మంది ముష్టివాళ్లు, కాళ్లు లేని వాళ్లు, కళ్లు లేనివాళ్లు ఎంతో దీనంగా ప్రబల్ని ధర్మం అడుగు

చున్నారు. కొంతమంది తోచింది యిస్తున్నారు. కొంతమంది మాట్లాడకుండా పోతున్నారు. మాలో ఒకడు అన్నాడు కదా! పాపం, ఈ కళ్లు లేని వాళ్లకు కుంటి వాళ్ళకు ఎవరుదిక్కు? ఎంతమంది ఉన్నారో! వీళ్ళకు దేవుడే

దిక్కు. దయగలవాళ్లు ఏమైనా యిస్తే దాంతో బ్రతుకుతారు. తేదా, ఆరోజుకు పస్తే అన్నాడు. వెంటనే శంకరావు అందుకున్నాడు వాదనకు: " వాళ్ళుఖర్చు అంతేరా! పూర్వజన్మలో వాళ్లు పాపాలు, చెడ్డపనులు చేస్తే యీ జన్మలో యిలా పుడతారు. భగవంతుడు యీవిధంగా వాళ్ళను శిక్షిస్తాడు. ఈశిక్ష వాళ్ళు అనుభవించ వలసినదే. వాళ్ళకు మనము సహాయముగాని, ధర్మంగాని చేసినయెడల భగవంతుని ఉద్దేశానికి మనము వ్యతిరేకము చేస్తున్నా మన్నమాట! అని తెగ వాదించేడు.

కొంచెము దూరము దిగినతర్వాత శంకరావు కాలు జారినందున, వాడు దొడ్లుకుంటూ చాలదూరంలో పడ్డాడు. వంటినిండా దెబ్బలు రక్తం. కాలికి బలమైన దెబ్బతగిలింది. ఏడుస్తున్నాడు. అప్పుడు మాలో కొందరన్నాడు. వీడు పూర్వజన్మలో ఏమో పాపాలు చేసాడు. అందుకు భగవంతుడే వీడికిశిక్ష విధించేడు. మనము వాడికి సహాయము చేసి కట్లుకట్టి యింటికి తీసుకువెళితే భగవంతుని ఉద్దేశానికి వ్యతిరేకమవుతాము. పోదాం పడండి,

అలా మాట్లాడుకుంటూ కొండవెక్కి దేవుణ్ణిచూచి తిరిగి వస్తున్నాము. శంకరావు అన్నాడు కదా: " ఆ ముప్పివాళ్ళ మధ్య నుంచి మనము పోవద్దు. ప్రక్క దారినుంచి కొండ దిగుదాము. మంచి మంచి చెట్లూ, వింత వింత తీగలూ చూచుకుంటూ దిగుదాం. అని ప్రక్క దారి తీసాడు. ఆదారిని ఎవరూ దిగడంలేదు. వీడి నోటికి భయపడి మేము వాడిని వెంబడించాము.

అని మాదారిని మేము జాగ్రత్తగా దిగుచున్నాము. శంకర్రావు ఏడుస్తూ ఒకే నన్ను విడిచి పోతారా! నా తప్పులు క్షమించండి. నాకు బుద్ధివచ్చింది. ఇతరులకు చేతనయినంత సహాయము చేయుట మంచిది. భగవంతుడు మెచ్చుకుంటాడు. ఎప్పుడూ యిలాంటి తప్పువాదనలు చేయను అని బ్రతిమాలాడు. తర్వాత వానికి కట్టుకట్టి, వాళ్ళ యింటికి చేర్చాము. శంకర్రావు పెరిగితనం వడలింది.

మంచి ఇంగువ

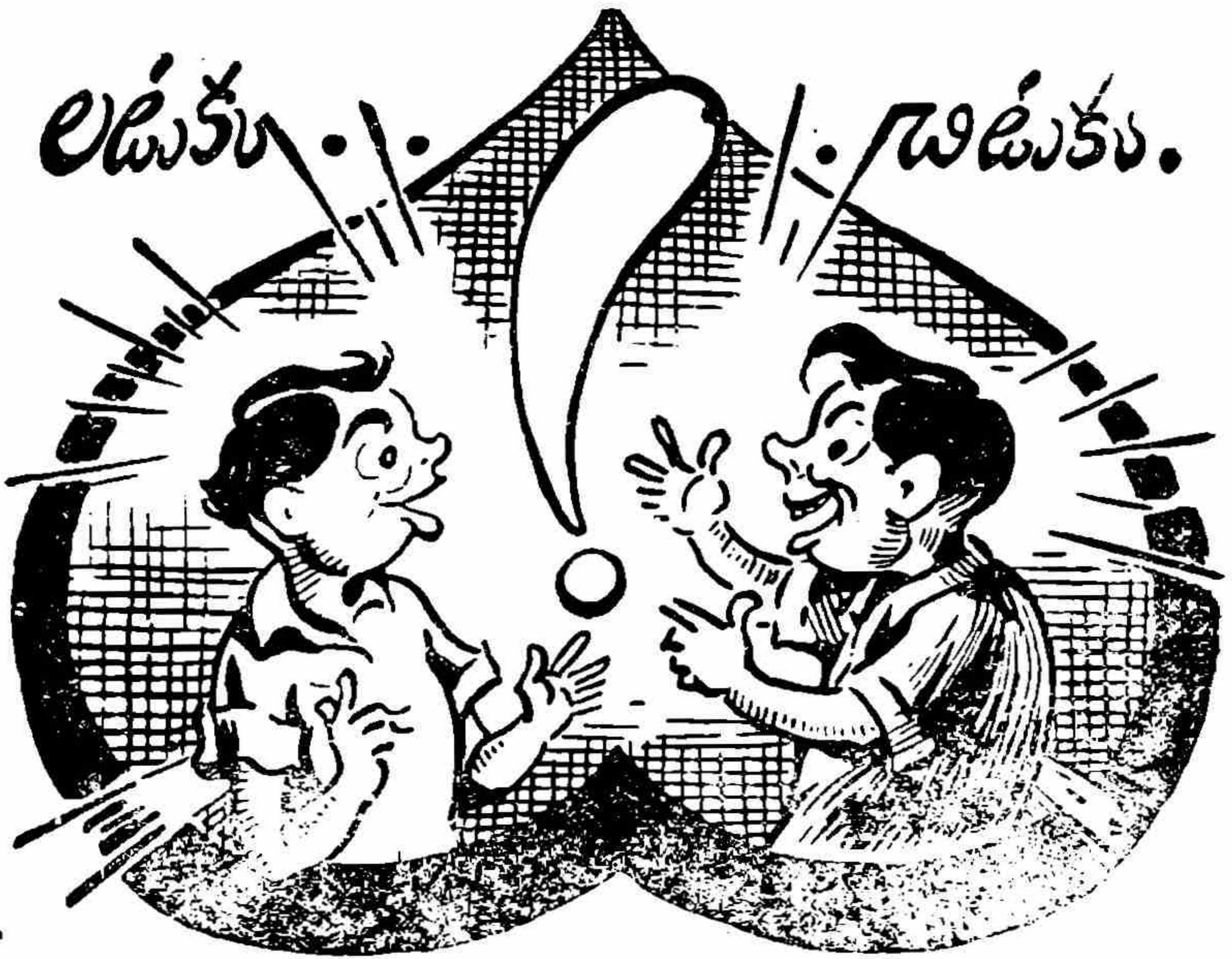
మంచిరకపు ఇంగువ దొరకడం చాలాకష్టం, మేలైన ఇంగువ ఎక్కడ దొరుకుతుందో చాలామందికి తెలియదు. మంచి ఇంగువను ఉపయోగించకపోతే, ఇంగువనువాడిన ప్రయోజనమేలేదు. మంచి ఇంగువ కావాలంటే 'తిలక్ మార్కు' ఇంగువ కొనండి. తిలక్ మార్కు ఇంగువ అన్ని దుకాణాలలోను దొరుకుతుంది. లేదా యీ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయండి.

గోపాల్ టీ చాంబ్ పీ అండ్ కో.,

80, గోవిందప్ప నాయక్ వీధి

జి. టి. మ ద రా సు.

అడుకు. . . . . డడుకు.

చిటుకు :- ఒరేయ్ అటుకూ! నేనీచేత్తో రైలు నాపివేయగలనురా!

అటుకు :- ఎలాగ ఆపగలవూ? నీతరం కాదు!

చిటుకు :- నేను రైలుద్రైవరు నయితేసరి!

సోమంచి శివరావు (కావలిపురం)

అటుకు :- చిటుకూ! నేను పెళ్ళాడు తున్నాను. తెలుసా?

చిటుకు :- ఎవరిని? సీతనా? విమలనా? శకుంతలనా? రాధనా? శ్యామలనా? లలితనా? కమలనా? సావిత్రినా? లీలనా? నుందరినా? సరస్వతినా? సత్యవతినా? క్యోత్సనా? అరవిందనా? ఉషనా? రేవతినా? సురళనా? సుగుణనా? మాలతినా? కళ్యాణినా? సుభద్రనా? అనసూయనా? పార్వతినా? భారతినా? పద్మనా? గుణవతినా? కాంతాన్నా? మోహిన్నా? మినాక్షినా? లక్ష్మీనా? అంజలినా? భానుమతినా? కుమారి నా? శాంతనా? చెప్ప ఎవరినో?

అటుకు :- అబ్బే! వీళ్ళేవరినీకాదు! నాపెళ్లాన్నే నేను పెళ్ళాడు తున్నాను.

కలరా

రచన : పి. శుభాశాస్త్రి

అనగా అనగా ఒకఊరు
ఊరుబయటనే ఒకయేరు
ఏటినీటికై ప్రతివారు
వస్తూ పోతూవుంటారు.

* * *

వానలువస్తే ఆయేరు
వరదలు పోతుందంటారు
ఎండలుకాస్తే ఆయేరు
ఎండుకపోతుం దంటారు.

* * *

వానలువస్తే ప్రతివారు
వరదకు పూజలు చేస్తారు
ఎండలుకాస్తే ప్రతివారు
ఏటికి దొడ్డికి పోతారు !
ఎవరో ఎప్పుడో వచ్చాడు
ఏటినీటికై వచ్చాడు
కలరాతొపడి చచ్చాడు
ఊరికి కలరా వచ్చింది !

* * *

పోలేరమ్మకు బలిలేదు
సుంకాలమ్మకు బలిలేదు
ఔనంటే ఔననుకొంటూ
జనాలు దేవరచేశారు.

సూదులు

(ఐస్. ఐస్. ఐత్. సి.)

జనాలు రోజూ చచ్చారు
రోజూ జనాలు చచ్చారు
ఇంతలో ఎవరో వచ్చారు
ఎవరో ఊరికి వచ్చారు.

* * *

మందుల మాకుల పెట్టెలతో
సూదుల గీదుల పెట్టెలతో
అట్టల టోపీ బుట్టలతో
కాలీకాలని చుట్టలతో,
మందులు సూదులకెక్కాయి
సూదులు చేతులకెక్కాయి
వీధులు అన్నీ తిరిగారు
జనానికంతా గుచ్చారు.

* * *

ఇంతలో వానలు వచ్చాయి
వానలు వరదలు తెచ్చాయి
ఊరికి వానలు వచ్చాయి
ఊరికి వరదలు తెచ్చాయి.

* * *

దేవర మెచ్చే వెలిసిందో
సూదులుగుచ్చే వెలిసిందో
వానలువచ్చే వెలిసిందో
కలరా మాత్రము వెలిసింది.

పొట్టిబావ

పుట్టినరోజు

చిట్టిమరదలూ
గట్టిదేసుమ్మీ!
పుట్టినరోజున
పొట్టిబావకు
పెట్టిందీ ఓతంటా!
ఎట్టడో తెలుసా!
నట్టి ఇంటిలో
ఉట్టికగరనునె!
పొట్టిబావ అప్పుడు
దట్టంచె పొడుము.
బట్టిలేకుండా
రొట్టితిన్న బలంతో

గట్టిగ యెగిరె
ముట్టెవిరి గెసుమ్మీ!

తట్టిలేపె పిల్ల
కొట్టిలేపెపిల్ల.

వొట్టిబడుద్దాయీ
కిట్టిగాదు నవ్వె!
మొట్టినాదు వాని

తిట్టినాదు దీన్ని!
జుట్టు సర్దుకుంటూ
ఇట్టెపారి పోయె

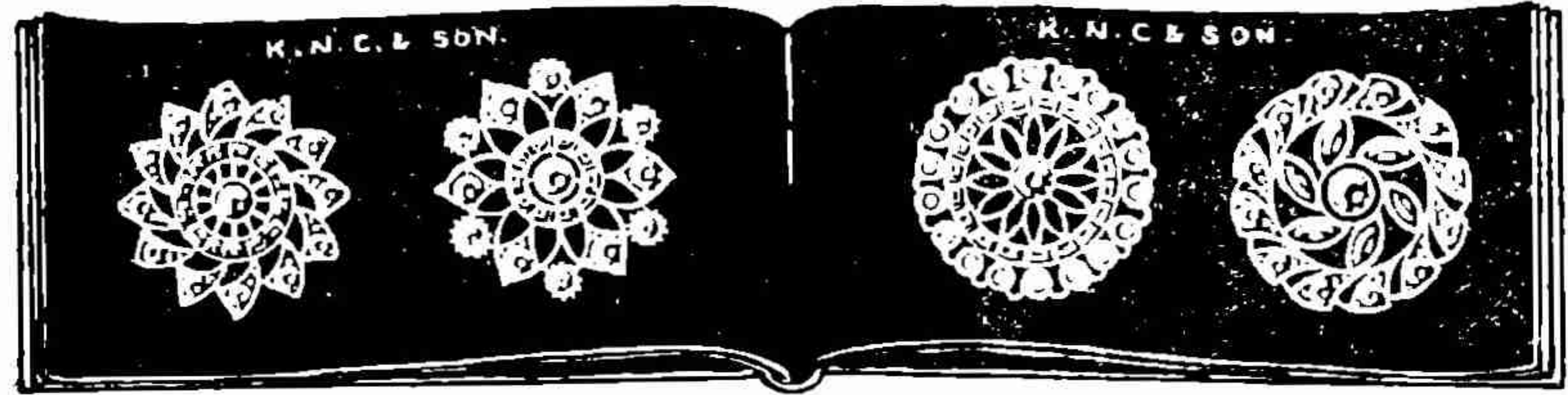
పొట్టిబావ అప్పుడు!
గట్టిదేసుమ్మీ
చిట్టిమరదలు!

రచన: కోటగొల్ల మూర్యప్రకాశరావు
(శ్రీకాకుళం)

KoCo.NARASIMHULU CHETTY & SON

• JEWELLERS, DIAMOND MERCHANTS, & SILVERWARE MANUFACTURERS. •
217/3. CHINA BAZAAR ROAD, MADRAS. I. ...

ఆసలు సవరపు బంగారముచేత చేయబడిన రంగూనురాళ్ల కమ్మలు.
వివరములకు పై అడ్రసుకు వ్రాయండి.

దాగుడు అవయవాలు

బాలా! ఈక్రింది వాక్యాలలోకోన్ని శరీరాలు దాగున్నాయి
పోల్చుకో!

1. ఎందుకా లుంగీ అస్తమానం కడతావు?
2. రామూ! తిలకము పెట్టుకోవేమిరా?
3. ఆవస్తువు వానిచే యివ్వబడెను.
4. తెనాలి రామలింగని చూచి రాజు ఇట్లరచె: "వికటకవీ!"
అని.
5. ఎందులకా మెడంబాలు వింటావు?
6. ఓకవీ! పుష్పాన్ని వర్ణించు.
7. మునీశ్వరుల వద్ద కాదే కమండలముండును.
8. ఆమె వెరపే గుండెజబ్బుకు కారణం.
9. అలివేలు మంగమ్మ అలుకా జెండకుమ్మమ్మ!
10. ఏదిచెప్పినా వీడితో డబ్బుల సంగతి చెప్పకు.
11. బాలా! నువ్వు కడు పుణ్యాత్మురాలివి.
12. గోపిగాడు చుట్టవీకలు తాకుతున్నాడు.
13. ఏ ఋషినో, మునీశ్వరునో రుద్రదాక్షలడుగు.
14. ఆమెను దురుసుమాట లాడకు!
15. ఉల్లిగడ్డ ముదిరిపోయింది.

కూర్పు : ఆండ్ర భాస్కరసుబ్బారావు (విజయనగరం)

(జవాబులు ఈసంచికలోనే)

అవయవాలు

కుందేటి కండ్లకు రెప్పలు లేవు. కుందేళ్లు, పుట్టములు,
ఈగలు - వీనికి ముందుచూపు, వెనుకచూపుకూడకలదు.

జడ బ్రహ్మయ్య (నిడుబ్రోలు)

మామిడి పండు

P. S. నారాయణ. (బొబ్బిలి)

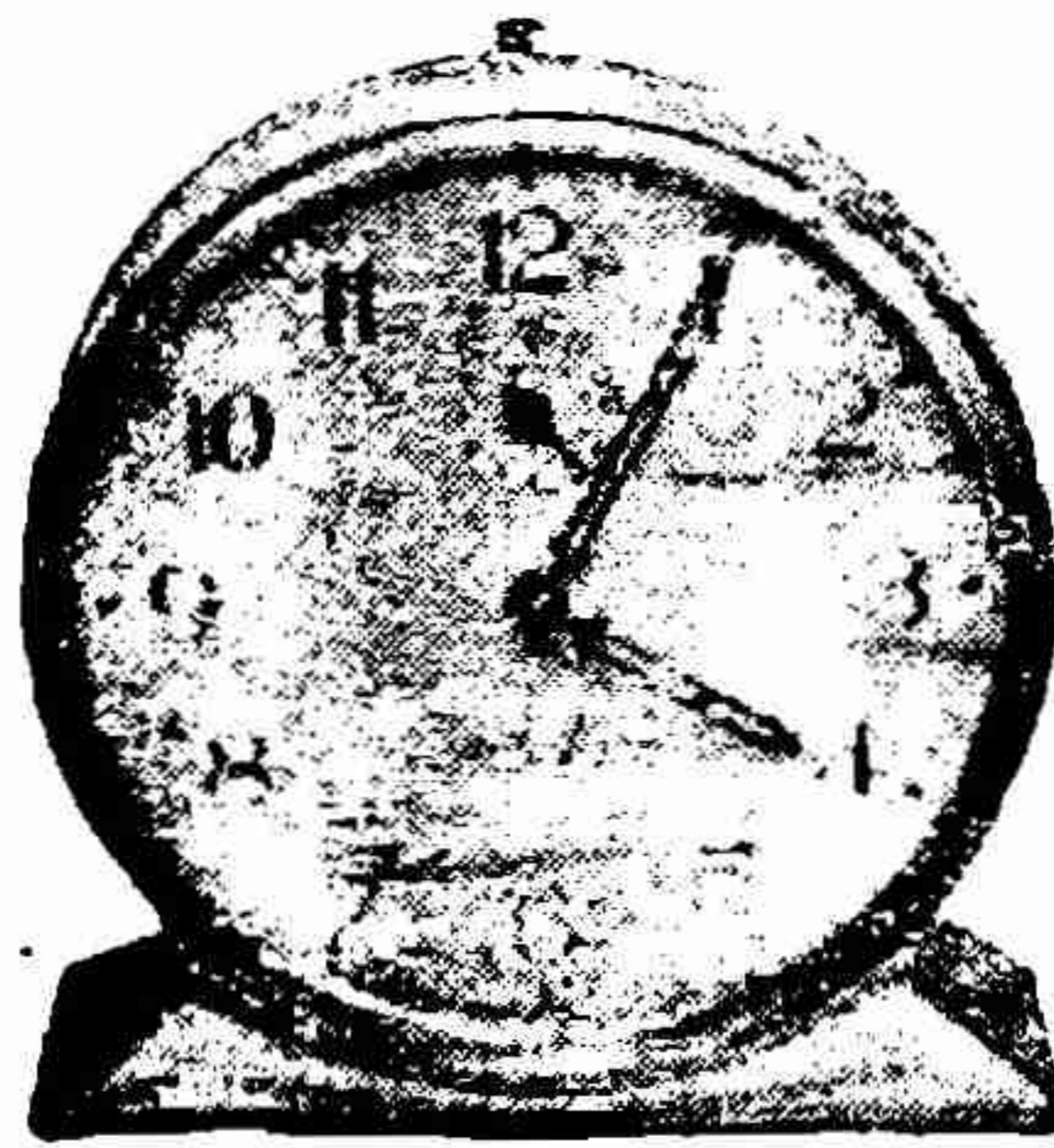
తీయని మామిడి పండు
 తింటే పలుషాదుగా వుండు
 దుంగిని పిల్లీ పండు
 దులెబాగా వుండు
 దోవా మామిడి పండు
 దోవాలాగ వుండు
 దువర్ణ రేఖ పండు
 దూస్తేనే బాగుండు
 దురకురసాలండీ
 దుక్కెరవంటివి అండీ

అహా! తీయని మామిడిపండు
 తింటే కడుపంతా నిండు
 చక్కగ పండిన పండు
 ఒక్కటి అయినా నిండు
 ఎక్కువ కావాలంటాం
 చిక్కులు తెచ్చిపెడతాం
 కమ్మనిమామిడిపండు
 తెమ్మని కోరే పండు
 ఘుమ ఘుమ వాసన
 కొట్టే దుమా అయినపండు
 అల్లరి చేయని పిల్లల
 కిచ్చేమామిడి పండు
 తీయని మామిడి పండు
 తింటేనే కడుపు నిండు

PLEASE NOTE CHANGE OF ADDRESS

18 CT. ROLLED GOLD
 5⁺ TANNOEAU
 15 JEWELS SUPERIOR
 QUALITY WHITE
 ARABIC DIAL Rs. 75.
 GUARANTEED 10 YEARS.

World standard Smith
 Dawn Alarm Time-Piece
 Silver Dial. Radium Dots
 & Radium Hands
 Rs. 18-8-0
 GUARANTEED 5 YEARS

18 CT. ROLLED GOLD
 7³/₄ CURVEX
 15 JEWELS SUPERIOR
 QUALITY WHITE
 ARABIC DIAL Rs. 85.
 GUARANTEED 10 YEARS

No despatch will be made without advance for Time-Pieces.

OUR SPECIAL CATALOGUE ON REQUEST

WEST END & FAVRE LEUBA WATCHES ALSO AVAILABLE

RIZVON & BROS, - 177, Devaraja Mudali, St., Madras 1

పాడుప్పకథలు

1

రాతిమీద చక్రం, కోటకీ దిక్కులుచూస్తోంది...!

2

చీకటి అవుతే చూస్తారు; వెలుతురుంటే గోలచేస్తారు...!

3

అణా డబ్బులతో ప్రపంచం అరచేతిలోకి వస్తుంది...!

4

లంకలోనివారు లండనులోని మాటలు విన్నారు...!

5

చుక్కలమధ్య చంగ్రుడు, మన ప్రక్కవారింటిమీద
వున్నాడు...!

కూర్పు : పి. యస్. నారాయణ & యస్. డి. కుమార్ (బాబ్బిలి)

6

వువ్వవలె నుండక, ఆకువలెనుండి దారిపోవువారిని
ఆకర్షించును...!

—పులి పాపయ్య (వేటపాలెం)

7

ఆకులేని అడవిలో, జీవంలేని జంతువు జీవంగల జంతువును
వేటాడ బోయింది...!

—ద్వారంపూడి లక్ష్మీనారాయణరెడ్డి (గొల్లల మామిళాడ)

8

మాఇంటికి రెండుపంటలు; ఉదయవల్లి సాయంత్రం వస్తుంది.
అదివది...!

—ఎస్. వి. రఘునాథరావు (ఔక్కలి)

9

తొమ్మిదిమంది సిపాయిలకు ఒకేజుట్టు...!

[జనాబులు ఆఖరు పేజీలలో]

—ఓ. నటరాజన్ (మదరాసు)

ఇవి జేసుకోండి

— డి. శ్రీనివాసరావు (మదరాసు) —

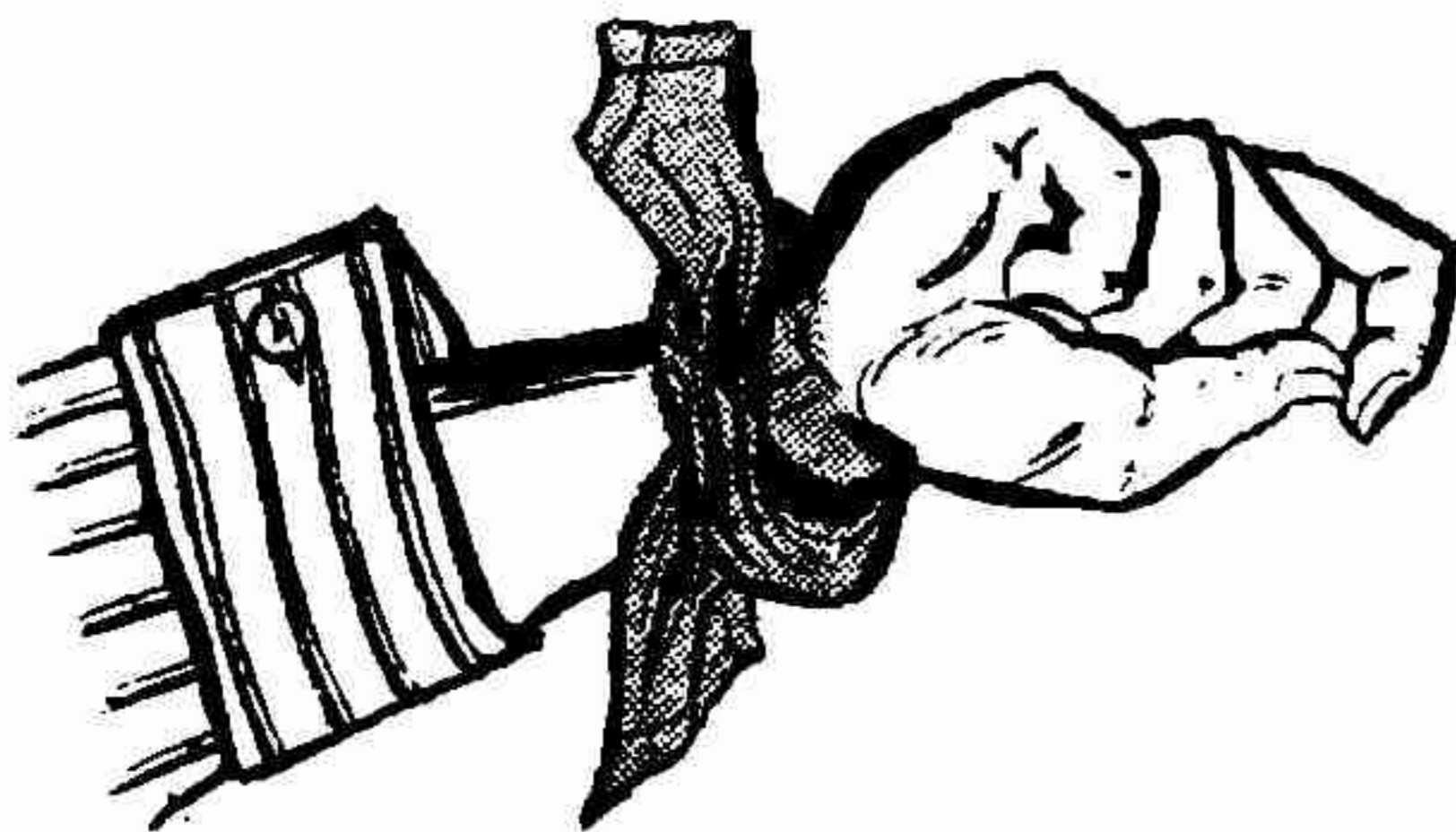
బొమ్మలో చూడండి. చేతికి ఏదో కట్టు కట్టినట్టు వుంది. ఇదేమీ ప్రమాదం జరిగినప్పుడు కట్టిందికాదు. ఒక ప్రయోజనం కోసం కట్టింది మాత్రమే! ఇదొక వుపాయం. దీనివల్ల వుపయోగం వుంది. చేతిమణికట్టు దగ్గర కట్టింది జేబురుమ్మలు!

మామూలుగా మనం మొహం కడుకునేటప్పుడు చేతిలో వున్న నీళ్లు మణికట్టు దగ్గరకు కారి అక్కడనుంచి మోచేతి వరకు వస్తాయి. ముఖ్యంగా సబ్బుపెట్టి రుద్దేటప్పుడు, గెడ్డం మెడదగ్గర కడుక్కునే టప్పుడు నీళ్లు మోచేతి దగ్గరకు కారతాయి. చిరాకుగా వుంటుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు చొక్కా వుండగనే

మొహం కడుక్కోవలసిన అవసరం కలుగుతుంది. ఇటువంటి సమయాల్లో చొక్కా చేతులు కూడా తడుస్తాయి. బొమ్మలో చూపించినట్టు జేబు రుమ్మలు గాని, లేక చిన్నగుడ్డగాని చేతి మణికట్టు చుట్టూ కట్టి మొహం కడుక్కున్నట్లయితే మణికట్టు దాటి నీళ్లు కారవు.

మొహం కడుకునేటప్పుడు, మొహంమీద వున్ననీరు నెమ్మదిగా కారి మెడమీదకు కూడా వస్తూ వుంటుంది. ఇలాంటి సమయాల్లో 'చొక్కామెడ' తడిసిపోవడం జరుగుతుంది.

బొమ్మలో వున్నట్టు ఒక తువ్వాయిగాని, గుడ్డగాని మెడచుట్టు చుట్టి భుజాలమీద కప్పినట్లయితే మొహంమీదనుంచి నీరు క్రిందికి కారి మెడమీద పడకుండా వుంటుంది,

మనకన్న ఎత్తున వున్నవాటికి రంగులుగాని, సున్నముగాని వేసేటప్పుడు మణికట్టు దగ్గర గుడ్డ కట్టుకోవడము మంచిది.

“ముద్దుబిడ్డ” - అనే బాల నాటకం

బాలలూ!

మీకు నాటకాలంటే బలే ఇష్టంకదూ! రాయలసీమలో మంచి మంచి నటులు వుండేవారు. ఇప్పుడు సినీమాలు వచ్చిన

తరువాతనాటకాలు తగ్గిపోయాయి. తిరిగి నాటకాలు వేయడం మనం నేర్చుకోవాలి. బాలలందరూ నాట్యకళను మరిచిపోకూడదు.

అంచేత ఉరవకొండలో మేము “బాల నాట్యకళా సమితి” అని ఒక సమితి పెట్టి, మా స్వంత రచన “ముద్దుబిడ్డ” అనే నాటకం త్వరలో ఆడబోతున్నాం.

—జి. వీరన్న (శ్రీలక్ష్మి)

తమాషాలు

నే నెవరు?

రాము :- సోమూ! ఎందుకూ ఏ దుస్తున్నావు?

సోమూ :- నాన్న అమ్మను పంది అన్నాడు. అమ్మ నాన్నను దున్నపోతు అన్నది.

రాము :- అయితే నువ్వెందుకు ఏడవడం?

సోమూ :- అమ్మ పంది, నాన్న దున్నపోతు అయితే నే నెవర్ని అని.

మర్యాద

గయ్యాభిభావ్య :- (బంధువుల ఎదుట) ఏమండోయ్! మిమ్మల్నే! పలకరేం!

విరికి భర్త :- ఆ! నన్నేనా!
"ఏమండోయ్" అంటూంటే ఎవరో అనుకున్నాను.

దగ్గర బంధువులు

శైలు అధికారి :- (కై దీ తో)
ఏమిరా! నీ బంధువులెవరూ నిన్ను చూడలేదని రారా?

కై దీ :- రావడం చేసికి బాబయ్యా! అంతా ఇక్కడే ఉన్నాడు.

పిరాట్ల అచ్యుత రాధాకృష్ణ
(కాకినాడ)

* * *

కొత్త తమాషాలు

రాము :- ఏమిరా గోవు! పాత హాస్య వుస్తకాలన్నీ తెగ వెతికేస్తున్నావ్!

గోవు :- ఏమీ లేదురా! పత్రికలకు తమాషాలు రాద్దా మనుకొన్నాను. ఇందులో ఏమన్నా కొత్త తమాషాలు దొడకుతా యేమో నని వెతుకుతున్నాను.

* * *

పాస్

ఇద్దరు కుర్రాళ్లు ట్రాంలో వెళ్తు వుంటారు.

ఒకడు :- ఏమోయ్ నీది పాసా?

ఇంకొకడు :- లేదోయ్. నాపరీక్ష పోయింది.

ఒకడు :- అదికాదూ! నీ దగ్గర

ట్రాంపాసు వుందా లేక
టిక్కెట్టు కొనుక్కున్నావా అని
అడిగాను!

* * *

ప్రయాణం

ఒకడు :- ఇంటికి వెళ్లడానికి బస్
ఛార్జీకి రెండణాలు వుంటే
ఇస్తావా!

మరొకడు :- చిల్లరలేదు, అర్థ
రూపాయే వుంది.

ఒకడు :- సరి. దాన్నే ఇయ్యి.
రిక్టార్లో ఇంటికి వెళ్తాను.

— డి. రామారావు (మద్రాసు)

* * *

నోరు మూసుకో

తల్లి : ఒరే! మాట్లాడక నోరు
మూసుకొని అన్నం తినరా!

కొడుకు :- నువ్వు చేతులు కట్టు
కొని వడ్డిస్తే నేను నోరు

మూసుకు అన్నం తింటాను.

— యనమండ్ర సోమేశ్వరరావు

(కాకినాడ)

* * *

బడిలో నిద్ర!

శుష్టరు :- (నుంచుని పాఠం చెబు
తూ) ఒకేయ్ నిద్ర పా
తున్నావా!

వేణు :- లేదండి సార్! మేము
దరం కూర్చుంటే మీరు
నుంచోటం చూడలేక కళ్లు
మూసుకున్నానండీ!

— నాడి కంటట రమణారావు

(అనకాపల్లి)

* * *

లాభం

పోలీసు :- ఏమయ్యా శెట్టి! నువ్వు
100 ₹ 100 చొప్పున లాభం
తీస్తున్నావట! ఇది న్యాయ
మేనా!

శెట్టి :- అబ్బే! నాది అంత భారీ
వ్యాపారం కాదండీ. నేను
దమ్మిడికి దమ్మిడి చొప్పున
మాత్రం లాభం తీస్తున్నా.
అంతేనండీ.

పోలీసు :- ఇంతేనా! నరే నిన్ను
విడిచిపెట్టాను, పో.

— యం. రాజేంద్రరెడ్డి (ఆరగోడ)

బాల
(పిల్లల బొమ్మల పత్రిక)
చందా సాలుకు రూ॥/-
“బాల” ఆఫీసు
170, రాయపేట హైకోడ,
మదరాసు-14.

ఈ పద్యాలు కంఠతా పెట్టకు !

(అర్థం బోధపడితే చాలు)

సిగరెట్ పద్యం

ఎదురు రొమ్మున బసరెల్ల-గుదురుకట్టు
కఫము దగ్గును కొల్లగా కలుగుచుండు
మనల ఊపిరి తిత్తులు మకిల పట్టు
ముట్టబోకుడు సిగరెట్టు మోసపుచ్చు !

చుట్ట పద్యం

గొంతుక విషమైపోవును :
చెంతకు రానీరు హితులు-చీదరకలుగున్
పంతులు దండించును బల్
వంతలు చేకూరు చుట్టవలనన్ మనకున్ !

పొడుము పద్యం

మెదడు చెడిపోవును-గుడ్డలు మరక వడును
ముక్కు రంధ్రాలు నల్లగా జెక్కుగట్టు
నల్లచీమిడి మూతిపై కెల్లగారు
పొడుము పీల్చుటచేత ఈ చెడుగులమరు.

—గబ్బిట శుశ్పారాయుడుశాస్త్రి (రావికంపాడు)

బింబో నాటకం

రచన : ఎమ్. హైమవతి (వీలూరు)

వ్రాజ్యోతి తమ్ముడూ, నూరి, క్రీష్ణయ్య, నారాయణ, ప్రభాకరం వీళ్లనోగ్రూపు మావీధిలో. మా వాళ్లకు డ్రామాలు వేయడం అంటే బలే బలే సరదా-ఎలాగయినా ఆకళిను అభివృద్ధి చేయ నిశ్చయించారు. క్రీష్ణయ్య నాన్న డ్రాయింగు మాస్టారు కావడం చేత రంగు నీమసున్నము ముక్కలు విడివిగా లభించేవి. వాటిని పొడిచేసి మా వాళ్లు రంగులుగా ఉపయోగించేవాళ్లు. నారాయణ యింట్లో ఎవరూ ముగులమ్మలు లేకపోవడంవల్లా, నారాయణ అమ్మ, పాప, మంచీది అవడంవల్లా వాళ్ల యింట్లోని మూలచీకటి గది మా వాళ్ల డ్రామాహాల్ అయి ఉండకుంది.

ఇంక డ్రెస్సులో? వాళ్ల వాళ్ల పెద్దవాళ్ల తాలూకు పాట్ల అయిపోయి మూల పడేసిన కోట్లూ పాత కండువాలూ, చిరిగిన జంపర్లూ హాల్లోకి చేర్చారు,

డ్రామా డ్రెస్సులుగా ఉపయోగించడానికి.

ఆరోజున మా జ్యోతిగాడు నాకు తెగ సహాయం చేస్తున్నాడు. మంచినీళ్లు తెచ్చి పెట్టరా వెధవా అంటే చెప్పిన గంటకు గాని ప్రత్యక్షముగాని వెధవ ఆరోజున నా పర్సనల్ అసిస్టెంటు అయిపోయాడు. ముఖము కడుక్కు నేటప్పుడు నేను అడగకుండా తానే నీళ్లు, సబ్బుబిళ్లు, తువాలూ పట్టుకవచ్చాడు. నేను డ్రాయింగు వేసుకుంటూంటే, తానే రబ్బరు పట్టుకొని "నేను చెరిపి పెడతాలే అక్కయ్యా" అని అనడం మొదలుపెట్టాడు. ఇదంతా చూస్తే వీడు ఏదో పెద్ద స్టానులోనే ఉన్నాడని భయం వేసింది.

మధ్యాహ్న మయ్యేటప్పటికి మా జ్యోతిగాడు నేవ చాలించి అసలు విషయం తేల్చేశాడు. "అక్కయ్యా, నీవల్ల చిన్న

సహాయం పొందాలి” అన్నాడు.
 “ ఏమీలేదు, ఎలాగయినా మనయింట్లో నాలుగు టిక్కెట్లు అమ్మి పెట్టాలి” అన్నాడు.
 “ వార్ ఫండ్ టిక్కెట్ల” అన్నాను నేను. ఎందు చేతంటే నేను ఘట్టఫారం చదువుతూండగా మా పంతులమ్మగారు శిరూ. వార్ ఫండ్ టిక్కెట్లు బలవంతంగా కొనిపించారు. “ అబ్బే కాదక్కయ్యా. డ్రామా కళకోసం, నీవు ఎలాగయినా నాలుగు అణా టిక్కెట్లు అమ్మి పెట్టాలి మనయింటిలో” అన్నాడు జ్యోతి. “ఎవరు కొంటారు యింటిలో, నీకళను గురించి!

చాకలి తెచ్చిన నీచిన్న పువ్వుల చీర ఒక్కసారి కావాలి” అన్నాడు. సరేగాని నాటకం ఏమిటని అడిగాను. మావాడు లెక్చర్ మొదలు పెట్టాడు. అక్కయ్యా! “ లంకాదహనం” వేద్దా మనుకున్నాము. కాని మాలో ఎవడూ కిరసనాయిలు తేలేమన్నారు. అందుచేత తప్పని సరిగా “ రామ రావణ యుద్ధము” వేయవలసి వచ్చింది. సాయం త్రమే డ్రామా. డ్రామాలో పెద్ద యుద్ధము సూడ ఉంటుంది, అంటూ తాను తయారు చేసుకున్న విల్లు అంబులు చూపించాడు జ్యోతి.

తెలిసిందంటే నిన్నూ నన్నూ తం తారు రాజ్యోతి!” అని కంపాన్ జాక్యులో దాచుకున్న పావలా వాడిచేతిలో ఉంచాను, ఎలాగూ తప్పదని. సంతోషంతో జేబులో వేస్తూ యింకొచ్చిన్న సహాయం అన్నాడు. యింక కానీగూడలేదు అన్నాను. “ అది కాదక్కయ్యా మొన్న

రాత్రి 7 గం|| అయ్యేటప్పటికి నారాయణ యింట్లోని ద్రామాశాల నిండి పోయింది. నేనూ, నారాయణ అమ్మా నూరి అక్కయ్యా కుర్చీలమీద కూర్చున్నాము. రెండు గోడలకు మేకులు బిగించి పూన్చబడిన రంగు దుప్పటి ప్రక్కకు తొలిగింది. ద్రామా మొదలయింది. నూరి "సీత" వేషం వేశాడు. నా వువ్వుల చీరతో సీత లంకలో యుడి రావణాసురుని యింట్లో. "తల్లీ నిన్ను దలంచి వుస్తాకము-" అని పాడి ముగించాడు నూరి ద్రామా మొదలు పెడుతూ, ఇంతలోకే పెద్ద గడ్డితోకతో

నారాయణ ఆంజనేయుడుగా ప్రవేశించాడు సీతవద్దకు, రాముని ఉంగరం యివ్వడానికి. "అమ్మా అంతా ఊమనూ," అని అడిగాడు ఆంజనేయుడు సీతను. "అంతా ఊమమే ఆంజనేయా" అనబోయి "అంతా ఊమమే నారాయణా!" అనేసింది సీత! అందరూ నవ్వారు - సీతకు కూడా జ్ఞాపకం వచ్చి నవ్వేసింది. నూరి అక్క (నా ప్రక్కనే ఉండిగా) మతిలేని పెద్దవ, అని రిమార్కు చేసింది.

యుద్ధం ప్రారంభమయింది. మంచి నూడి అంబులతోనూ, విల్లులతోనూ తయారు అయారు

మావాళ్లు. రావణాసురుని అట్ట
తలకాయలు బాణాల దెబ్బలు
తగిలి పురి కోసత్రాడకు వ్రేళ్లాడు
తున్నాయి. రావణాసురునికి
మాత్రం అంబులు లేకుండా
పెద్ద విల్లుమాత్రం యిచ్చారు.

యుద్ధం తీవ్రంగా సాగుతుంది.
ఎంతసేపటికి మొద్దు ప్రభాకరం
గాడు క్రింద పడటంలేదు, రాము
లవారి తరవువాళ్లకు విసుగు
వేసింది. అంబులను వీరి మరీ
మరీగా ప్రయోగించు కుంటు
న్నారు యిరు ప్రక్కలవారు.

“మీ యుద్ధము పాడుగాను,
కట్ల పొడుచుకునేడు! ఇక ఆపండి
వెధవల్లారా” అంటూ వెళ్లి
పోయింది నారాయణ అమ్మ.
యుద్ధం ఆగలేదు! రామలక్ష్మ
ణులు తెగ వేస్తున్నారు అంబులు
ప్రభాకరంగాడి మీదకు (రావ
ణాసురుడు). పాపం! వాడికి
దెబ్బలుతీని తీని విసుగు ఎత్తింది
కాబోలు “ఇదుగో, రామా,
నా ఆఖరు దెబ్బ!” అని క్రింద
పడివున్న నూది అంబు గురి
చూసి వదిలాడు రామునిమీదకు!
వం జరిగిందో ఏమిటో రాముడు
(కిష్టయ్య) కన్ను రెండు చేతు

లతో పట్టుకొని “అమ్మా!”
“అమ్మా!” అంటూ క్రింద
పడ్డాడు. గాబరాగా అందరూ
పరుగెత్తారు. లక్ష్మణుడూ
(మా తమ్ముడూ) నేను యింటికి
దారి తీసాము తిరిగిచూడకుండా.
పది కోజలవరకూ రాముడు
(కిష్టయ్య) కంటికి కట్టిన కట్టు
విప్పలేదు. మావాళ్లు యిక
ఎప్పుడూ కళాభివృద్ధి సంగతి
మాట్లాడలేదు.

బెంగాల్ లో తెలుగు

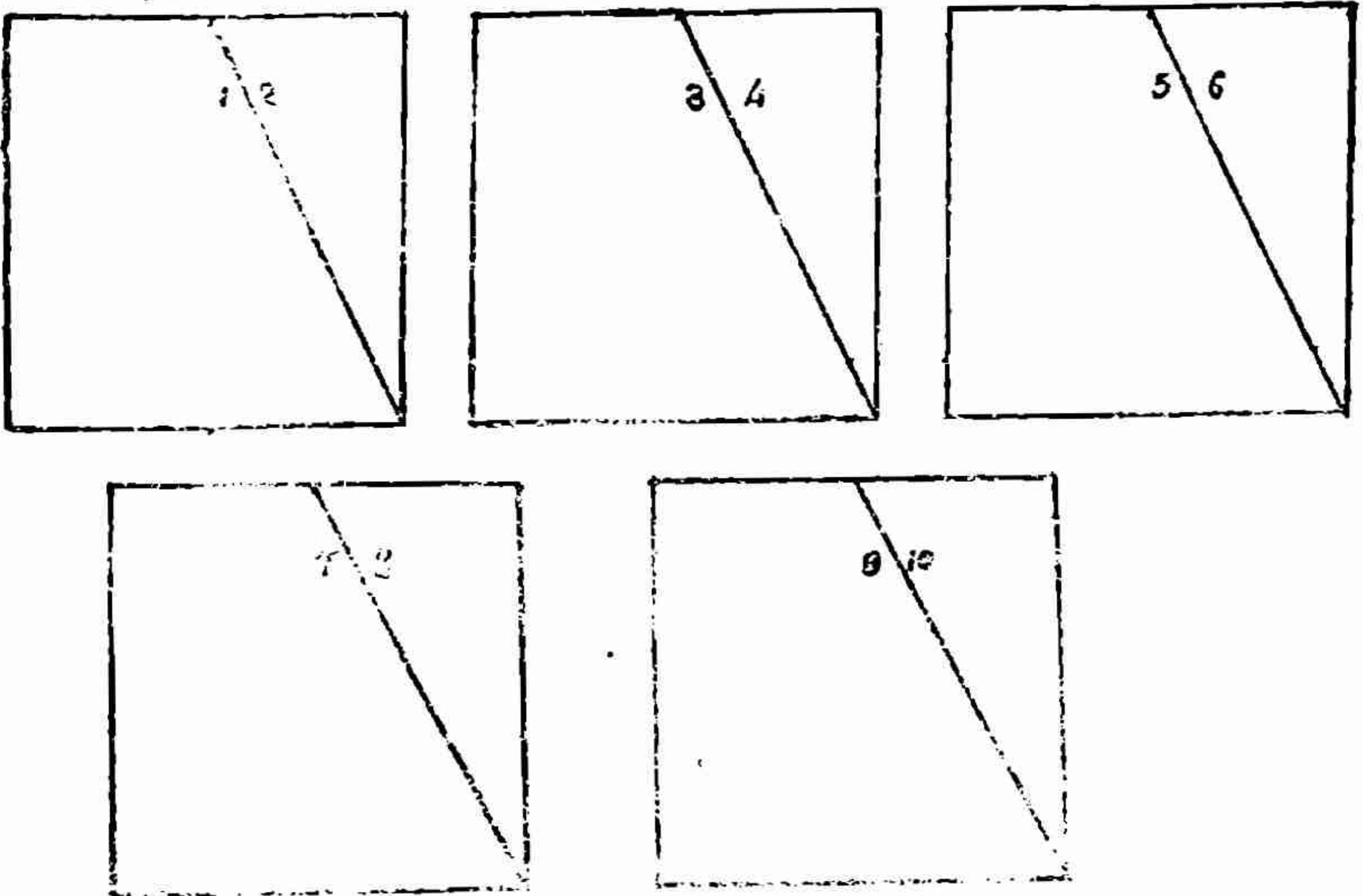
బాలలు

బెంగాల్ దేశంలో, టిటా
ఘర్ గ్రామంలో పిల్లలబాడి
యందు చాలామంది తెనుగు
బాలలున్నారు. అక్కడ ఒక
ఆంధ్రస్రైమరీ పాఠశాల వుంది.
ఆంధ్రదేశ తుపాను బాధితుల
సహాయం కొరకు ఆ బాలలు
భిక్షాటనముచేసి రూ 21-4-0లు
“బాల” ఆఫీసుకు పంపించారు.
ఆ పైకము సైక్లోన్ రిలీఫ్ ఫండు
వారికి ఇచ్చివేయడ మైనది.
పిల్లలబాడి తెనుగు బాలలకు
మాజేజేలు.

అట్టముక్కలతో ఆట

బాలా !

అట్టముక్కలతో ఒక మజాలయిన ఆట చెప్తాను. నేర్చుకో! ఈ దిగువ బొమ్మలోవలె 6 చదరవు అట్టముక్కలు కత్తిరించు.

తరువాత ఒక్కొక్కటి ఎంతవెడల్పు వుందో, అందులో సుగానికి మార్కు పెట్టి, ఆ పుధ్యనుంచి ఒకచివరకు (బొమ్మలోలాగ) గీతగీసి, నెంబర్లు వేసి, కత్తిరించు. అప్పుడు అవి 10 ముక్కలు అవుతాయి.

ఈ పది ముక్కలూ చేర్చి ఒకే చదరంగా పేర్పగలవా ! ప్రయత్నించు. తెలియకపోతే ఆఖరుపేజీలలో ఆన్సరుచూడు.

పురుగుల్ని, పక్షుల్ని, జంతువుల్ని అడుగు

దాలా !

ఆకాశంమీద మేఘాలు కొంచెమయినా వుండవు. అయినా, క్రాద్దికాలంలో వర్షం కురుస్తుందని జోస్యం చెప్పవచ్చును. అదెలాగో తెలుసా ?

పురుగుల్ని పక్షుల్ని జంతువుల్ని అడుగు

సాలె పురుగు

వర్షం కురిసేముందు సాలెపురుగు తన కాళ్లను దగ్గరగా ముడుచుకుంటుంది. తన సాలెపట్ట దారాలనుకూడా దగ్గరగా లాక్కుంటుంది.

పావురం :

పావురాలు భూమికి దగ్గరగా ఎగురుతే వర్షం వస్తుందన్నమాట. ఆకాశంమీద వైగా ఎగురుతే, వర్షం రాదన్నమాట.

కాకులు :

వర్షం వచ్చేముందు కాకులు మూకలుగా చేరతాయి.

పండులు :

పండులు పొలాల్లో తిరగక, గబగబ తమ గుడిసెల్లోకి దూరిపోతాయి.

ఎద్దులు:

వర్షం వచ్చేముందు, ఎద్దులు తమ వీపుమీది వెంట్రుకలను తమ నాలుకతో పైకి ఎగనాకుతాయి.

మేకలు:

మేకలు గెంతుతూ అరుస్తాయి.

గుర్రాలు:

గుర్రాలు తమ వీపును భూమిమీద రాస్తాయి.

మిడతలు:

వర్షం వచ్చేముందు మిడతలు ఎక్కువగా అరుస్తాయి.

కప్పలు:

కప్పల శరీరం రంగు మారిపోతుంది. బెక బెకలు హెచ్చుతాయి.

కుక్కలు:

వర్షం కురిసేముందు కుక్కలు పచ్చగడ్డిని తింటాయి.

ఈగలు:

ఈగలు ఇంట్లోకి ముసురుతాయి.

నెమిలి:

హావకనో చచ్చిన రామ శాస్త్రి కథ.

కల్పితిశెట్టి మార్యప్రభాకరరావు (ఆముదాలవలస)

అనగా అనగా, ఒక రాజు
దగ్గర రామశాస్త్రి అనే
ఒక మహాపండితుడు వుండేవాడు.
ఆతనికి వేదాలూ, శాస్త్రాలూ
అన్నీ బాగా తెలుసును. కాని
లోకజ్ఞానం ఒక పిసరంతయినా
తెలియదు. ఆ రామశాస్త్రి
అంటే ఆరాజుగారికి ఎంతో
గౌరవం.

ఇలాగ ఆరాజుగారు ఆరామ
శాస్త్రిని గౌరవంతో చూడడం
మిగిలిన పండితులకి కడవు మం
టగా వుండేది. ఆ రామశాస్త్రిని
ఎలాగైనా ఆ రాజ్యంనుంచి వెడ
లగొట్టాలని వాళ్లు దురాలోచ
నలు చేశారు. తిన్నగా కోట
ద్వారపాలకుని దగ్గరకు వెళ్లారు.
వాడి చేతిలో కొంత సొమ్ము పెట్టి,
రామశాస్త్రిని రాజభవనము
లోనికి రానివ్వద్దని చెప్పారు.
డబ్బుకి ఆశించాడు ఆద్వార
పాలకుడు.

ఆ మర్నాడు మామూలుగా
రామశాస్త్రి కోటదగ్గరకి వచ్చా
డు. ద్వారపాలకుడు లోనికి వెళ్ల
కూడదని చెప్పాడు. ఎందుకని
రామశాస్త్రి అడిగాడు. “మీ
మీద రాజుగారికి కోపంవచ్చింది.
రామశాస్త్రి వచ్చినచో లోనికి
రానీయకు అని రాజుగారు
ఆజ్ఞాపించారు” అన్నాడు ద్వార
పాలకుడు. రామశాస్త్రి అదివిని
చాలా దుఃఖించాడు. తిన్నగా
ఇంటికి వెళ్లిపోయాడు.

నాలుగు రోజులయింది.
నాలుగు రోజులై రామశాస్త్రి
సభకు రాలేదు. రాజుగారు మిగి
లిన పండితుల్ని అడిగారు,
“రామశాస్త్రి నాలుగు రోజులై
సభకు ఎందుకు రాలేదు!” అని.

“రాజా! రామశాస్త్రికి
గొప్ప బబ్బుచేసి, లేవలేని స్థితిలో
వున్నాడు” అని చెప్పేశారు
మిగిలిన పండితులు.

రాజగారు వెంటనే ఒక వైద్యుణ్ణి పంపించారు. ఆ వైద్యుణ్ణి కూడా యీ పండితులు లో బరచుకొని అబద్ధాలు చెప్పమన్నారు. వైద్యుడు తిరిగివచ్చి “మహారాజా! రామశాస్త్రికి చాలా పెద్ద జబ్బు చేసింది. కుదరడం కష్టమే!” అని చెప్పేశాడు.

రాజుగారికి జాలి వేసింది. పాపం, రామశాస్త్రిని తానే స్వయముగా చూద్దామని బయలుదేరాడు.

ఈ సంగతి కని బెట్టుతున్న పండితులు గబగబ అడ్డుదారిని పోయి, రాజుగారికి ఎదురుగా వచ్చి, వడుస్తూ “మహారాజా! రామశాస్త్రి ఇప్పుడే చనిపోయాడు. మేము అక్కడ నుంచే వస్తున్నాము” అని చెప్పారు.

“అయ్యో పాపము! రామశాస్త్రి చనిపోయాడా! పోని, ఆఖరికి వాని శవమేనా చూస్తాను” అంటూ

బయలుదేరాడు రాజు.

ఇంతలో యీ పండితులు, “మహారాజా! సార్వభౌములు శవమును చూడకూడదు. మహాపాపము” అంటూ రాజుగారిని వెనుకకు మరలించారు.

ఇలా కొన్నాళ్లయ్యాక, రామశాస్త్రికి యీ సంగతి అంతా తెలిసింది. రాజుగారిని ఎలాగైనా కలుసుకొని తన విషయం చెప్పుకోవాలని ఆమెకున్నాడు.

రాజుగారు సాధారణంగా

షికారునుండి వచ్చు తోవలో రామశాస్త్రి ఒక చెట్టు వెనక కూర్చున్నాడు. రాజగారు, కొండరు పండితులతో ఆదారినే వస్తూవుండగా రామశాస్త్రి గబాలున ఎదురై “మహారాజా! నేనే రామశాస్త్రిని! నేనే రామశాస్త్రిని!” అంటూ కేకలు వేశాడు.

పండితులు, “మహారాజా! వీడు రామశాస్త్రికాడు. బ్రహ్మ

రాక్షసి! రామశాస్త్రి చనిపోయి పిశాచి అయ్యాడు!” అంటూ భయపెట్టి, రామశాస్త్రిని నాలుగు తన్ని తరిమేశారు.

రామశాస్త్రి తన ప్రాణాలు దక్కించుకోడానికి పారిపోయి, పాపం, ఆఖరికి ఆదేశం విడిచి పోయాడు.

చూశారా! క్రమశిక్షణ కొందరు ఎన్నెన్ని పనులు చేస్తారో!

ఏ దు పు!

విమలకి ఒక చిన్న చెల్లాయి వుంది. చెల్లాయి పేరు అన్నపూర్ణ. ఒకనాడు విమల తన చెల్లల్ని ఒళ్లో పడుకో పెట్టుకొని బారు న రాగాలుతీసి ఏ దు స్తోంది.

అప్పుడు వాళ్ళమ్మ:

“అడమిటే విమలా! శుక్రవారం వూటా అలాగ ఏడవ వచ్చునా! ఎందుకలా ఏడుస్తావూ! ఏమిటికావాలి?” అంది.

“అదికాదే అమ్మా! రేవు మాబడిలో డ్రామాలో నాకు ఏడవ తల్లివేమం ఇచ్చారే! నా పోర్నను రిహార్సిలు చేసుకుంటున్నాను!” అంది విమల.

తమాషాల గాడి తమాషా

బి. నా. మూర్తి బి. ఎస్. సి. డి. ఇ. డి.

జోజిలాగే నేను, నూబుచ్చి బాబు, తమ్ముళ్ళూ మా తమాషాలుగాడు షైరు బయలు దేరాం. తమాషాలుగాడి అసలు పేరు మాకు సరిగా తెలీదు. వాడిని “తమాషాలుగాడు” అని పిలవవచ్చునో లేదో ఈకథ చదివి మీరే చెప్పండి. అలాగ్గా తిరిగి, తిరిగి వస్తుంటే తోవలో మావూరి నాయుడుగారి చెరుకు తోట కనిపించింది. చెరకుగడలు చాల వపుగా పెరిగి ఉన్నాయి. వాటిని చూడ్డంతోనే మా అందరికీ అవి తినాలని బుద్ధివుట్టింది. కాని అదివీలుకాలే! మావూరి నాయుడుగారు ఎవ్వరిని ఆప్రక్క కన్నెత్తి చూడనైనా చూడ నివ్వదు. ఆ తోట ప్రక్కనే నాయుడుగారి చెడుగు గానుగ కూడ ఉన్నది. మేమందరము మా తమాషాలగాడిని ఎప్పుడైనా చెరుకు గడలు సంపాదించమని బ్రదిమాలాము. ఆఖరికి ఎలా గైతేనేమి ‘సరే’ అన్నాడు. అందరము కలిసి తోటనైపు

బయలు దేరాము. మేమింకా గేటు దగ్గరకు వెళ్లకముందే నాయుడుగారి కేక వినిపించింది.

“ఎవరా వచ్చేది! ఆగండి! ఆగండి!”

“మేము! మేము” అని అరిచాడు మా వాడు.

“ఎవరు మీరు! రావకానికి వీలులేదు” అంటూ మా దగ్గరకు వచ్చాడు. వచ్చి, “ఎవరయ్యామీరు! ఏం పని మీరు!”

“మరేంలేదు నాయుడు గారు” అని అందుకున్నాడు తమాషాలగాడు. “మీ ఎద్దుకి మీదిపళ్లు ఉన్నాయా!” అని అడిగాడు.

బాలలూ! ఎద్దులకి, ఆవులకి మీద దవడలో పళ్లు ఉండవని మీరు తెలుసుకదూ!

“మా ఎద్దుకి మీదిపళ్లు ఏమిటయ్యా! ఎక్కడైనా ఎద్దుకి మీదిపళ్లు ఉంటాయా!”

“అద్దీ తమాషా!” అన్నాడు మాభీరడు. “మీ ఎద్దుకి నేను మీదిపళ్లు చూపెట్టుతాను పద.”

“నీకేం మతిపోయిందయ్యా! నడు, నడు!” “అదికాదయ్యా! నిజంగా మీఎద్దుకి మీదిపళ్లు చూపిస్తాను. చూపెట్టుతే మాకు చెరుకు గడలు ఇస్తావా?”

“అలాగే! కాని చూపెట్టక పోతే వీపు చిదుకకొట్టుతాను ఏం! సరేనా?”

“ఓ! అలాగే! అయితే ఎవరినైనా పెద్ద మనుష్యులను మధ్యవర్తిగా పిలు.”

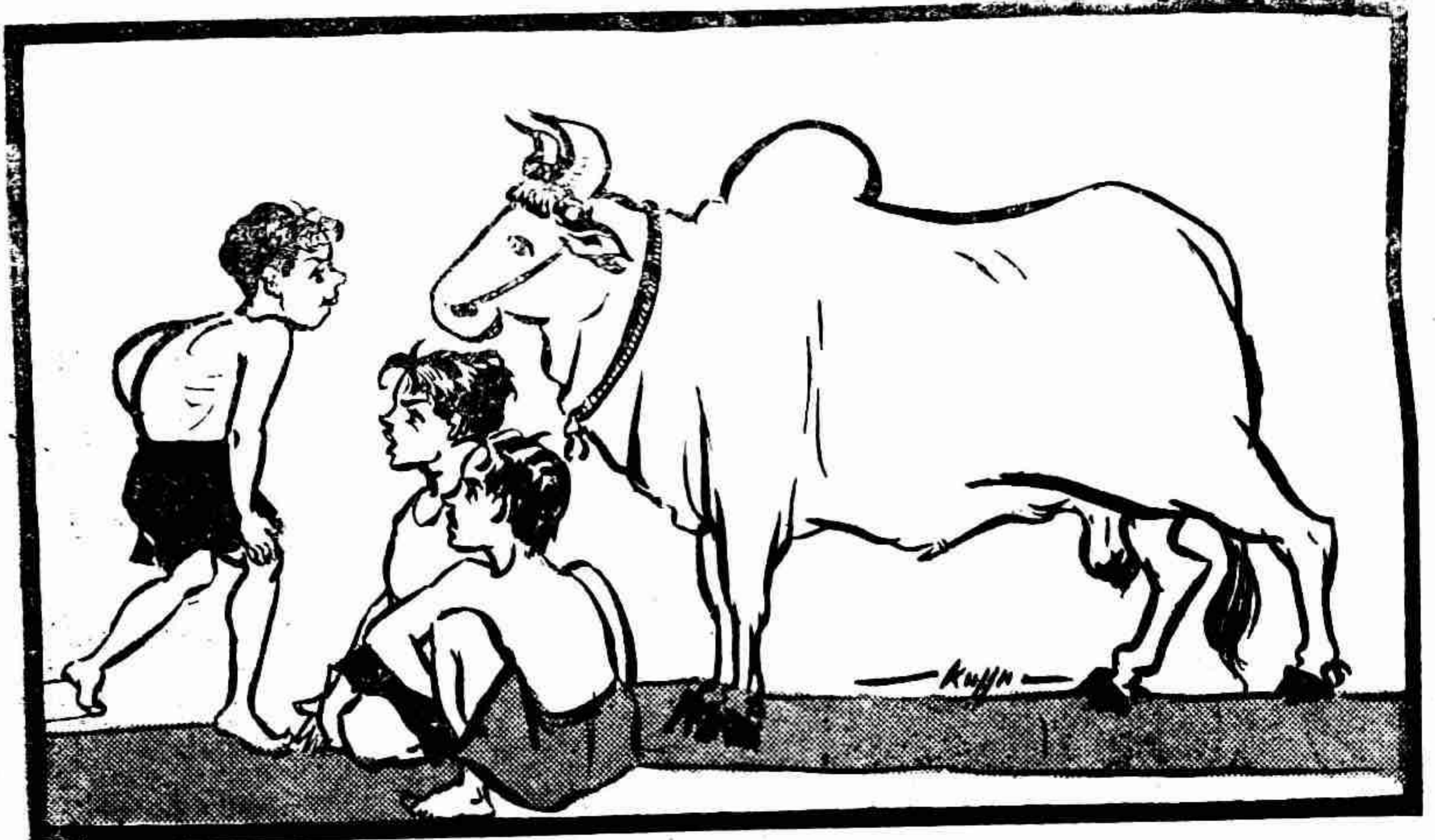
“సరే! మా పాలికాపు ఉన్నాడు” అంటూ నాయుడు గానుగడగ్గరికి దారితీసాడు. మేం

కూడ అతని వెనకాలే వెళ్తున్నాము. కాని మాకందరకు గుండెలు దడదడ కొట్టుకొంటున్నాయి,

వీడు ఎద్దుకి మీదిపళ్లు ఎలా చూపెట్టగలడు? అసంభవము దేముడే వాటికి పళ్లు ఇవ్వలేదు. వీడు ఎలా చూపించగలడు. అనవసరముగా దెబ్బలు తినాలే అనుకుంటున్నాము.

ఇంతలో నాయుడు ఒక ఎద్దుని తెచ్చి తమాషాలు గాడి ముందర పెట్టేడు “చూపయ్యా! చూపు” అంటూ.

“అలాగే! అందరూ బాగా చూడండి” అంటూ తమాషాల గాడు ఎద్దుదగ్గరికి వెళ్లి, తన మీదిపళ్లు ఎద్దుకి చూపెట్టుతూ”

ఇహీ! ఇహీ! అని నవ్వడం మొదలు పెట్టాడు.

“ ఏమిటయ్యా అది! ఎద్దుకు మీదిపళ్ళు చూపెట్టవే! అరిచాడు నాయుడు.

“ ఇదిగో! నీ ఎద్దుకి నా మీదిపళ్ళు చూపెట్టు తున్నాను మాడు. నేను ఏమని చెప్పాను. ఎద్దుకి మీదిపళ్ళు చూపెట్టు తాను అన్నాను. ఇదిగో చూపెట్టుతున్నాను ” అంటూ తిరిగి

తన మీదిపళ్ళు చూపెట్టాడు!

మే మందరము ఆ తమాషాకి కడుపుబ్బ నవ్వడం మొదలు పెట్టాము. నాయుడుగారు కూడ మొదట కొంచెం తెల్లబోయి కోపం తెచ్చుకున్నా తరువాత తమాషాలగాడి చాతుర్యానికి సంతోషించాడు.

ఇంకేం! మా కందర కూతన్నన్ని చెరుకుగడలు, తాగినంత చెరుకురసం దొరికింది!

మీ బిడ్డ లివర్ అండ్ స్ప్లీను వ్యాధిచే

బాధపడుచున్న యెడల వెంటనే

పాత్రుడు గారి

బాల సంజీవిని

యాయండి.

ఇతర మందులన్నిటికన్న ఇది ప్రశస్తమని మీకే తెలియగలదు. వివరములకు:

డా॥ పిళ్ళా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదరు.

11 దక్షిణమాడాపేది, మైలాపూరు, మదరాసు,

కుంభకోణం బ్రాంచి;

నెం. 7, సారంగపాణి కోవిల్

కూర్పువీధి.

తిరుచినాపల్లి బ్రాంచి;

నెం. 15, పుగలైపిళ్ళే వీధి,

తెప్పకొలం

(గొలుసుకథ)

మందు కథ :— [శంకర్, లలిత క్షుత్రియులబిడ్డలు. మంచి ధైర్యవంతులు. ఒకనాడు వాళ్ళ అవ్వ చెప్పింది : శ్రమంబకీ నుద్దాల్లో ఎక్కడో ఒక రహస్యశాలలో తమ ముతాతలు దాచిన ధనం కుప్పలుగా వుందని. అరాత్రే శంకర్, లలిత, వాళ్ళ స్నేహితుడు చంద్రం బయలుదేరారు. మర్నాటి ఉదయానికి ఒక అడవిలో మకాం చేశారు—ఇక్కడ ఇలావుందా—ఇక వీళ్ళ పూళ్లో—]

శంకర్ వాళ్ళపూళ్లోనే రణమల్లు వీరమల్లు అని యిద్దరు వున్నారు. వీలిద్దరు పగటిపూట సామాన్య వర్తకులుగా వుంటూ వుంటారు. కాని రాత్రిళ్ళు దాల్లు కాచి దోపిడీ చేస్తూంటారు. ఆరోజుల్లో రైళ్ళు విమానాలూ లేవు. వూరికి వూరికి మధ్య అడవులు వుండేవి. అందుచేత ప్రయాణికులు నడిచో బండియాచో వెళ్తూ వుండేవారు. ఈ దొంగల్కి దోపిడీ చాల సులభంగా వుండేది.

శంకర్, లలిత, చంద్రం పారిపోయిన మర్నాటి పొద్దున్న వాళ్ళ తాత అవ్వ గొల్లుమని యేడ్చారు. తాత మూర్ఖపోయాడు. రణమల్లు వాళ్ళని ఓదార్చి సంగతేమిటని అడిగాడు. అవ్వ ఇరిగిన సంగతి చెప్పింది. రణమల్లు ఆమెకి ధైర్యం చెప్పాడు. "అవ్వా! ఆదారి నాకు చెప్పు, నేను వెళ్లి వెతికి పిల్లల్ని తీసుకువస్తా" అని. అవ్వ జ్ఞాపకం చేసుకొని తనకి తెలిసిందంతా చెప్పింది. రణమల్లదారి గుర్తించుకుని వీరమల్లుని తీసుకుని బయలుదేరాడు.

శంకర్, లలిత, చంద్రం పారిపోయిన మర్నాటి పొద్దున్న వాళ్ళ తాత అవ్వ గొల్లుమని యేడ్చారు. తాత మూర్ఖపోయాడు. రణమల్లు వాళ్ళని ఓదార్చి సంగతేమిటని అడిగాడు. అవ్వ ఇరిగిన సంగతి చెప్పింది. రణమల్లు ఆమెకి ధైర్యం చెప్పాడు. "అవ్వా! ఆదారి నాకు చెప్పు, నేను వెళ్లి వెతికి పిల్లల్ని తీసుకువస్తా" అని. అవ్వ జ్ఞాపకం చేసుకొని తనకి తెలిసిందంతా చెప్పింది. రణమల్లదారి గుర్తించుకుని వీరమల్లుని తీసుకుని బయలుదేరాడు.

వీరమల్లుకి యిది బొత్తిగా యిష్టంలేదు. “రణమల్ల! యిదంతా తాడు బొంగరంలేని విషయం. ఆ అవ్వచెప్పిన దారి కొంతమట్టుకూ వుంటే మరి తర్వాతో? ఎంతకాలం నుంచీ సంపాదించిన డబ్బు చాలక దురాశతో బయలుదేరాం. ఈ అడవిలో చస్తే యేం కాను. ఇదంతా అనవసరం.” అంటూ దారి పొడూర్గా వొద్దంటూనే వున్నాడు వీరమల్లు. రణమల్లుకి విసుగెత్తింది. “వీరమల్లు! నన్ను విసిగించక పోవకూడదు. మాటలతో-నువ్వు వచ్చితిరాలి. ఇదు

గో యీ కాగితంచూడు అంతా తెలుస్తుంది.” అంటూ తన జేబులోంచి ఓకాగితం తీసి వీరమల్లకి యిచ్చాడు.

నూర్యుడస్తమించాడు. ఆకను చీకట్లోనే వీరమల్ల మార్గ దర్శిని దీక్షతో చూస్తున్నాడు.

గబుక్కున అరిచాడు రణమల్ల - సంతోషంతో “యిదుగో మహా వటము. ఆ అవ్వచెప్పింది. ఈ చెట్టుకి యీశాన్య దిక్కుగా ఆరుమైళ్లు వెళ్తే కొండలో ఒక కాళికాదేవి గుడి వుంటుందని.”

ఇంతలో “ఆఁ!” అని గుండెలు పగిలేలా అకన్నా ఓవెళ్ల

గోతిలో యిద్దరూ పడ్డారు.

ఇక తాతకి తెలివి రాగానే అవ్వ చెప్పింది. 'పిల్లల్ని వెతికి తెమ్మని రణమల్లుని పంపాను' అని. తాత లభో దిభో అని మొత్తుకున్నాడు, "అయ్యో! ఆదారే దుకు చెప్పావే! వాడ గులే బందిపోటు, డబ్బు దొరికిం దంటే పిల్లల్ని యేంచేస్తాడో" అని. "ఏమో! నేనంత దూరం ఆలోచించ లేదంది" అవ్వ బరువుగా. అనుకోకుండా యిద్దరు ఒక్కమాటే, "కాళీ

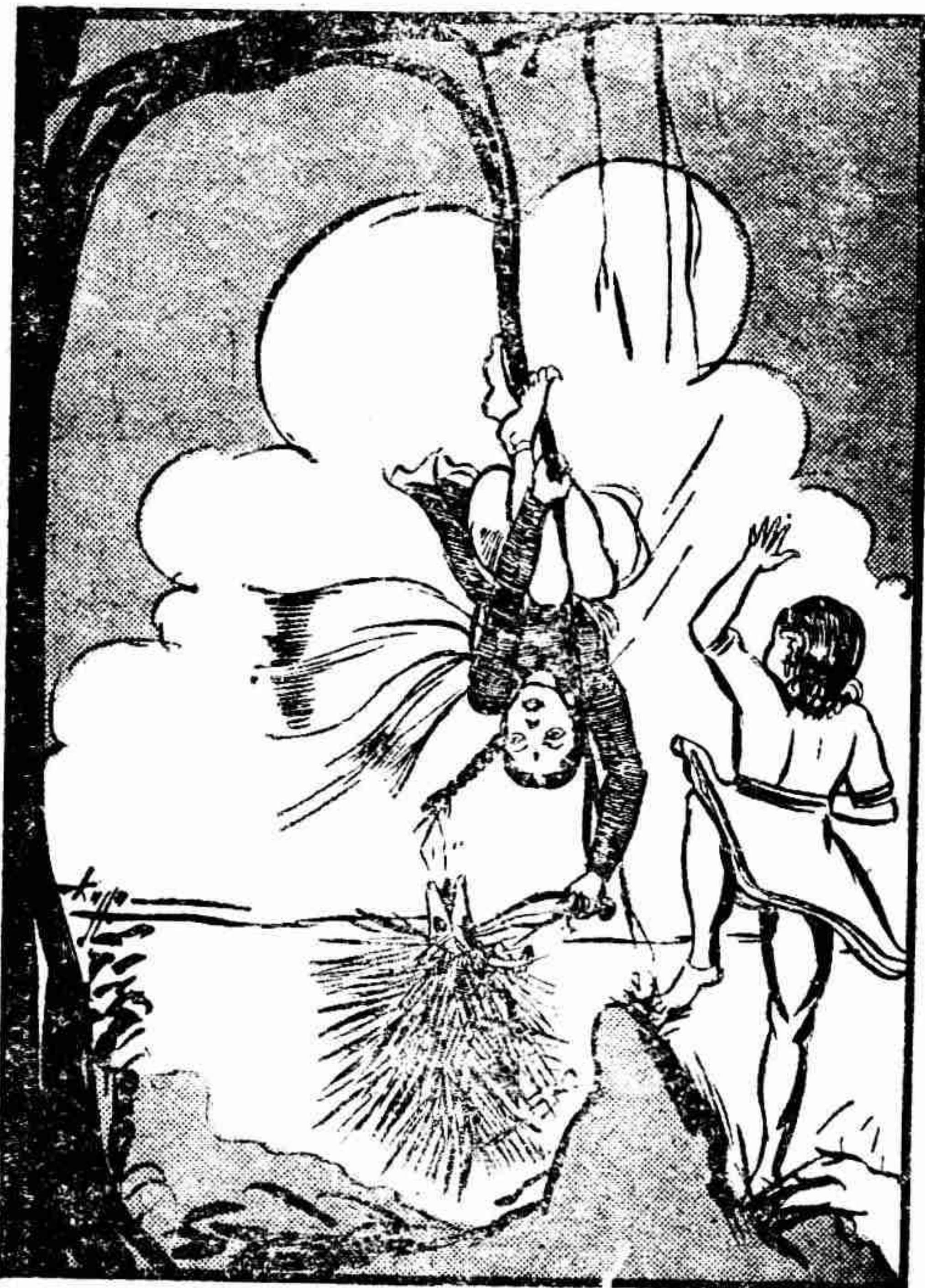
మాతా! నీపాపల్ని చూసుకో" అన్నారు.

అక్కడ ఆదొంగ లిద్దరూ గోతిలో పడ్డారా-ఇక ఇక్కడ చూద్దాం.

"అన్నయ్యా! అన్నయ్యా" అని విరగబడి నవ్వుతూ శంకర్ ముందు కూలబడింది లలిత. "అన్నాయ్! మరే నేనేగాని యివ్వాలేకపోతే చంద్రం పని యేమయి వుండేదో! హాహాహా!"

ఇంతలో "శంకర్ మరే-" అంటూ ప్రవేశించాడు చంద్రం.

"ఆ! నేచెప్తా! అన్నాయ్! మరే మే మిద్దరం అలావెళ్లి ఓ చెట్టెక్కాం. ఇంతలో ఓముళ్లపంది వచ్చింది. 'నేను దాన్ని చంపనా' అంటూ చంద్రం శాకు విసిరాడు. దానికో కన్నుపోయింది. అదేం చేసిందో తెలుసా! చచ్చిపోయినట్లు పడు క్కుంది. అప్పుడే-అని కడుపు చెక్కలయ్యే ట్లు నవ్వు మొదలు పెట్టింది.

“ఆ! యేముందిలే నేదగ్గిర కళ్ళా... అది తిరగపడ్డే...” అని చెప్పి య్యభోయాడు చంద్రం. లలిత మధ్యలోనే అందుకుని అరిచింది. “అంతట మహావీరుండగు యీ రెండవ శాలచంద్రుడు పారిపోయె.”

“నువ్వమాత్రం పారిపోవాయే?” చంద్రం దెప్పాడు.

“నేనప్పుడు చెట్టు వూడ పట్టుకుని వూగి ఆపంది రెండవ కన్ను పొడిచేశా... అంత ధైర్య సంపన్నుండగు నా చంద్రుండు వెనుక వెనుకనే వచ్చి ఆ గ్రుడ్డి పంది నెదుర్కొని దాగుడు మూతల పోరు సలిపి దానిం జూపె!” ఏదో ధోరణిలో పోతూంది లలిత.

“హుస్స! వూరుకో చెల్లాయ్ తప్పకాదూ” అంటూ మందలించాడు శంకర్.

“ఇంత దండకం అప్పగించకపోతే నేను చాలా బలవంతురాలిని అని చెప్పకోకూడదూ!” అన్నాడు చంద్రం ఉక్రోషంతో.

“చంద్రం అది చిన్నపిల్లవైగా, పెంకిది... దాని మాటలకేంగాని...”

“మీరు మహా పెద్దవాళ్ళలా వుంది... ఇంతోటి మొగాళ్ళు పందిని చ. పలేని...” అని కడుపు చేత్తో పట్టుకొని నవ్వుటం ప్రారంభించింది లలిత.

“లలితా!” అని గట్టించాడు శంకర్. ఎప్పుడూ యెరగనంత కోపాన్ని అన్న మొహంలో చూడగానే గాలివానను రావాకుల్లా కంపించి పోయింది లలిత.

“మొన్న రాత్రి బయల్దేరాం. ఇవ్వాళ నూర్యస్తమయం అవుతూంది. ఇంతవరకు యేమీ ఆశలులేవు. ఇక్కడ తిని కూర్చోడం తప్పితే... ఇలాపోతే ఓ పెద్ద మర్రిచెట్టుట. దానికి ఈశాన్యంగా మళ్ళీ పోవాలట. ఆ చెట్టెంత దూరమో... అక్కడేం చిక్కులో... మీ రేమో గిల్లి కయ్యాలు పెట్టుకుని అల్లరి చేస్తారు. మీకు బుద్ధి చెప్పటాన్ని నేనుమాత్రం మహా పెద్దవాణ్ణా!” అంటూ శంకర్ సాదించాడు.

లలితా చంద్రం తలలువొల్చారు.

“మీరు మానంగా వుంటే యెలాగా! మీ ఆలోచనమిటో చెప్పండి?” అని హెచ్చరించింది.

చాడు శంకర్. “చెప్పకానికే ముందోయి, వెన్నెల రాగానే బయిల్లేదుదాం...ఆ! అవును గానీ రాత్రిళ్లు దొంగలు...” అంటూ నసిగాడు చంద్రం.

“దొంగలా! దొంగలే!... దొంగలు!” అంటూ గుటకలు మింగింది లలిత.

శంకర్ నవ్వాడు, అడవిలో మనం వస్తామని కాచుకు కూర్చుంటారేం దొంగలు... అయినా మనం యిక్కడే జడుస్తే యెలాగా... సంపాదించబోయే

ధనరామల చుట్టూ యెన్ని గండాలు ఉంటాయో!

లలిత యేడుపు మొహం వేసింది “అన్నయ్యా మనకైతే చెల్లు దూకటం జచ్చుకాని గుహల్లో చీకట్లో యెవరితో యెలా దెబ్బలాడాలో మనకు తెలుసు?” అంది. చంద్రం ఆమెను బలపరచాడు. “అవునోయ్ శంకర్ మనం యింటికి వెళ్లిపోదాం వెళ్లి-” “భీ!”

అన్నాడు శంకర్. “నేనురాను మీరు పొండి. అసలు ముందే చెప్పాచావుకే సిద్ధమైతేనే గుట్ట మెక్కండసి” మావంశంలో తప్పి పుట్టారు. పది నిమిషాలు నిశ్శబ్దం. లలితంది, అవును అందరూ నవ్వుతారు. సిగ్గు సిగ్గు. బలవంతంగా గొంతు పెగల్చిసుకొని చంద్రం పెదములు మెడిచాడు. “అవును నిజమే అలాటి సిగ్గుచేటు చావుకన్నా యీ అడవిలో దొంగలచేత జాతుపోతునయ.” అని. లేవెలుగులో శం

కర్ ముఖం ఆనందంలో వెళ్లి విరిసింది. ఆ వెలుగు లలితా చంద్రుల ముఖాల్లో ప్రతిఫలించింది. "చంద్రోడయం నాకా యెందుకు యిప్పుడే పోదాం" అంది లలిత ఉత్సాహంలో.

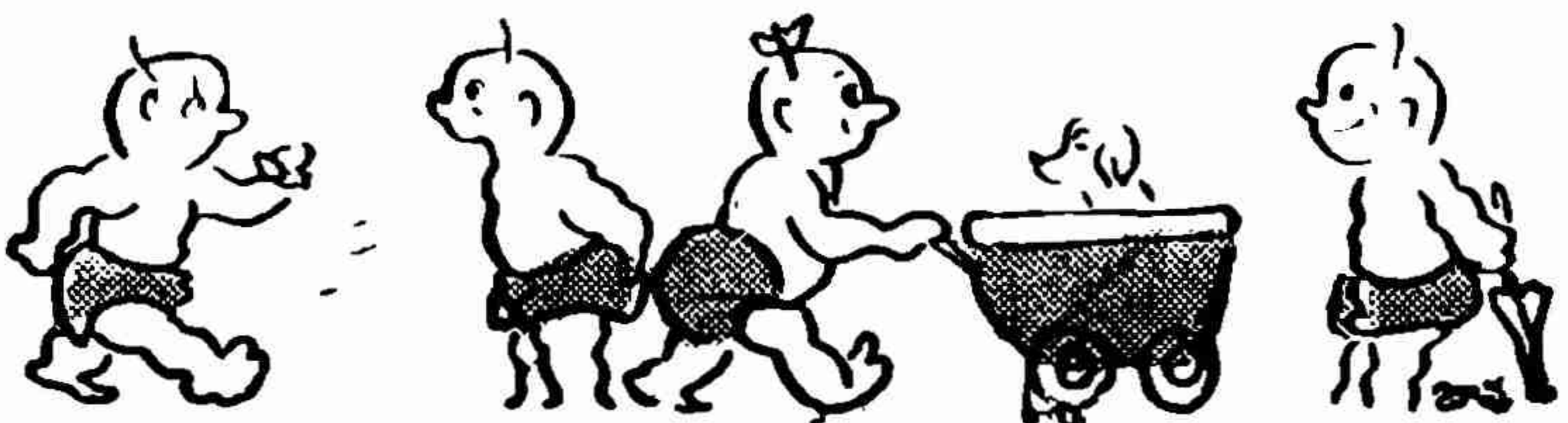
లేచి! లేచిందే పరుగు. పిల్లలి మనస్సుతో పరుగు త్రావి గుఱ్ఱాలు.

చెప్పటం మర్చిపోయాను లలిత! ఓమంచి తెల్లటి పెంపుడు పిల్లివుంది. దానిపేరు లీల. ఇప్పుడు లీల యెక్కడుందో తెల్పాలి లలిత నీవున కట్టుకున్న సంచీలో వుంది. వాపం! కదుపుకివిసుక్కుంటూంది. ఆరాత్రంతా గుఱ్ఱాలు పరుగుతున్నావు వున్నాయ్. తెల్ల వారుతూంది. "అదుగో మర్రి చెట్టు" అంటూ అరిచాడు శంకర్. రాతుల ముఖాలు వికసించాయ్. మండంగాపోయే గుఱ్ఱాల్ని పురిగొలిపారు. తన పెంపుడు పిల్లివున్న సంచీ దిగ

బారుతూంటే కొంచెం పైకి లాక్కుంది లలిత. ఈసర్దువారులో పదిగజాలు వెనక్కి పోయింది లలిత.

శంకర్ చంద్రుల ఆరవులతో త్రుళ్లిపడింది లలిత. అంతే! తను కూడా ఓకేక వేసింది! అంతలోనే పైనించి వేళ్లాడే వూడలు పట్టుకొని వేళ్లాడింది. ముందు శంకర్ చంద్రం వాళ్ల గుఱ్ఱాలు వెనక్కాలే తన గుఱ్ఱం అంతా అఘాతమైన గోతిలో పడిపోయాడు. చెట్టుపై కొమ్మలమీద దాంకొని క్రిందకి చూసింది... అది దొంగనేల! గోతిమీద తడక వేసి మన్ను చల్లారులా గుంది. అయితే అన్నా చంద్రం యింక రాదు... ఇంక రాదు! గట్టిగా యేడ్వబోయింది. గొంతు విడలేదు.

తరువాత ఏమైయిందో? ఒచ్చేనెల 'బాల'లో చూడండి.

కుమ్మరి ఇంట్లో కొంటెపిల్లలు!

* * * మోకం సరోజమ్మ (గుత్తి) * *

క్రడప గ్రామం మట్టితో చేసిన కూజాలకు, బాసలకు చాలా ప్రసిద్ధి. వేసవికాలంలో యీ కుండల్లో నీరుపోసి వుంచి తే బహుచల్లగా ఉంటాయి.

కుమ్మరి యల్లప్ప వీటిని తయారు చేయటంలో మంచి నేర్పరి. ఇతడు మట్టితోనే విగ్రహాలుకూడా బహు అందంగా తయారు చేస్తాడు.

ప్రతిదినము కోడికూతతో లేవటం, ప్రొద్దు పొడిచేంతవరకు కొన్ని కుండలు చేయటం, తన కొట్టంలో ఆరబెట్టి, పనులుమీద పొలాలకు వెళ్ళటం, ఇది ఆతని దినచర్య.

ఆతని కొట్టానికి సమీపంలోనే ఒక పాఠశాల ఉండేది. బల్లో పిల్లలెక్కువేకాని, చదువు తక్కువ. అల్లరి పిల్లలంతా అస్త

మానం బయట ఆడుకునేవాళ్లు. ఒకరోజు కుమ్మరి కొట్టంలో ఆరబెట్టబడిన పాత్రలు నీరికంట పట్టాయి. కుమ్మరి తేని సమయం చూచుకొని కొట్టంలో ప్రవేశించారు. తలొకటి చేతవుచ్చుకొని కోతుల్లా పరీక్షిస్తూ నలకు విసిరి కొట్టి ముక్కలుచేసి పరుగెత్తి పోయారు.

సాయంత్రం యల్లప్ప యింటి కొచ్చాడు. కుండలన్ని ముక్కలయినాయి! ఎన్నడూ జరగని యీ సంఘటనకు ఆశ్చర్యపోయాడు. ఎవరు యిలాచేసి వుంటారా అని చాలా తర్కించు కున్నాడు. కాని, ఏమీ తోచలేదు.

మరుసటిరోజు యల్లప్ప పాత్రలుచేసి, కొట్టంలో ఆరబెట్టి పాలు వెళ్ళాడు. సాయంత్రం

వచ్చి చూచేటప్పటికి కుండలన్ని ముక్కలయినాయి. ఆరోజు మరింత తీవ్రంగా యోచించాడు. కాని కారణం తోచలేదు.

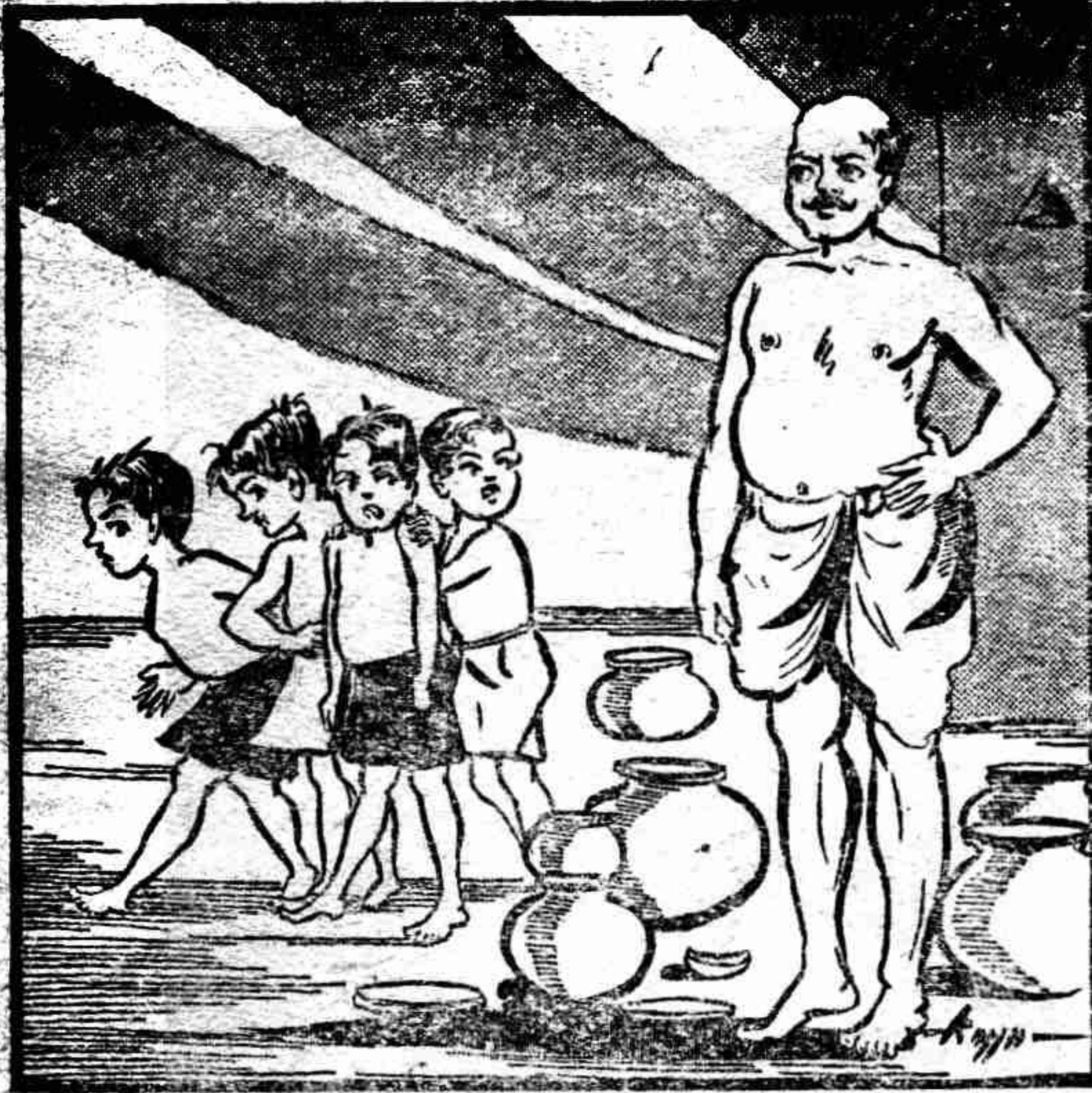
ఇలా వారం పదిరోజులు గడిచినాయి. ప్రతిదినము చేసిన పాత్రలన్ని ముక్కలయి పోతున్నాయి. కలుగుతూ వున్న నష్టానికి చాలా చింతించాడు. ఈ దుర్మార్గులను ఎలా పసికట్టాలన్నది యల్లప్పకు పెద్ద సమస్య అయింది.

కడపటికి అతనికి ఒక ఉపాయం తోచింది. తన విగ్రహం

కొకటి తయారుచేసి కుండల దగ్గరగా గుమ్మంలో నిలువబెట్టి తన పనులమీద వెళ్ళాడు.

కొంటె కుట్టాళ్ళు మామూలుగా అల్లరిచేస్తూ గుడిసెలో ప్రవేశించాలని వెళ్ళారు. బొమ్మనుచూడగానే నిబంగా కుమ్మరి అక్కడ ఉన్నాడని భయపడి కాళ్ళకు బుద్ధిచెప్పారు.

సాయంత్రం కుమ్మరి యింటికి కొచ్చాడు, ఎలావున్న కుండలు ఆలాగే ఉన్నాయి. తన ఉపాయం చాలాబాగా పనిచేసిందనుకున్నాడు.

అనుకొని అడుగుతున్నాడు. కొయ్యబొమ్మను కొట్టినా పలుకడన్నట్లు, జవాబురా లేదు. వారిలో ఒకడు బొమ్మవైపు దీర్ఘంగా చూస్తూ రహస్యం బయట పెట్టాడు. యల్లప్ప చేసిన ఉపాయానికి తమకోపాన్నంతా కుండమీద తీర్చుకున్నాడు కుఱ్ఱవాళ్ళు.

కొన్నిరోజులు గడిచినాయి. ప్రతిదినము కొంటె కుఱ్ఱవాళ్ళు కొట్టంలో ప్రవేశించి కుండలు బద్దలు చేయాలనుకున్నాడు. కాని, విగ్రహాన్ని చూచి కమ్మరి కావలి కాస్తున్నాడని భయపడి పారిపోయేవారు.

ఒకరోజు యీ అల్లరిమూక అంతా యల్లప్ప కొట్టానికెదురుగా అడుగుంటూ వుండినారు. ఉన్న దున్నట్టు వాళ్ల బంటి కమ్మరి యల్లప్ప కొట్టంలో వెళ్ళి పడ్డది. పిల్లలంతా వెళ్ళి, 'ఏమయ్యా! మాబంటి మీకొట్టంలో పడింది. కాస్తా తీసియివ్వరాదా! అని విగ్రహాన్ని చూస్తూ మనిషే

సాయింత్రం యల్లప్ప యింటి కొచ్చి చూడగా కుండలన్ని ముక్కలయినాయి. రహస్యం బయటపడింది నుకున్నాడు. రోజూ తనకు కలుగుతూ వున్న నష్టానికి మండిపడ్డాడు. ఎల్లాగయినా దుండగులను పట్టుకొని తీరాలని నిశ్చయించు కున్నాడు.

ఒకరోజు విగ్రహానికి బదులు తానే విగ్రహంలా కడలక మెడలక నిల్చున్నాడు. అది విగ్రహమే అనుకొని కొంతమంది కుఱ్ఱాళ్ళు లోపల ప్రవేశించారు. కొందరు విగ్రహాన్ని బట్టి ఊగించి లాగాడు. యల్లప్ప వెంటనే తన దుడ్డుకట్టలో నాలుగు బాది

నాడు. దిక్కు లేదు
రా కంబగిరియని,
చస్త్రమిరా బాబూ
అంటూ నిలువకుం
కా పరుగెత్తారు.

లోపల దూరిన
వారు పరుగెత్త
లేక పోవారు.

యల్లప్ప వాళ్లనం
దరిని బంధించి
బాగా బాదినాడు.

ఒక్కొక్కరిని వె
య్యిసారులు కూ
చోబెట్టి నుంచోబె

ట్టాడు. మరల యి
లాంటి కొంటెపను
లు ఎక్కడయినా

చేస్తారా అని కుమ్మరి

అడిగితే బాబూ! యిక మా
బస్మలో చేయమంటూ తమ
రెండు చేతుల్లో కళ్ళనీళ్ళు,

ముక్కు చీమిడి తుడుచుకుంటూ
వెళ్ళిపోయారు.
ఆనాటినుండి కుమ్మరి యల్లప్ప
కొంటెల్లలకు సింహ స్వప్నం.

పుట్టింరోజులు

మీ పుట్టింరోజు పండుగకిగాని, మీ ఇంట్లో వెళ్లి పిలుపులకుగాని
శుభలేఖలు మొదలగునవి, బాలా ప్రెస్సులో చక్కగా
అచ్చువేసి యియబడును. కొత్త పైపులు-అందమైన అచ్చు.

ఆఫీసు: 170, రాయపేట హైకోర్టు మదరాసు-14.

ఎవరు దేవత? ఎవరు రాక్షసు?

నూరి శెట్టి జీవరక్షణరావు (అనకాపల్లి)

అనగా అనగా ఓపూల్లో ఒక లక్షాధికారి వుండేవాడు. అతనికి కొడుకులుగాని కూతుళ్లుగాని యెవ్వరూలేదు. తనడబ్బు ఖర్చుపెట్టడం మెలాగో తెలియని కఠిన్హితి కొచ్చాడతను. ఓమారు ఒక చిత్రకారుణ్ణి పిలిపించాడాయన, అతనికి కావలసినంత డబ్బుచ్చాడు. ఆడబ్బుకి బదులుగా యేం కావాలన్నాడో తెలుసా! మనిషిని చూడగానే అమాయకుడని తెలిసే వాడి ఫోటో ఒకటి గీసి యిమ్మన్నాడు. సరేనని అమాయకుల వేటకోసం బయల్దేరా డాచిత్రకారుడు. ఎవరిని చూసినా అమాయకుడనే బుద్ధి కలగడం లేదతనికి. తిరిగి తిరిగి అలసిపోయాడు పాపం! అదే సమయానికి అతనికి పడేళ్ల బాల ఒకడు కనబడ్డాడు. ఆ బాల మొహం కు చెప్పేస్తోంది అతడు అమాయకుడని. భేష్! బావుందనుకుని వెంటనే అతని బొమ్మ గీసి యిచ్చాడు. ఆ బొమ్మని చూసి యెంతో మెచ్చుకున్నాడతను.

ఆ బొమ్మకింద "దేవత" అనే అక్షరాలు వ్రాయించి ఆ పటాన్ని యింట్లో వ్రేలాడ గట్టించాడు.

ఇలా పదిహేనేళ్లు గడిచినయ్యే. మళ్ళీ చిత్రకారుణ్ణి పిలిపించాడు లక్షాధికారి. మనిషిని చూసే చూడడంతోనే దుర్మార్గుడనిపించేవాడి ఫోటో ఒకటి గీసి యిమ్మన్నాడు.

జైలు దగ్గరకుపోతే మనక్కా వాల్చినవాళ్లే వుంటారని బయల్దేరాడు మన చిత్రకారుడు. వెతికి వెతికి గడ్డాలూ, మీసాలూ బలసిపోయి నల్లగా దొంగకి మల్లేవున్న ఓకై దీపి చూసాడు. ఇతని బొమ్మయితే తన అభిప్రాయంతో సరిపోతుందనుకుని అతని ఫోటోగీసి యిచ్చాడు లక్షాధికారికి. ఆ ఫోటో క్రిందనే "రాక్షసు" అనే అక్షరాలు వ్రాయించి "దేవత" ఫోటో ప్రక్కనే వ్రేలాడ గట్టించాడు.

అసలే లక్షాధికారి. అతనికి స్నేహితులకే కొడవా? జిగ్గా

“దేవత”

“రాక్షస”

నూపరెండెంటు మన లక్షోధి
 కారి యింటికి రావడం తటస్థిం
 చింది. ప్రక్క ప్రక్కనే వ్రేలాడు
 తూన్న “దేవత” “రాక్షస”
 ఫోటోలను చూసి ఏం? వీటి
 నందుకిలా వుంచారు? అని అడి
 గాడు. మరేమీ లేదు. బొమ్మ
 చూడడంతోనే అమాయకుడిని
 తోస్తోంది గాబట్టి “దేవుడు”
 అనీ ఫోటో చూడడంతోనే
 దుర్మార్గు డనిపిస్తోంది గనుక
 “రాక్షసుడు” అనీ రాయించి
 వ్రేలాడ గట్టించాను అని జవా
 బిచ్చాడు లక్షోధికారి. జైలు
 నూపరెండెంటు యిలా చెప్పడం
 మొదలెట్టాడు.

“ఈ రెండూ ఒక్కరి
 ఫోటోలే. ఈ అబ్బాయి నా
 స్నేహితుడైన ఒక్కడగుగారి
 కొడుకు. చిన్నప్పుడేతో బుద్ధిగా

కలెక్కరు మొదలుతుని పోలిసు
 యిస్సెప్పేరు వరకూ అతని
 స్నేహితులే! ఓనూరు జైలు

వుండేవాడు. పెద్దవాడవుతూన్న కొద్దీ దొంగతనం చెయ్యడం, త్రాగడం, దోపిడి చెయ్యడం మొదలైన దురభ్యాసాల కల వాటుపడ్డాడు. ఓసారి ఒకణ్ణి ఖరనీ చేసాడుకూడా! అంచేత యిప్పుడు జైల్లో పెట్టబడ్డాడు. అతని యిప్పటి రూపమే " రాక్షసుడు " అన్నాడు.

ఆశ్చర్యపోయాడా లక్షాధికారి. దురలవాట్లవల్ల యెంత ముస్సాస్తాందో గ్రహించి ఆ బామ్మల్ని గీసిన చిత్రకారుడికి తన ఆస్తి నంతటిని రాసియిచ్చే సాడు.

చూశావా బాలా! అలాంటి అలవాట్లవల్ల యెంతలో యెంత మార్పొచ్చిందో!

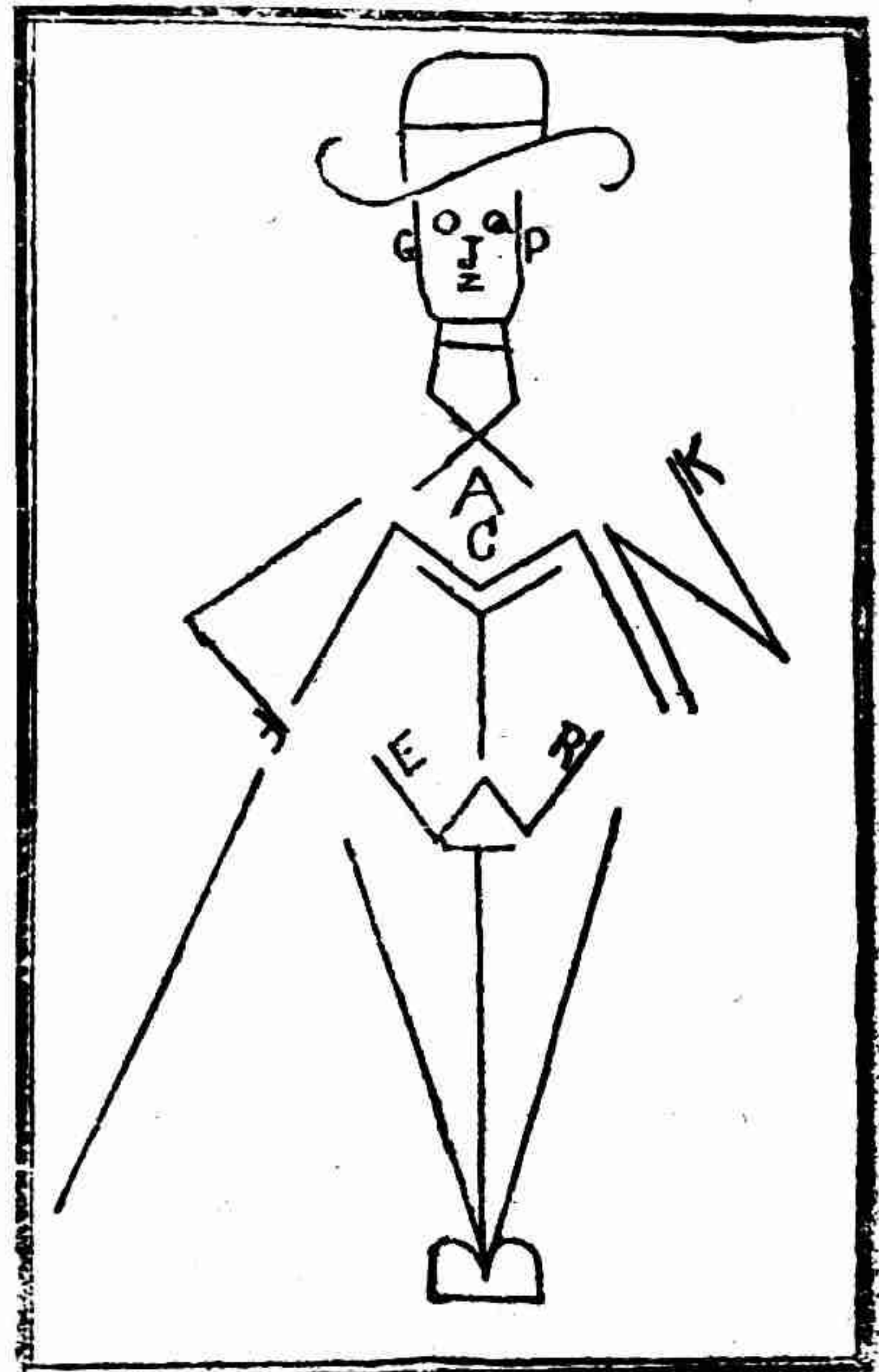
వీ రెవరు?

1. ఆంధ్ర కేశరి
2. దేశబంధు
3. దేశభక్త
4. దేశోద్ధారక
5. కవికోకిల
6. నేతాజీ
7. బాపూజీ

తెలుస్తే సరి. తెలియకపోతే ఆ ఖరు పేజీలలో జవాబులు చూసుకో.

చింతామూర్తి కిషన్ రావు (భమ్మం)

ఏ బీ సీ డీల దొర!

కూర్పు : ఎ. శ్రీలత (మద్రాసు)

మేలైన కర్పూరం

గత యుద్ధం ఆరంభమైనప్పటినుంచి, మేలురకపు కర్పూరం బజారులలో సరిగా దొరకడంలేదు. అయితే ప్రసిద్ధిపొందిన వ్యాపారస్తులు మాత్రం మంచికర్పూరాన్ని ఎలాగైనా సంపాదించి అమ్ముతున్నారు. మంచికర్పూరం కావాలంటే 'గడియారం మార్కు కర్పూరం' అని అవగండి. గడియారంమార్కు కర్పూరం అన్ని షాపులలోను దొరుకుతుంది. లేదా, యీ క్రింది అక్షరముకు వ్రాయండి.

గోపాల్ జీ చాంప్షి అండ్ కో.,

80, గోవిందప్ప నాయక్ వీధి,

జి. కె. పాపి కాసు.

పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవదాత్రమం

సర్వోత్సవము
1898 - 1948

ఆరోగ్యానికి
బలానికి

ఆయుర్వేదాత్రమం లిమిటెడ్, మదరాసు 17.

కోతుల రామాయణం.

—యల్. నాగయ్య (తాడిపత్రి)

లైనగా అనగా ఒక పట్నంలో
ఒకపేక బ్రాహ్మణుడుండే
వాడు. ఆ బ్రాహ్మణుడికి ఇంటి
నిండా బోలెడు పిల్లలు. ఉద్యోగం
అసలే లేదు. ఆదాయం
నున్నా!

ఆ బ్రాహ్మణుడికి రామాయణం
చదవడం వచ్చును. ప్రతిరోజూ
పూర్ణో ఐక్కడా అక్కడా రామా
యణం చదివేవాడు. అందరూ
వినవారేగాని ఒక్క రాగికానీ
ఇచ్చేవారు ఒక్కరూలేరు.

ఆ బ్రాహ్మణుడి భార్య బహు
ఉత్తమురాలు. ఇంట్లో దమ్మిడి
లేకపోయినా, కోమటి కొట్లో
అప్పో సప్పోచేసి ఇల్లు గడుపుతూ
వుండేది. ఇలా ఎంతకాలం జరుగు
తుంది? ఆప్పు ఇస్తున్న సెట్టిగారు
ఒకనాడు వచ్చి “ ఏవండీ!
మీకు ఇకముందు ఏసామాస్తూ
అరువు ఇవ్వను. నాకు రావలసిన
బాకీక్రింద మీ ఇల్లు తన భా
రాయండి ” అంటూ కేకలు
వేశాడు.

అప్పుడు ఆ బ్రాహ్మణుడి భార్య
ఆ సెట్టిగారిని బ్రతిమాలి, కొద్ది
రోజులు గడువు అడిగింది. సెట్టి
నరే అని వెళ్లిపోయాడు. తరు
వాత ఆ బ్రాహ్మణుడి భార్య
బ్రాహ్మణుడిలో ఇలా అంది.
“ ఏవండీ! మీరు ఈవూరు విడిచి
పోరుగూడకేనా వెళ్లి రామా
యణం చదవండి. ఈ పట్నంలో
మీ రామాయణం వినేవారు
లేరు. పల్లెటూళ్లలో చదివితే
మీకు నాలుగు రూపాయిలు
దొరుకుతాయి. ఎలాగైనా కొంత
ధనం సంపాదించి తెండి. ఈ
సెట్టి అప్పు తీర్చేద్దాం!” అం
టూ భర్తని ప్రయాణం కట్టింది.

మన బ్రాహ్మణుడు “హా రామ
చంద్రా!” అంటూ ఆ రామా
యణం పుస్తకం పట్టుకొని బయ
లుదేరాడు. ఊరువిడిచి అడవుల
దారిని వెళ్లాడు. తోవలో ఒక
చోట అంజనేయస్వామి గుడి
కనిపించింది. ఆ గుడివగ్గర అలసట

తీర్చుకుందుకు బసచేశాడు మన బ్రాహ్మడు.

ఎదురుగా ఆంజనేయ విగ్రహం చూడగానే మన బ్రాహ్మడికి రామాయణం పఠం వచ్చింది. సరే, కొంతసేపు రామాయణ కాలక్షేపం చేద్దాం అని, ఆ పుస్తకం విప్పి చదవడం మొదలెట్టాడు.

బ్రాహ్మడు రామాయణం చదవడం ఆ చుట్టుపట్ల చెట్ల మీదనున్న కోతులు చూచాయి. రామనామ శబ్దం వినగానే అవి అన్నీ వచ్చి మన బ్రాహ్మడికి ఎదురుగా రామాయణం వింటూ

గుండని ఆమర్నాడుకూడా అక్కడే రామాయణం చదివాడు. తిరిగి కోతులన్నీ రామాయణం విని బ్రాహ్మడికి పళ్లు బహుమానం చేశాయి. ఇలాగ ప్రతిరోజూ బ్రాహ్మడు రామాయణం చదివి, కొన్నాళ్లకి కథ పూర్తిచేశాడు.

కోతులన్నీ చాలా సంతోషించి బ్రాహ్మణ్ణి వరం కోరుకోమన్నాయి. బ్రాహ్మడు, “నా ఇల్లు పోతోంది. నా ఇల్లు నా కిప్పిస్తే చాలు” అని అడిగాడు.

వెంటనే కోతులన్నీ వెళ్లి ఒక్కొక్క కోతి ఒక్కొక్క

కూర్చున్నాయి.

బ్రాహ్మడు రామాయణంలో కొంతభాగం చదివి ముగించగానే ఆ కోతులన్నీ గబగబ చెట్లెక్కి ఇన్నిపళ్లు కోసి ఆ బ్రాహ్మణ్ణి ముందు పెట్టేవి. బ్రాహ్మడు ఆఫలాహారం చేసి హాయిగా అక్కడే పడుకున్నాడు. ఇదే బా

ఇటికను తెచ్చి బ్రాహ్మడి ముందు పెట్టాయి.

బ్రాహ్మడు గాబరా అయి, ఆ ఇటికలన్నీ మోసుకొని వెళ్లలేక, ఒక మూడు ఇటికలు మాత్రం మోసుకొని ఇంటికి దారితీశాడు.

బ్రాహ్మడు ఇంటికి వస్తూ వుండగా, త్రోవలోనే సెట్టిగారి ఇల్లువుంది. “ఏవండోయ్ శాస్త్రులుగారూ! మా బాకీ తెచ్చారా?” అని సెట్టిగారు అడిగారు.

“ఇదుగో నేను సంపాదించిన ఆస్తి యీ మూడు ఇటికలు మాత్రమే!” అంటూ అవి

ఇచ్చేశాడు బ్రాహ్మడు.

నా కెందుకయా ఈ ఇటికలూ! అంటూ పోనీ అంట్లు తోముకుండుకేనా పనికి వస్తాయని ఓకెండు ఇటికలు తీసుకున్నాడు.

ఆ సాయంత్రం సెట్టిగారి భార్య, గిన్నెలు తోమడానికి, ఆ ఇటికను విరిచి గుండ చేయబోయింది. ఇటికను విరవగానే అందులో నుంచి ఘుళ్లున బంగారు

మొహర్లు పడ్డాయి.

సెట్టిగారు అది చూచారు. ఆశ ఎక్కువయింది. గబగబ బ్రాహ్మడు ఇంటికి వచ్చాడు.

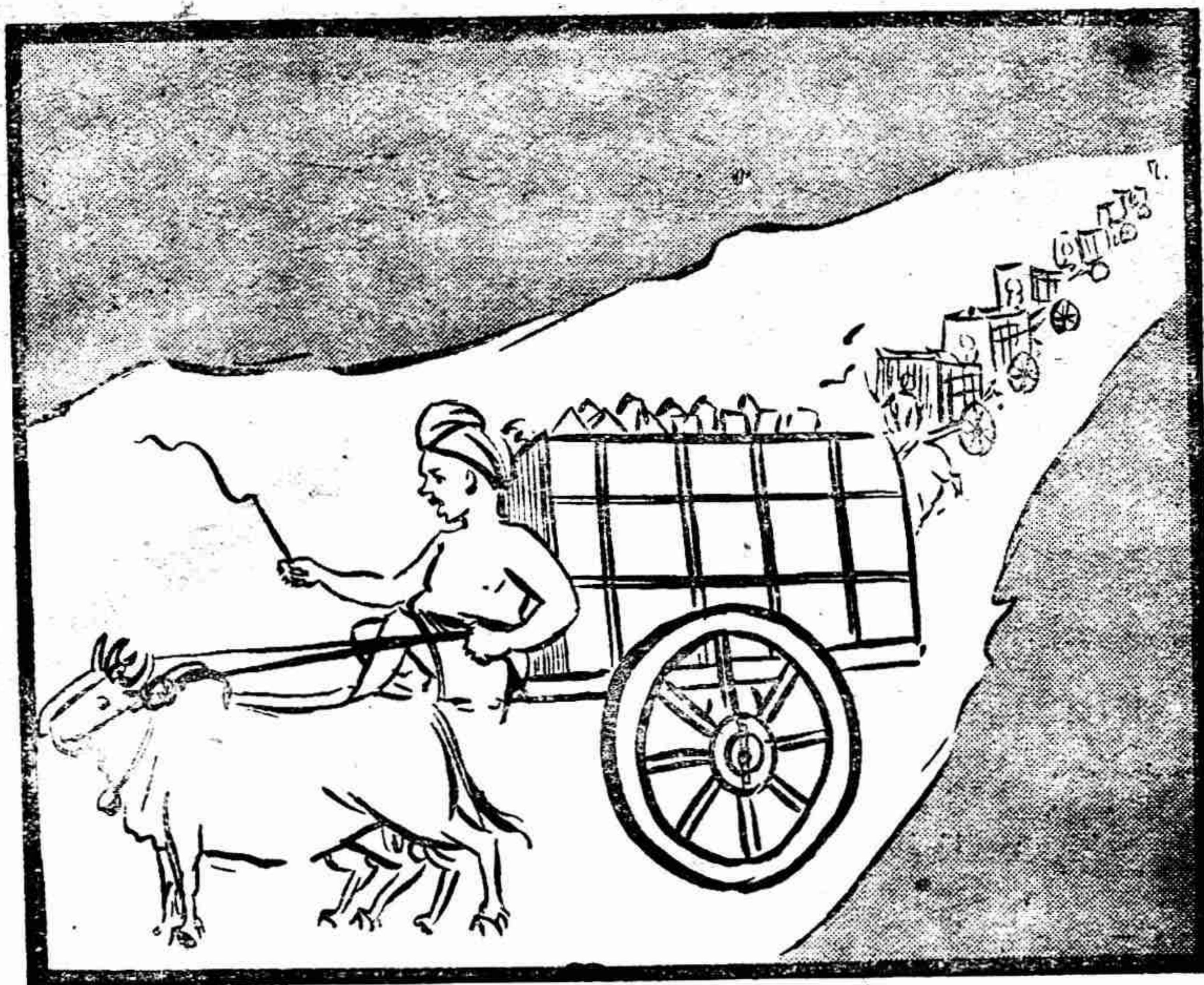
“ఏవండీ శాస్త్రులుగారూ! మీకు ఆ ఇటికలు ఎక్కడివండీ” అని అడిగాడు.

“ఎందుకూ! అని శాస్త్రులు గారు అడిగారు.

“ఏమీలేదు, మా పెరటి గోడ పడిపోయింది. ఇటికలు కావాలి. ఎక్కడ వున్నాయో చెబితే తెచ్చుకుంటాను” అని జవాబు చెప్పాడు.

“ఊరవతల ఆంజనేయ స్వామి గుడిదగ్గర బోలెడు ఇటిక

లున్నాయి తెచ్చుకోండి” అని చెప్పేశాడు బ్రాహ్మణుడు.

సెప్టెంబర్ 16 బళ్లారి తీసుకెళ్లి, ఇటి కలలో నింపుకొని రహస్యంగా ఇంట్లో పెట్టుకున్నాడు. ఆరాత్రి సెప్టెంబర్, సెప్టెంబర్ భార్యకి నిద్రపట్ట లేదు. ఊరికే కలలు కంటు న్నాడు. కలలో ఆంజనేయులు కనిపించాడు. ఆ ఆంజనేయులు తోక గిర్రున తిరిగింది. సెప్టెంబర్ వీవు మీద “సుక” మని ఒకదెబ్బ పడింది.

“బాబోయ్ ! బాబోయ్ !” అంటూ సెప్టెంబర్ లేచాడు ! వీవు

తడుముకున్నాడు. వీవు మీద పెద్ద తట్టు కనబడింది.

ఇంతలో “బాబోయ్” అంటూ సెప్టెంబర్ భార్య లేచింది. వీవు తడుముకుంది. వీవుమీద తట్టు !

“ఓయీ నీవు చేసినది దొంగపని ! ఇటికలు ఆ బ్రాహ్మణుడివి. అవి వానికి ఇచ్చి పోయిము !” అంటూ మాటలు వినబడ్డాయి. ఎవరా మాటలూ ? అంటూ తలుపు తెరిచేసరికి ఎదురుగా హనుమంతుడు ప్రత్యక్షం!

సెట్టి వెంటనే హనుమంతుడి
శ్లమీద పడ్డాడు. ఆ మర్నాడు
దున్న ఆ ఇటికల్ని బ్రాహ్మ
ఇచ్చేశాడు.

బ్రాహ్మడికి ఈ సంగతి తెలి
ది. "ఆహా! రామాయణం

చదువుట వలన ఎంతలాభమో
అంటూ ఆ బ్రాహ్మడు సంతో
షించాడు. హాయిగా ఒక ఇల్ల
కట్టుకున్నాడు. తనూ, తన గ
పెడు పిల్లలూ హాయిగా
వున్నారు.

లీసు :- ఏయ్ దొంగా! ఎం
దుకా టికి ఊసలు లాగు
తున్నావు.

దొంగ :- అబ్బే! ఏమీలేదండి.
నేనుకూడా పోలీసు డిపార్ట్
మెంటులో చేరుదామని కన
రత్తు చేస్తున్నాను.

సాలాది వెంకట రామకృష్ణమూర్తి
(కాకినాడ)

సైకిల్ పందెం

వేణు, నీను స్నేహితులు.

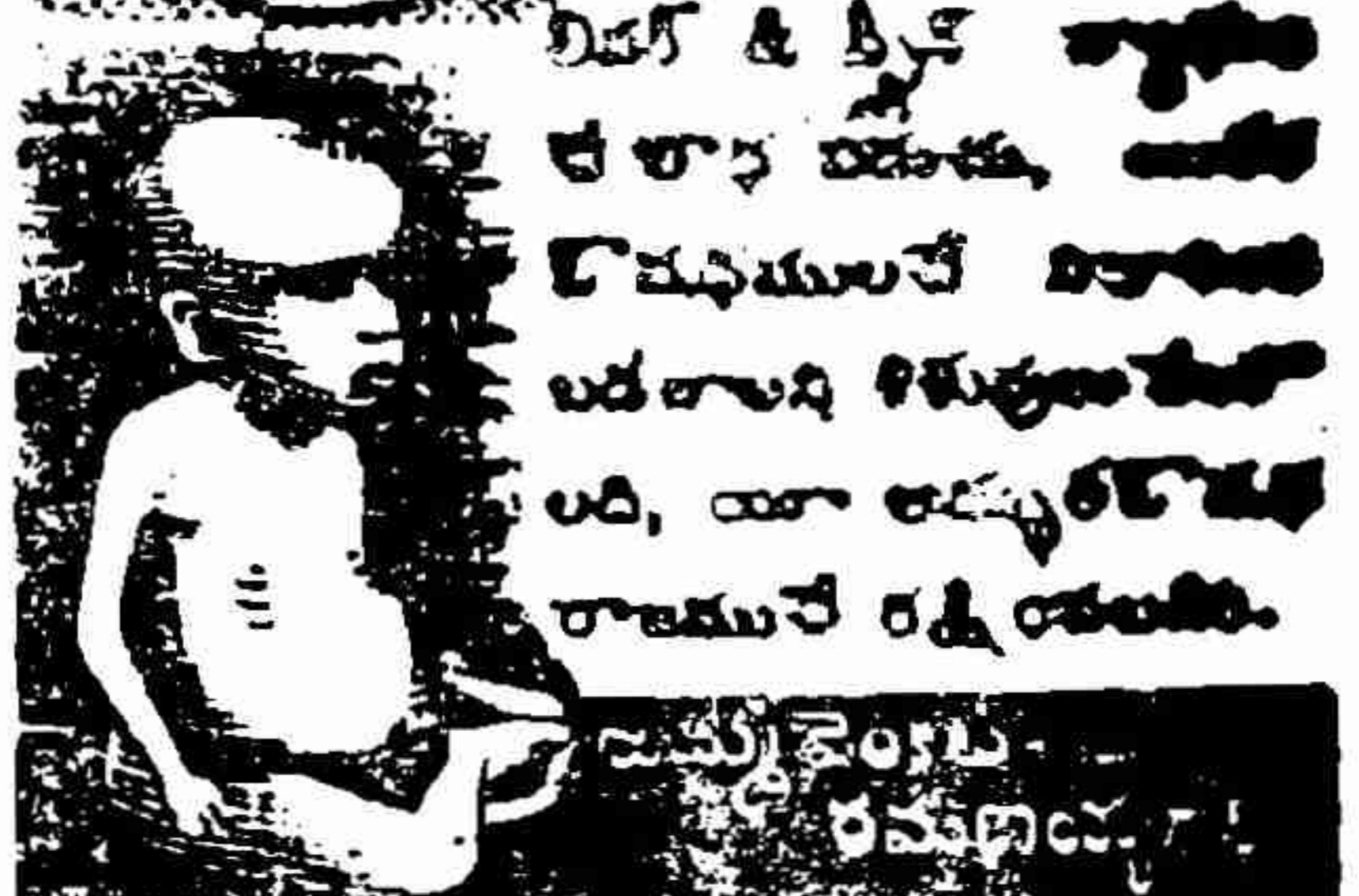
వేణుకి సైకిలువుంది. నీనుకి సైకిలు లేదు. కాని నీను సైకిలు తొక్కగలడు. ఇద్దరికి సైకిల్ తొక్కటం బాగానే వచ్చు.

ఒకనాడు వేణు నీనూ కలిసి అలాగ పికాడు వెళ్తున్నారు. రోడ్డు చదునుగా మంచి రోడ్డు. ఊరుదాటి కొంతదూరం వెళ్లాల వాళ్లకి ఒక బుద్ధిపుట్టింది. ఇద్దరిలో ఎవరు సైకిల్ బాగా (ఫాస్టుగా) తొక్కగలరో! కాని వున్నది ఒక్క సైకిలే! ఎలాగ? అప్పుడు వేణు నీనుతో ఇలా ఆన్నాడు :

“నీనూ! నేను ఈమొదటి మైలు రాయినుండి 5-వ మైలు రాయివరకూ ముందు తొక్కుతాను. తరువాత నువ్వు 5-వ మైలునుండి 10-వ మైలువరకూ తొక్కు. ఎవరు ఎంతెంత టైము లో తొక్కేరో చూచి ఎవరు గెలిచారో తెలుసుకుందాం”

బాలా! ఈ సైకిల్ పందెంలో ఎవరు గెలుస్తారు? నువ్వు చెప్పగలవా?

(జవాబు ఆఖరు పేజీలలో)

లివర్

జియ్యు లివర్ మూవర్లు నా 'లివర్ క్యూ' లక్షణాలను కలిగి వైద్య శాస్త్రములోని నా విశిష్టతను ప్రకటిస్తున్నాయి.

అవి వ్యాధి కలిగించు కలిగి నా విశిష్టతను ప్రకటిస్తున్నాయి.

జియ్యు లివర్ మూవర్లు నా 'లివర్ క్యూ' లక్షణాలను కలిగి వైద్య శాస్త్రములోని నా విశిష్టతను ప్రకటిస్తున్నాయి.

1/1, గ్రాండ్ రోడ్డు, బుల్డింగ్, బుల్డింగ్

ఫోన్ : బాంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసు, మిస్సోరు

కాన్పూర్, బెనారస్, బరూక్, బీకానర్, బీకానర్, బీకానర్

బీకానర్, బీకానర్, బీకానర్, బీకానర్, బీకానర్

బాలిండియా రేడియో కాలింగ్...

బాల ఇండియా రేడియో-రేలంగి
కేంద్రం - తెలుగులో వార్తలు;
చదువు చున్నది పి. వి. రత్నం.

లండన్ లో ఒక కొత్తరకం
మోటారుకారు కనిపెట్టారట.
దీనిపేరు "ఎండ్రకాయ." ఇది
ముందుకు, వెనక్కు, ప్రక్కలకు
నీటిమీదకూడా నడుస్తుంది. దీనికి
నాలుగు చక్రాలకు కలిసి ఒకే
స్టీరింగ్ వుంటుంది. స్టీరింగ్ వైపు
వుకు త్రిప్పితే ఆనైపుకు నాలుగు
చక్రాలు తిరుగుతాయి. రోడ్ల
మీద పోయినంత వేగంగా,
పొల్లొక్కోకూడా ఇది పోగలదు.
దీన్ని పడవలాగ అతిసులభంగా
ఉపయోగించుకోవచ్చు. ఇంకా
దీనికి రెక్కలుకట్టి విమానంగా
ఉపయోగించుకొనడానికి కూడా
ఆలోచనలు జరుగుతున్నవి.
నాలుగు చక్రాల స్టీరింగ్ మూ
లంగా, కొద్దిపాటి స్థలం వున్న
ప్పటికీ ప్రక్కకు తప్పకొనడానికి,
మామూలు కారులాగా కాక,

సులభంగా దానిని నడిపించడా
నికి అవకాశంకలదు. ఇదిఎత్తయి
న కొండలనుకూడా ఎక్కగలదు.

* * *
అక్కలిలో ఎనిమిదికాళ్లు,
రెండు తోకలు, రెండు ముం
డాలు, ఒకే మెడ, ఒక తలగల
గొర్రెపిల్ల వుట్టింది. కాని అది
వెంటనే చనిపోయింది.

* * *
ప్రపంచంలో మహా కోటి
శ్వరుడని పేరువున్న నిజాం
నవాబు ఆస్తికి 36 కోట్లు మాత్ర
మేనట! అయినా అతని ఖర్చు
కోజుకు అయిదు రూపాయిలేనట!

* * *
షహరాన్ పూర్ అనే ఊరి
లో తన కోడలు శకుంతలా
దేవిని, కిరసనాయిలుపోసి నిప్పం
టించి నిలువుగా కాల్చిన నేరా
నికి 65 వండ్లు ముసలి అత్త
గారికి, ఆమె కుమార్తెకి జ్ఞాపి
ఉరిశిక్ష వేశాడు. అత్తగారికి
తోడ్పడిన 13 వళ్ల రెండవ

కుమార్తెకి యావజ్జీవ శారాగార శిక్ష విధించబడింది.

* * *
 ఒక నదిలో స్నానంచేసి వస్తున్న ఇద్దరు వృద్ధస్త్రీలు కనిపించగానే మారువేషంలో వున్న ఒక సన్యాసి ఆశీర్వాదించి ప్రసాదం పెట్టాడట. ఆ ప్రసాదాన్ని వాడు తినగానే తెలివి తప్పి పడిపోగానే చెవికున్న పోగులు, పడ్డనిమిది రూపాయలను దొంగిలించి పారిపోయాటడ. ఆ ప్రసాదంలో పాపం విషం వుండటం.

* * *
 న్యూయార్కులో ఇటీవల కొత్తరకపు జేబుపంకాను తయారు చేశారట. ఈపంకా జేబులో పెట్టుకొని వెళ్లవచ్చును. దాని బరువు 3 బౌన్సులు.

* * *
 మదనపల్లి దగ్గర ఒక మత్తిచెట్టు 15 ఎకరాలు ఆవరించిందట.

మీరీ వార్తలు బాలిండియా రేడియోనుంచి వింటున్నారు.

* * *
 600 పౌనుల బరువు ఎత్తిన 20 ఏండ్ల ఛాంపియన్ తనకంటే రెండింతలు వయస్సుగల పడు

చుని పెండ్లాడాడు!

* * *
 సైకిల్ త్రొక్కి త్రొక్కి అలసి పోయినవారికి కొంత విశ్రాంతి తీసుకొనే వ్యవధి ఇవ్వడానికి లండన్లో క్రొత్తగా చిన్న పెట్రోలు ఇంజన్ సైకిల్కు అమర్చబడింది. ఎంత బలంలేని వారైనా వంతెనలు వగైరా మొరకలను అవలీలగా ఎక్కడానికి ఇది ఉపయోగ పడుతుంది.

* * *
 ప్రాన్సు దేశంలోని ఒక తాపీ మేస్త్రీ (వయస్సు 70 ఏళ్లు) ఇప్పుడు కల్గిన ఆడబిడ్డ సంతానంతో 36 మందట!

* * *
 బ్రిటన్లో క్రొత్తగా ఒక విమానం గంటకు 430 మైళ్ల వేగంతో ప్రయాణం చేసింది. ఇంత వేగంగా ఇదివరలో ఏ విమానం చేసివుండలేదు.

* * *
 న్యూఢిల్లీ - చెన్నపురి మధ్య ఇప్పుడు తెలుగులో తెలిగ్రాంలు పంపించుచున్నారు. వీటికి ఎక్స్ ప్రెస్ రేట్లు వనూలు చేస్తూన్నారని బాలిండియా రేడియో ప్రత్యేకవిలేఖరి తెలుపు తున్నాడు.

* * *

కాశీలో బంచనియా యనే పద్దెనిమిది వండ్ల బాలిక మొగ వేషం వేసుకొని హీరాలాల్ అనే మారుపేరుతో వుంటూవుండగా, 1000 రూపాయల విలువ గలనగల దొంగతనం సందర్భము గా ఆరెస్తు చేయబడింది. ఆమెను చూసి అంతా నివ్వెర పోయారు.

* * *
స్వీడన్ లో దేశంలోని ఒక ఛాప్టర్, వెన్నను చెడిపోకుండా నిలవచేసి, సులువుగా రవాణా చేయడానికి వీలుగా తెల్లనిపొడి తయారు చేస్తున్నది. ఈ పొడికి అయిదు వంతులు చొప్పున నీళ్ళుచేర్చితే చాలు, అది పరిమళ భరితమైన తాజా వెన్నగా మారిపోతుంది.

* * *
ఇటీవల కలకత్తా బజారులో ఒక బెబ్బులిని ఒక బోను నుంచి మరొక బోనుకి మారుస్తుండగా కావలి వానిని నమిలివేసి, తప్పించుకొని వీధిని పడింది! ఇక్కడనుంచి వీధులూడ్యేవారి ఇండ్లలో దూరిందట. అక్కడి వారు గోలపెట్టగా బజారుకు పరుగెత్తిందట. పోలీసులు చివరకు తరిమి మరల పట్టుకున్నారు.

మీరీ వార్తలు బాలిండియా రేడియో నుంచి వింటున్నారు.

* * *
16 వల్ల వయస్సులోపు పిల్లలు రాత్రి 10 గంటలు దాటిన తరువాత రోడ్లమీద ఒంటరిగా తిరుగుతూ కనిపిస్తే పోలీసులు వారిని పట్టుకొని యిండ్లవద్ద అప్పజెప్పి అలక్ష్యంగా పిల్లలను వదిలి పెట్టినందుకు తలిదండ్రుల నుంచి జరిమానా వసూలు చేయడానికి లండన్ లో నిర్ణయించారట!

* * *
ఆఫ్రికాలో ఒక బస్సులో ఒక సింహందూరి కూర్చుందట. ఆ బస్సులో ఎవరో ప్రయాణికులు మాంసంతీసుకొని పోతుంటే ఆ వాసనకి ఆ సింహం వచ్చేసిందట. బస్సు ద్రైవరు ఆ బస్సును 60 మైళ్ల స్పీడులో నడిపిస్తే ఆ సింహం బెదిరి పారిపోయిందట.

* * *
దేశంలో వాతావరణం. ఇంకా ఇంకా బాల పత్రికలు రావచ్చునని భావిస్తున్నారు.

* * *
ఇంతటితో వార్తలు సమాప్తి. మళ్ళీ ఇదే రోజున వార్తలు వింటారు.

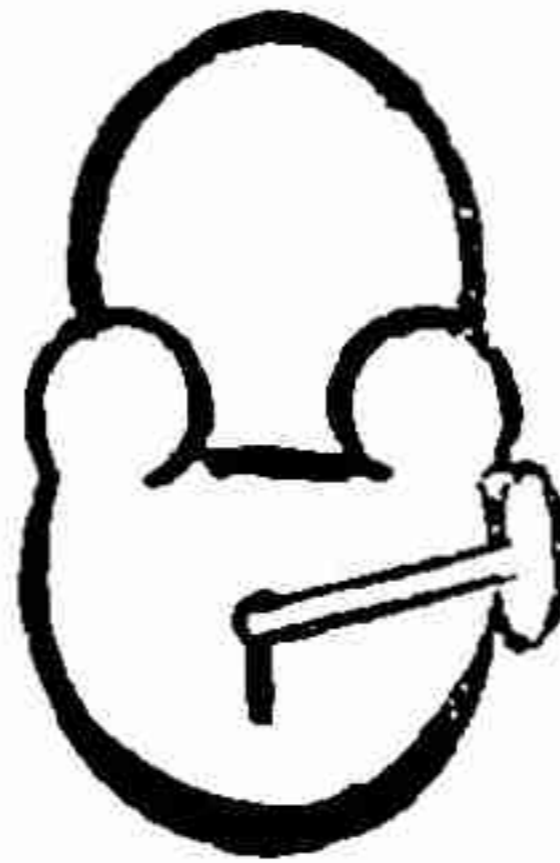
2

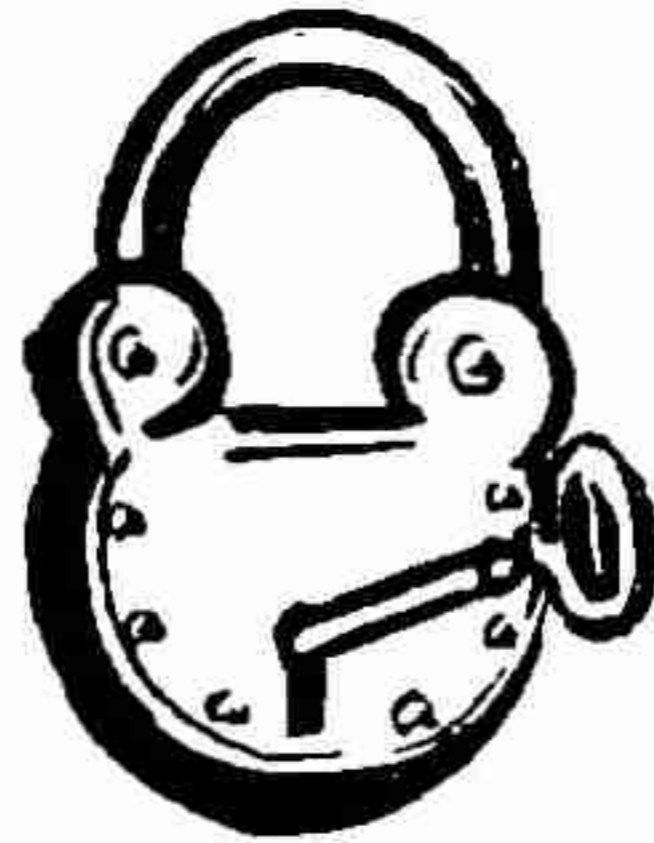
3

4

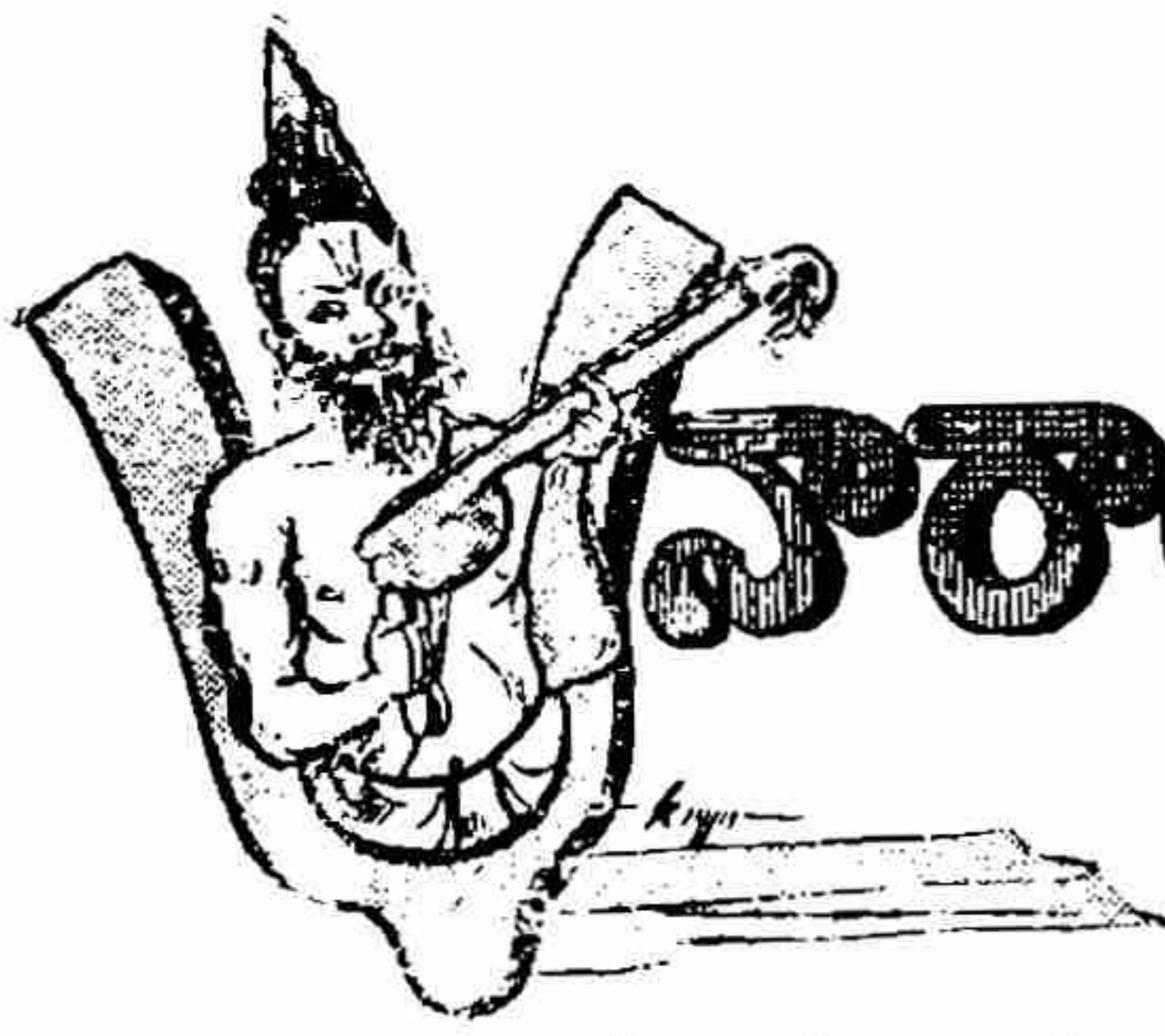

5

13.00.00

— KUPP —

నారాయణ!

నారాయణ!

గోటూర్ భవానీశంకర్ & కె. రామమూర్తి

బ్రాలా! నారదుడిపేరు నీవు
వినే వుంటావు. నారదుడు
నారాయణ భక్తుడు. ఎప్పుడూ
“నారాయణ! నారాయణ!”
అని తంజూరా మీద పాడుతూ
వుంటాడు.

ఒకనాడు నారదుడికి ఎందుకో
ఒక సందేహం కలిగింది. నారా
యణ! నారాయణ! అంటూ
స్మరణ చేసినంతమాత్రాన
ఏమిటి లాభం? అని సందేహం
కలిగింది.

తిన్నగా, ఊరుకోక, బ్రహ్మ
దగ్గరకు వెళ్లాడు. బ్రహ్మాని అడి
గాడు. బ్రహ్మ నవ్వి, “కుమా
రా! నారదా! ఇటువంటి పిచ్చి
పిచ్చి ప్రశ్నలు వేయకు. ఊరు
కో!” అని చెప్పి పంపించేశాడు.

నారదుడికి ఉండ బట్టింది
కాదు. ఎలాగైనా నారాయణ
నామస్మరణ వలన లాభం తెలు

సుకోవాలని గట్టిగా బుద్ధి
వుట్టింది.

సరే. తిన్నగా ఆ నారాయ
ణుడి దగ్గరకేవెళ్లి వానినే అడుగు
తాను. ఆమాత్రం ఆ నారాయ
ణునికి తెలియక పోతుందా అని
మహావిష్ణువు దగ్గరకు వెళ్లాడు.

నారాయణుడే మహావిష్ణువని
మీకు తెలుసుననుకుంటాను.

నారదుడు రావటం చూచి
మహావిష్ణువు మనసులో ‘వీడేదో
తగువు తెచ్చాడు. సరే విందాం’
అని కూర్చున్నాడు. నారదుడు
దగ్గరకు రాగానే “నారదా!
చాలా రోజులకు కనబడ్డావే?
ముల్లోకాలూ ఎలా వున్నాయి.
నీవు రాకారణం ఏమిటి?” అని
అడిగాడు.

“దేవా! ముల్లోకాలూ ఎలా
వున్నాయోగానీ, ముల్లోకాలకు
తెలియని సందేహం కలిగింది.

తమ నామస్మరణవలన లాభం ఏమిటి! తెలుపండి” అంటూ నిర్మోహమాటంగా అడిగాడు.

అప్పుడు ఆమహావిష్ణువు ఒక చిరునవ్వు నవ్వి “నారదా! నా నామస్మరణ వలన లాభం నాకే తెలియదు. అయినా దండకారణ్యంలో వుండే చిలుకని అడుగు” అని చెప్పాడు.

నారదుడు వెంటనే దండకారణ్యానికి బయలుదేరాడు. అరణ్యం అంతా వెతికాడు. ఒక

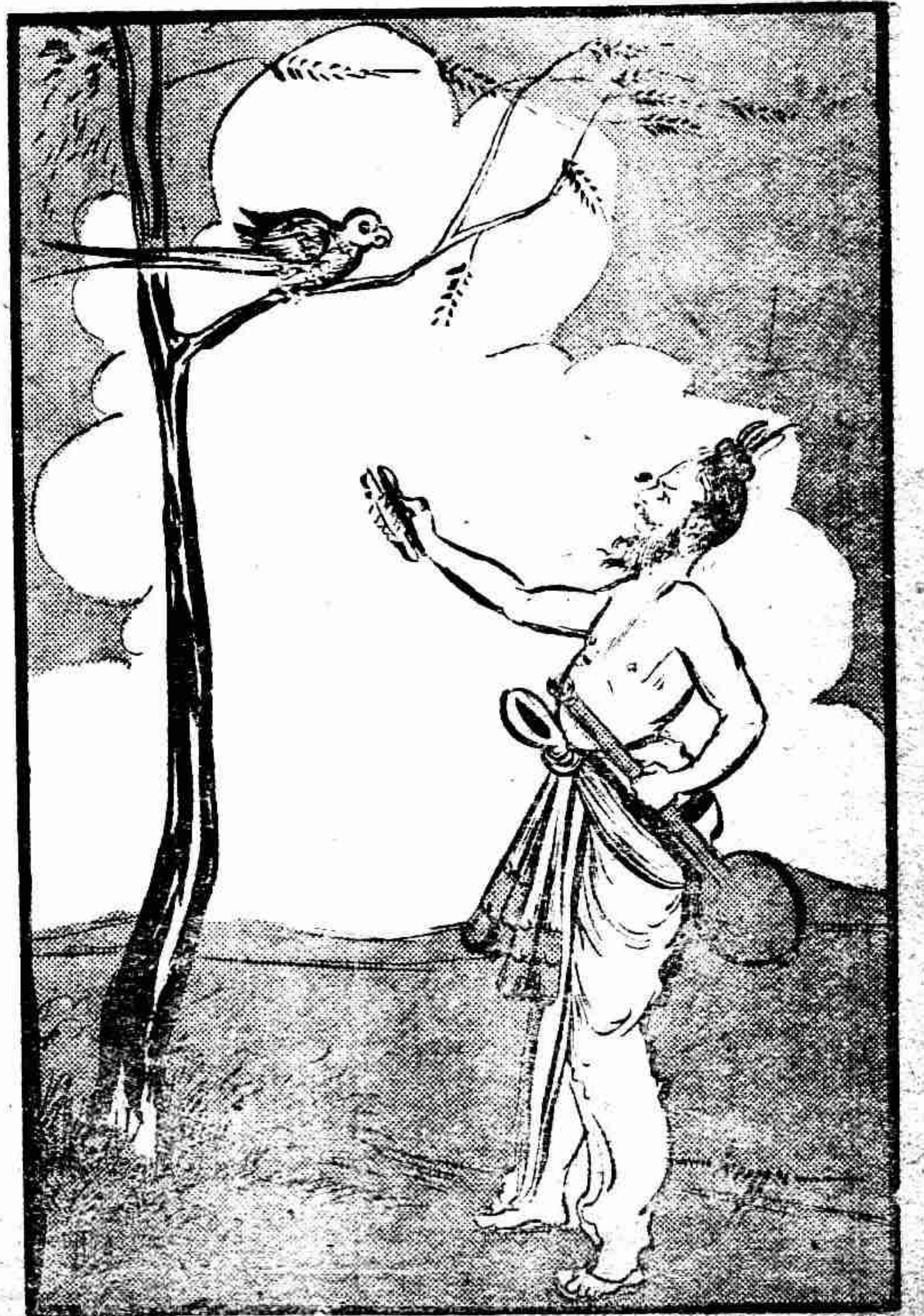
చెట్టుమీద ఒక చిలుక కనబడింది. దానినిచూడగానే: “ఓ చిలుకా! నారాయణ నామస్మరణ వల్ల కలిగేలాభమేమిటి!” అని అడిగాడు.

వెంటనే ఆమాటలు వినగానే ఆచిలుక క్రింద పడి, తటపట కొట్టుకొని నారదుడి కాళ్ళముందు తనప్రాణాలు విడిచేసింది.

“హా! నారాయణా! ఇదియేమి ఖర్మం! నావలన చిలుక అన్యాయంగా చచ్చిపోయిందే! లాభానికిబదులు నాకు పాపం

చుట్టుకుందే” అంటూ నారదుడు లభో లభోమంటూ తిన్నగా విష్ణువుదగ్గరకు వెళ్లాడు. నారదుని చూడగానే విష్ణువు: “ఏమి నారదా! నా నామస్మరణవలన లాభం తెలిసిందా” అని అడిగాడు. “లాభమా! పక్షిని చంపిన పాపం నాకు చుట్టుకుంది. అంతకంటే వేరే లాభం నాకు కనిపించలేదు” అన్నాడు నారదుడు.

అయితే యీసారి నీవు కాం

చన నగరం వెళ్లు. అక్కడ ఒక బీద బ్రాహ్మణుడు ఒక గోవును పూజిస్తూ వుంటాడు. ఆ గోవుకి తెల్లవారు ఝామునే ఒకదూడ వుండతుంది. ఆదూడ పుట్టగానే దానిని ప్రశ్నించు. నీకే తెలుస్తుంది అన్నాడు విష్ణువు.

సరే ఇదేదో ఇదికూడా చూసి సందేహం తీర్చుకుందాం అని నారదుడు బయలుదేరాడు.

కాంచన పురంలో బ్రాహ్మణుడి ఇంటికి వెళ్లాడు. ఎవరికీ తెలియకుండా రహస్యంగా, పెరట్లో

ఆవులసాల దగ్గర దాగున్నాడు. రాత్రంతా జాగరం చేశాడు. తెల్లవారు ఝామున వాళ్ల ఆవుకి దూడ పుట్టింది. పుట్టి పుట్టంగానే నారదుడు "ఓదూడా! నారాయణ నామస్మరణ వలన లాభం ఏమిటి?" అని అడిగాడు. ఆ మాటలు వినగానే ఆదూడ క్రిందపడి కిరకిర కొట్టుకొని

తారున చచ్చి పూడుకుంది!

"అయ్యో దేముడా! ఇదే మిటి ఈకొత్త వుపద్రం! గోహత్యకూడా చేశానే! అయ్యో! ఇప్పుడు రెండు పాపాలు చుట్టుకున్నాయే!" అంటూ నారదుడు మళ్లీ విష్ణువు దగ్గరకు వచ్చి చెప్పకున్నాడు.

"అయితే నీ సందేహం ఇంకా తీరలేదన్నమాటే" అని విష్ణువు అడిగాడు.

రెండు పాపాలు చుట్టుకున్నాయి. చాలుచాలు! ఇంక నాకు

సందేహం తీర న క్క ర లే దు.
సెలవు” అన్నాడు నారదుడు.

“ఓయీ నారదా! సందేహాలు తీరకుండా అలా సగంలో వూరుకోకూడదు. వెళ్లు, స్వర్ణపురం వెళ్లు. స్వర్ణపురం రాజుగారి భార్యకు మగశిశువు పుడతాడు. ఆ శిశువు పుట్టగానే నేలమీద పడకుండా, బంగారు పళ్లెంలో సభలోనికి తెప్పించి ఆ శిశువును ప్రశ్నించు. నీ సందేహం తీరుతుంది” అని మహావిష్ణువు చెప్పాడు.

నారదుడు ఇంక చేసేది లేక

వెళ్లిపోతాను” అన్నాడు నారదుడు.

నారదుడి మాటలకు రాజు ఆశ్చర్యపోయాడు. అయినా, తన బిడ్డని బంగారు పళ్లెంలో తెప్పించాడు.

నారదుడు మనసులో భయపడుతూ ఆబిడ్డణ్ణి “నారాయణ నామస్మరణ వలన లాభం ఏమి?” అని ప్రశ్న వేసి, ఆ బిడ్డ చనిపోతాడనే నమ్మకంతో పారిపోబోయాడు. ఇంతలో ఆబిడ్డ నవ్వుతూ ఇలా పలికింది :

“ఓ నారదమునీ! నేను

స్వర్ణపురం వెళ్లేడు.
రాజుగారి కొలువుకి వెళ్లి “రాజా! నీకు మగశిశువు జన్మిస్తాడు” అని జోస్యం చెప్పేడు. నిజంగానే మగ శిశువు పుట్టాడు.

“రాజా! పుట్టిన బిడ్డని నేలను వుంచక, బంగారు పళ్లెంలో వుంచి యీ కొలువుకి తెప్పించండి. నేను ఆ శిశువుని ఒక చిన్న ప్రశ్న వేసి వెంటనే

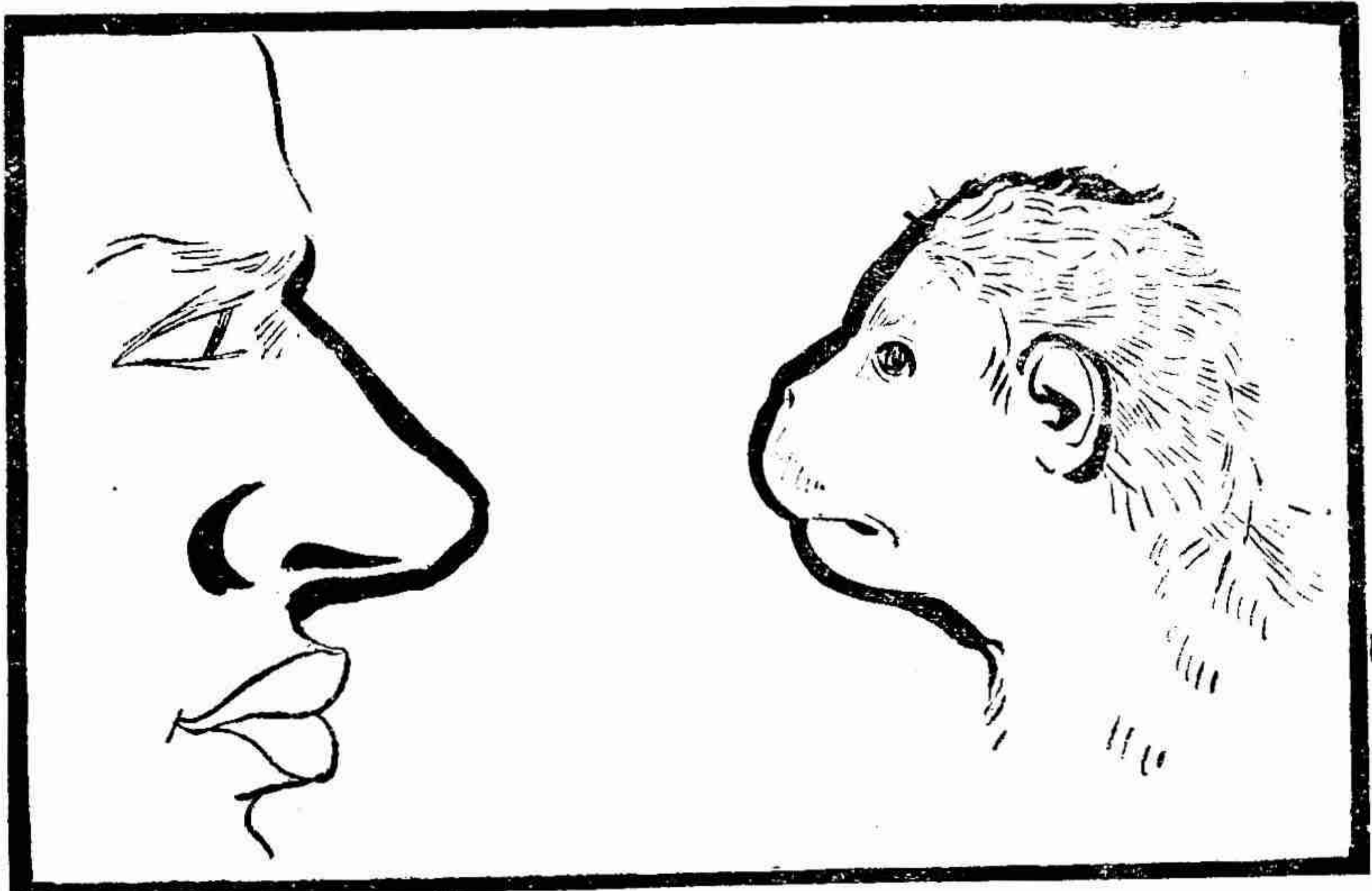

చిలుకరూపంలో వుండగా, నేను చనిపోయే ముందు నీనోటి వెంబడి నారాయణ శబ్దం విన్నాను. దానివలన నాకు ఉత్తమ జన్మ, గోవుకడుపున పుట్టాను. వుడుతూనే నాకు చావు రాసివుంది. కాని ఆసమయానికే నీవు నాచెవిలో నారాయణ నామస్మరణ వినిపించావు. దాని ఫలితంగా ఇప్పుడు నరజన్మలో, రాజుగారి కొడు

కుగా పుట్టి, బంగారు పళ్లెంలో పెరుగుతున్నాను. 'నారాయణ' నామం వింటేనే ఇంతలాభం. ఎప్పుడూ స్మరణచేస్తే ఎంతలాభమో నీవే గ్రహించు" అన్నాడు ఆ బిడ్డడు.

నారదుడు అప్పుడు ఆరహస్యం అంతా గ్రహించి, బిడ్డని దీవించి వెళ్లిపోయాడు.

బొమ్మలో తెనుగు కవి!

బాలా! ఈపై బొమ్మలు చూస్తే నీకు ఒక తెనుగుకవి జ్ఞాపకం రావాలి. ఎవరో తెలుసుకోగలవా? లేకపోతే ఆఖరు పేజీలలో చూడు—

కూర్పు : నందూరి వెంకటవీర్రాజు (తుమ్మపాల)

బాల్యము

మే నెల

21 ఆదివారం

అమ్మకి జ్వరం తగ్గలేదు. నాన్నకి శలవు. నాన్నూడా నాయం చేశారు వంటలో. తమాషా కబుర్లు చెప్పి బలేగా నవ్వించారు నాన్న.

22 సోమవారం

అమ్మలేచి పనులు చేసుకుంటూంది. అన్నీ మామూలుగానే జరిగాయి. నాన్న రేడియో కంపెనీ కుత్తరం రాశారు.

23 మంగళవారం

'షవుకారు' సినిమా కళ్ళాం. చెం గయ్య మామ, సుబ్బులూ బాగా వేశారు. రామి బలే నవ్వించింది. సినిమా చాలా బావుం దన్నారంతా. తమ్ముడు సగం చూసి నిద్రపోయాడు.

24 బుధవారం

ఇహాళ అన్నయ్యోటి చెప్పాడు. బాలేసిందినాకు. ఎవరో ఒకతను ముప్పి కుర్రాడికి చెల్లని సత్తుబేడ దానమిచ్చి

3 శనివారం

ఎక్కడో రెండు గడన్నెక్కు గునుకులి ప్రవస్తు చనిపోయారట. ఈ వధ్య గైలు ప్రమాదాలు చాలాఘోరంగా వున్నాయి. పాపం ఎంతమంది పోయారో!

4 ఆదివారం

పొద్దున్న రికార్డుల మధ్యాన్నం ఆట విడుపు. సాయంత్రం రికార్డులు రేడియోలో! ఓ బలేగావుంది. ఇంటినిండా క్రైంజేస్.

5 సోమవారం

బడివెరచాను. అంశా కొత్తగా కనబడింది పాతబడే. పాఠాలు చెప్పలేదు. సుదాగావుంది.

6 మంగళవారం

తమ్ముడ్ని నాలుగో క్లాసులో జేకారు. అందరికీ మితాయి పంచాదా. రేడియో కుత్తరం రాకాం.

7 బుధవారం

కొత్త పుస్తాకాలాచ్చాయి. మధ్యాన్నంకొన్నా. అన్నింటికీ సాయంత్రం అట్టలువేసి నాన్నాచేతి కేర్లు రాయిం చుకొన్నా.

8 గురువారం

చిన్నబట్టల పెట్టిలో వచ్చా దాదీద బ్యాబి రమారావు. తమ్ముడికి కోణా పాఠం చెప్పి మాయింట్లోనే వుండి పామ్మన్నారనాన్న. ఆబ్యాబి ఏంకో సంతోషించాడు. అమ్మకొంచెం విసుక్కుంది.

9 శుక్రవారం

రామానికి మాయిల్లంతా చూపించాడు తమ్ముడు. మా పెంకితమ్ముడితో ఎలా జట్టుకట్టాడో రామం!

10 శనివారం

రాద్దున్నే రేడియో విన్నాం. తర్వాత రామం తమ్ముడికి చదువు చెప్పాడు. చాలాగమ్ముక్తుగా కబుర్లు చెప్తూ చదివించాడు.

11 ఆదివారం

భక్తాచలం దగ్గర ఓ తెల్లటి పెద్ద ఫలికనబడిందట. ఎలా వుంటుందో! రేడియోలో తమ్ముడి పేరు చెప్పారు.

12 సోమవారం

కొత్త పాఠాలు మొదలెట్టారీవారం. కొత్త తెలుగునేర్పారు చాలా మంది వారు. బలేగానవ్వించారు. నోట్సులు బాగారాశిన వారికి బహుమానమట!

13 మంగళవారం

రామాన్ని చూసి తమ్ముడు కూడా రాద్దున్నే రేస్తున్నాడు. అందరూ రేచేయికి రామం, తమ్ముడు స్నానంచేసి చదువుకుంటున్నారు.

14 బుధవారం

మావయ్యచ్చాడు పూర్తించి. గల్లంప గావుండి కిటికీలో తలమూర్చి సగం ఎక్కాట్ట. ఈ లోగా బయట రాళ్ళనున్న కొత్తచెప్పలు ఎవరో గాట్టేకారు; నా కొక్కటే నవ్వు.

15 గురువారం

ఇవారం పేపర్లో బలే చిత్రంచూశా.

జవానులో రిండె... నాప ము... నింపావు అనుగులపత్తు 84 పా|| బరువుట!

16 శుక్రవారం

నైస్సు మాషాగోవిషయం చెప్పారు. J. B. డన్లర్ అనే ఆయన ట్యూబులుంటే నైకిలు టైరు మొదట కనిపెట్టారట. పూర్వం నైకిలికుత్త ఇనప చిత్రకాలే.

17 శనివారం

సంగీతం దీచరు గీతాలు మొదలెట్టారు. రేడియో బాగా వినమన్నారు. అమ్మ తెల్లారగట్ల రేపుతానంది సాధనకి.

18 ఆదివారం

నాన్నగారిలో దీపాస్త్రీ కళ్యాణం వేచూ తమ్ముడూనూ. అంతా అగాక బయట కొచ్చేసరికి యిద్దరు కుక్రాళ్ళు కొల్లకుంటున్నారు బయట పారేసికటిఫెన్ కోసం. ఈలోగా కుక్కాచ్చి అది తినేసింది. నా కేసుపాచ్చింది.

19 సోమవారం

ఇవారం కొంచెం వానొచ్చింది. గోదావరి కళ్ళరేదు. అక స్వామి గా వానొచ్చి సినిమాకి తీసికళ్ళారుఅందక్కి. 'మొదటి రాత్రి' సినిమా. శివాయ్ చాలాబాగా చేశాడు.

20 మంగళవారం

డైరీ రాసినంతవరకూ కాపీ చేసి బాలకిపంపా.

'లలిత'

విష్ణు బాలలు

రచన : సో. రామచంద్ర ఆగస్త్య ఎం. ఏ.

[మనం మనవూరును విడిచి కొత్తకొత్త స్థలాలకు వెళ్తే అక్కడ కొత్తకొత్త బాలలు కనిపిస్తారు. వాళ్ల జేషం, వాళ్ల భాష, వాళ్ల ఆలవాట్లు మనకి వింతగా కనిపిస్తాయి. ఈ వ్యాసంలో ఆగస్త్య మామయ్య మనని సిద్ధాకి తీసుకెళ్లి అక్కడి బాలల్ని గురించి చెప్తాడు పదండి—సం॥]

చిట్టి చెల్లాయిలూ! చిట్టి తమ్ములూ! మీకు సిద్ధా బాలల్ని గురించి చెప్పేందుకు ముందుగా సిద్ధాని గురించి కొద్దిగా చెబుతాను. మీరు మదరాసు సెంట్రలు స్టేషనులో ఉడయం గ్రాండు ట్రంకు ఎక్స్ ప్రెస్సుని ఎక్కేరంటే మూడవ రోజు ఉడయం తొమ్మిది గంటలకు అనగా రమారమి రెండు రోజులు వూర్తిగా గడిచిన తర్వాత అన్నమాట, పాత ఢిల్లీ స్టేషనుని చేరుకుంటారు. ఢిల్లీ స్టేషనులు రెండు ఉన్నాయి—కొత్త ఢిల్లీ పాత ఢిల్లీ. పాత ఢిల్లీ చాలా పెద్ద జంక్షను. విజయవాడకన్నా కూడా చాలా పెద్దది. అక్కడ ఎన్నో స్లాటు ఫారాలున్నాయి.

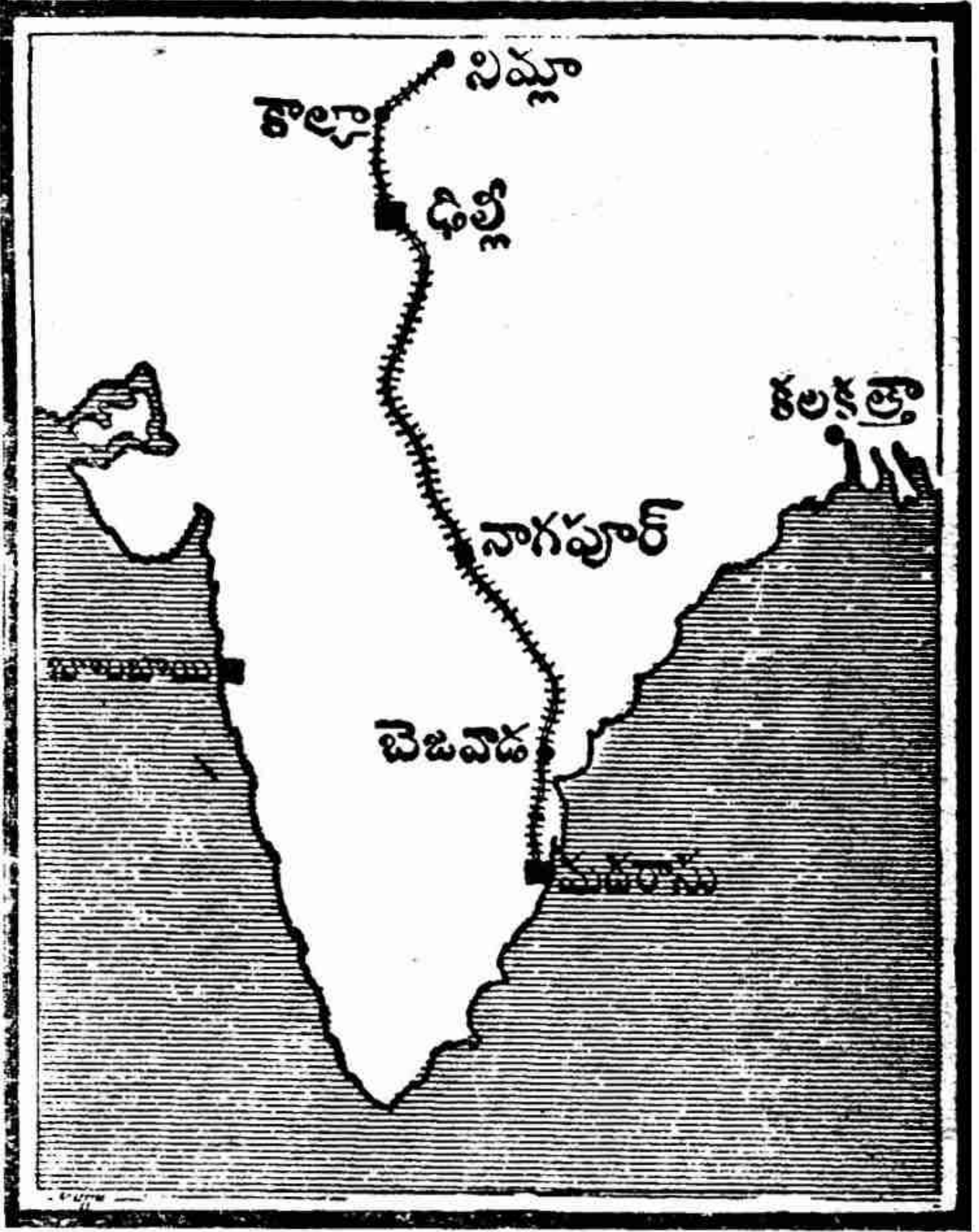
ఫారానికే ఒదులుగా ఇంకో స్లాటు ఫారంలోగాని రైలు ఎక్కేరంటే మీరు అనుకోని ఊరు వెళ్లి చేరతారు.

సిద్ధాకి వెళ్లాలంటే, ఢిల్లీ నుండి కాలాకి రైలులో వెళ్లాలి. కాలా నుండి సిద్ధాకు బస్సులూ, మోటారు కారు లా కూడా వెదుతూ ఉంటాయి. అయినా వాటిలో ప్రయాణం చేస్తే తరుచుగా ఎత్తు పల్లలు దాటుతూ వెళ్ళవలసి నందువల్ల మీకు తప్పక వాంతులు వస్తాయి అందుచేత బాలలందరూ రైలులో ప్రయాణం చేయడమే చాలా మంచిది. ఆపడలు కూడా అంతగా

రావు. బస్సులో వెళ్లేటప్పుడు ఎక్కువ ఎక్జెన్ ప్రదేశంనుండి చాలా లోతుగా ఉన్న ప్రదేశాన్ని చూచేరంటే కళ్లు గిరగిరా తిరిగిపోతాయి. అందువల్ల ఒక్కొక్కప్పుడు వాంతులుకూడా కలుగుతూ ఉంటాయి. అందువల్ల అన్నివిధాలా రైలులో వెళ్ళడమే మంచిది.

కాలాకి సిమ్లాకి మధ్యనున్న దూరము 50 మైళ్లే. అయినప్పటికీ రైలు, మెయిలు బండి తయినా సరే, సిమ్లాని చేరుకునేందుకు అధవా ఏడు గంటల

యినా పడుతుంది! కారణమేమిటో తెలుసా? రైలు వెళ్ళవలసిన ప్రదేశం కొండప్రదేశం. చాలా ఎత్తు ఎక్కవలసియున్నది. అదీగాక రైలు, మనుష్యులెక్కేలాగ, కొండని నూటిగా ఎక్కలేదు. కొండలచుట్టూ తిరుగుతూ నింపాదిగా ఎక్కుతూ వస్తుంది. అందువల్ల ప్రయాణం చెయ్యడానికి చాలా సేపు పడుతుంది. ఈ 50 మైళ్ల దూరములో 103 సారంగాలగుండా రైలు వెళ్లవలసియున్నది. కొండల్ని తొలిచి సారంగాల్ని తయారు చేశారు.

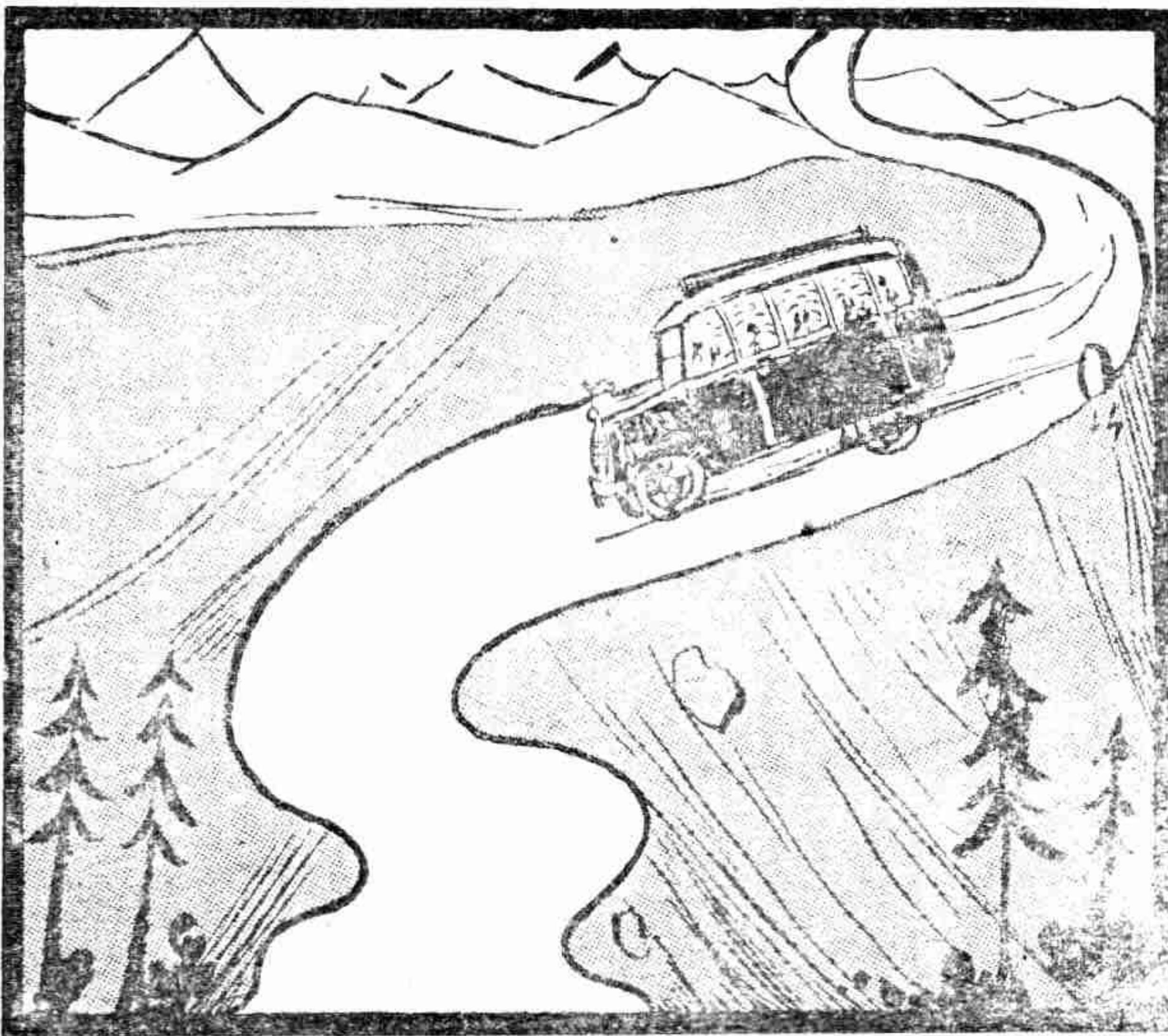

ఈ సారంగాలగుండా రైలు వెడుతుంది. రైలు వీటిగుండా వెళ్లేప్పుడు, ఎంతో చీకటిగా ఉంటుంది. అందుచేత రైలు ఈ సారంగాలగుండా వెళ్తన్నప్పుడు, ఏ సమయాన్ని అయినా సరే, లైట్లు వెలుగుతూ ఉంటాయి. ఇంజను విడిచే పొగ రైలు పెట్టెలలోకి వస్తుంది కాబట్టి మనం అప్పుడు కేబు రుమాలతో ముక్కు మాసుకోవలసి వస్తున్నది. బడోగ్ అనే స్టేషను దగ్గర సుమారు ఒక మైలు పొడవు గల ఒక సారంగం ఉన్నది.

రైలు వానిని దాటడానికి సుమారు 7 నిమిషాలు పడుతుంది. అదే పెద్ద సౌకర్యం.

మెయిలు లో బయలుదేరి ఉంటే మీరు మధ్యాహ్నం 1-45 గంటలకు సిల్లూ స్టేషను చేరుకుంటారు. మూడవ తరగతి పెట్టెలున్న సాధారణ బండిలో బయలుదేరితే, కాల్యాని 7-45 గంటలకు విడిచేబండి అన్నమాట, మధ్యాహ్నం 2-45 గంటలకు సిల్లూను చేరుకుంటారు. సెప్టెంబరు అక్టోబరు నెలల్లోగాని, ఆటుతర్వాతగాని మీరు సిల్లూకి వచ్చేలాగుంటే, సిల్లూ రెండు మూడు స్టేషనులలో

వచ్చేస్తుండగా ఊలు బనియనుని (స్వేచ్ఛకు) నిమిషం తప్పక తొడుగుకోవాలి. వీలైతే ఊలుకోటా, షరాయిని ధరించాలి. లేకపోతే చలిలో గజగజ పనికిపోతారు. ఏప్రిలు నెలలో నేను మదరాసునుండి సిల్లూకు రిరిగి వచ్చేను. అప్పుడు కూడా సిమ్లాని సమీపిస్తుండగా నాకు కొద్దిగా చలివేసింది. అందుచేత మీరు సింలాకి ఎప్పుడు వచ్చినాసరే, అది ఎంతమందు వేసవికాలమైనా సరే, ఊలు బనియను ధరించడం చాలా మంచిది. దానికి నేను కారణం చెబుతానువినండి. మన ప్రదేశాలు చాలా వేడైన

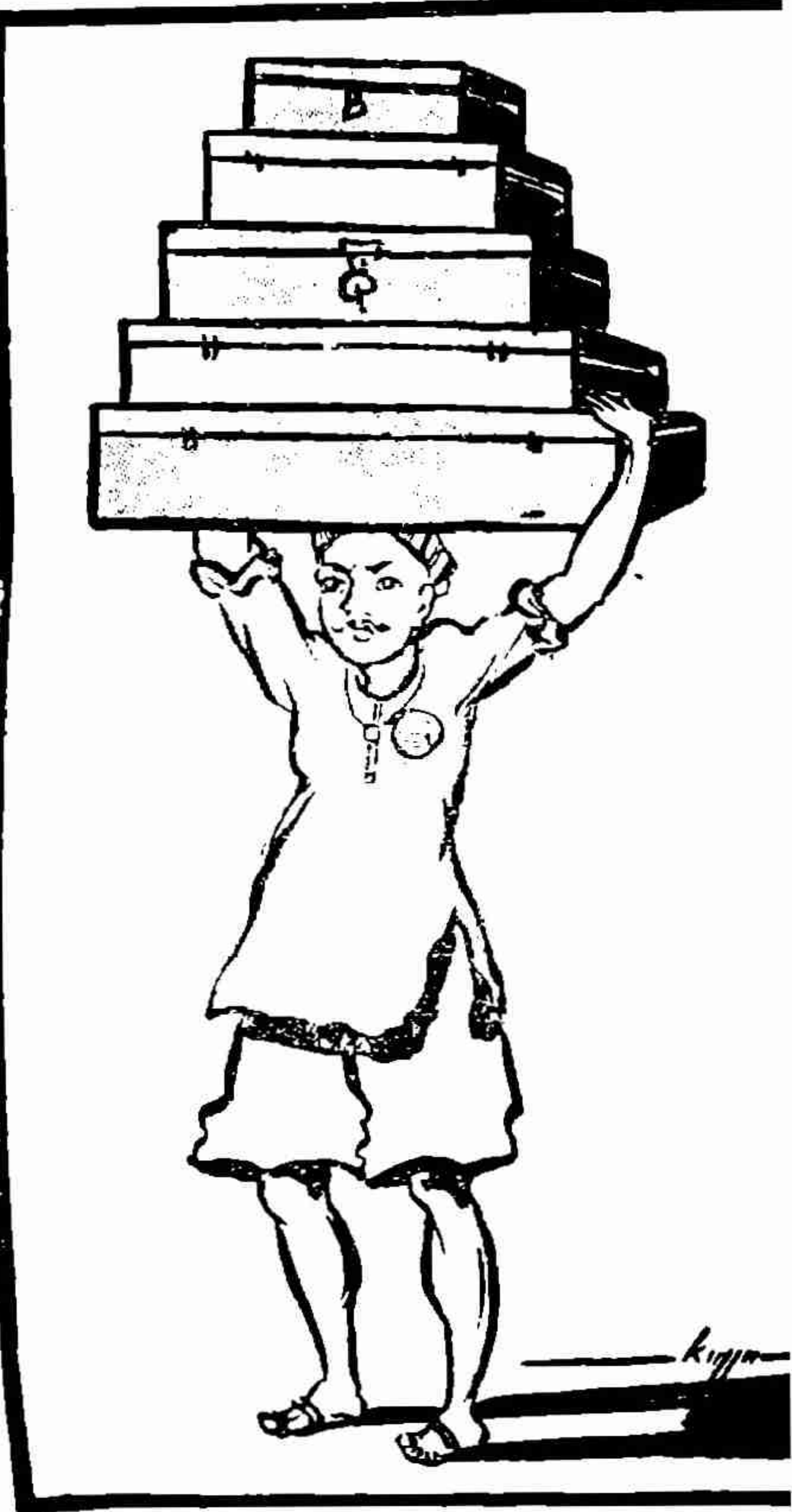
ప్రదేశాలు. సిమ్లా చాలా చల్లని ప్రదేశం. సముద్ర మట్టమునుండి సుమారు 7000 అడుగుల ఎత్తున ఉన్నది. చెన్నపట్టణమునుండి 1801 మైళ్ళ దూరములో నున్నది. భూమధ్యరేఖకి దూరంగా ఉన్నది. చాలా

ఎక్కుగా ఉన్నది. అందుచేత ఇక్కడ ఎప్పుడూ వల్లగానే ఉంటుంది. ఎక్కువ వేడిగా ఉండే ప్రదేశంనుండి ఎక్కువ చలిగా ఉండే ప్రదేశానికి వచ్చేటప్పుడు, మీరు తగుబ్రాత్రు తీసుకోకపోతే, తప్పక జలుబు చేస్తుంది. గుండెలికి చలిగాలి తగులకుండా కాపాడుకోవాలి. అందుకనే మీరు ఊలుబియ్యనుల్ని తప్పకుండా మర్చిపోకుండా తొడుగుకోవాలి.

సింలాలో మీ కివరై నా మిశ్రులుకాని బంధువులుకాని ఉంటే మీరు దర్జాగా ఏకప్తమూ లేకుండా తిన్నగా వాల్లింటికి వెడతారు. అలాగ లేకపోతే హోటలుకి వెళ్లాలి. ఎక్కడికి వెళ్లవలసినా చెన్నపట్టణంలో లాగ కాదులో గాని, బస్సులో గాని ఆఖరుకి బ్రాము బండిలోగా ఇక్కడ వెళ్ళడానికి వీలులేదు. కొండ ప్రదేశం ఆవృషంవల్ల ఎక్కువ పల్లాలు బాగా ఉండడవల్ల ఇక్కడ బయ్య వెళ్ళడాని వీలులేదు. అందుచేత ఎంత ధుకుడైనా, ఎంత గొప్పవాడైనా ఇక్కడ నడవవలసిందే. లేపోతే రిక్షాలో ఎక్కి వెళ్లాలి

రిక్షాలో ఒక రే ఎక్కడానికి వీలాతుంది. మద్రాసు రిక్షాలో లాగ ఒక బండిసామాను ఇందులో మోసుకు వెళ్ళడానికి వీలులేదు. చాలా తేలికైన వస్తువుల్నే ఇందులో మోసుకు వెళ్ళాలి. అందుచేత ఈ ఊరికి వచ్చేవారేమీ చేస్తారంటే సామానుల్ని కూలీవాళ్ళకి అప్పజెప్పి, తాము కాలినడకని బయలు

దేరతాడు. ఇక్కడ రైల్వే కూలీలు ఏర్రటి చొక్కాలు తొడుకుని ఉంటారు. మదరాసు కూలీలు నీపురంగు చొక్కాలు తాడుగుకునేలాగ, ఈ కూలీలు చాలా బలమైనవాళ్లు, చూడడానికి బక్క పలాచగా, ఊచలాగున్నా వీళ్ళకి బలం చాలా హెచ్చు. ఒక్కొక్కడు చలాగ్గా నాలుగైదు ట్రంకు పెట్టెల్ని మోసేస్తాడు. మన దేశపు కూలీ ఊకొండ ప్రదేశంలో ఒక ట్రంకు పెట్టెనుకూడా మోయలేడు. మనిషి నడవడమే కష్టమంటే ఇక బరువుమోయడం మెలాగ చెప్పండి. అయినా ఇక్కడ కూలీలుమాత్రం ఏడకూ లేకుండా ఎంత బరువైనా సరే మోసేస్తారు. వారు బరువు మోసుకుని కొండల్ని దిగుతూ వస్తూ ఉండగా మీరు చూచినట్లుతే మీకు తప్పకుండా హానుమంతుడు సుంజీవి పర్వతాన్ని మోసుకువచ్చిన దృశ్యం తప్పక జ్ఞాపకానికి వస్తుంది. వారు అంత బరువుని ఇంత కష్టపడి మోసినా, అడిగిన కూలీకంటే ఒక్కడమ్మిడి ఎక్కువ, మీయంతట మీరే ఇచ్చినా సరే, పుచ్చుకోరు. అయితే

ఒకటి, వారు అడిగిన కూలీ ఇచ్చేయాలి. అంతకి డమ్మిడి తక్కువ ఇస్తే మిన్నుల్ని విడిచి పెట్టరు. వాళ్ళను మీరు నమ్మి ఏవస్తువునైనా సరే అప్పగించ వచ్చును. మీరు వాళ్ళతోకూడా వెళ్ళకుండా పలానా చోటికి సామానాల్ని తీసుక వెళ్లమంటే, వాళ్ళు తప్పక తీసుకువెడతారు. వాటిని తీసుకుని ఎక్కడికైనా పారిపోతారేమో అనే భయం మీకుండ నలసిన అవసరంలేదు.

(ఇంకా వుంది)

“నవ్యాంధ్ర”

[ప్రఖ్యాత వైజ్ఞానిక & కృపత్రిక]

జులై 1920; ధరలు 20

విడిపత్రిక 0-2-0 సంవత్సరం చందా 8-0-0 ఏంట్ల కమిషన్ 5%; డిపాజిట్ అవసరం లేదు.

కొత్తగా రచనలు నూతన విమర్శలు కావాలి ప్రకటించబడిన రచనలకు తగిన ప్ర ఫలం ఇవ్వబడుతుంది. లోకసారి కలంపట్టవ్రాసే ఉత్సాహం కులకు తగిన ప్రోత్సాహాన్ని చేయూతగా ఇవ్వడమే మా ప్రధాన కర్తవ్యం.

ఏజంటుకు ప్రకటన గారులకూ చందాదారులు గాక గోరువారికి కోరినచో. మాదిరి ప్రతి పంపబడును.

“నవ్యాంధ్ర”

27, జిందాపూర్ బిల్డింగ్

సుల్తాన్ బజారు, హైదరాబాద్, డి.కె.

ప్ర :-పరీక్షలో తప్పిపోయిన కుర్రాడి హృదయం ఎలా గుంటుంది కన్నయ్య?
 —యమ్. వి. వెంకటేశ్వరరావు
 (శికింద్రాబాదు)

జ :-వాడెక్కోవారి తప్పిపోయాడో దాన్నిబట్టి వ్రంటుంది. నీకా అనుభవం కలుగకుండుగాక!

ప్ర :-మజ్జిగలో నుండే కదా నేను తయారయింది. మరి మజ్జిగ అన్నములో నెయ్యి ఎందుకు వేసుకోరు?

—కె. యన్. పి. బాబు
 (శ్రీ గాకుళం)

జ :-పప్పులో నెయ్యి వుండదు కనుక పప్పు అన్నంలో నెయ్యి వేసుకుంటున్నాం. మజ్జిగలో వెన్న వుంది గనుక మళ్ళీ నెయ్యి ఎందుకు?

ప్ర :-ప్రీతిగల తిండి పదార్థమును చూచిన యెడల నోరు ఎందు చేత ఉరును?

—బక్షి రంగారావు
 (బొమ్మెరము)

జ :-తినాలని బుద్ధి వుడుతుంది గనుక.

ప్ర :-నా తలకొప్పి బాధ ఎన్ని మందులు ఇంజెక్షను తీసుకున్నా నయంకాలేదు. నా తలకొప్పి పోయే మార్గం చెబుతారా?

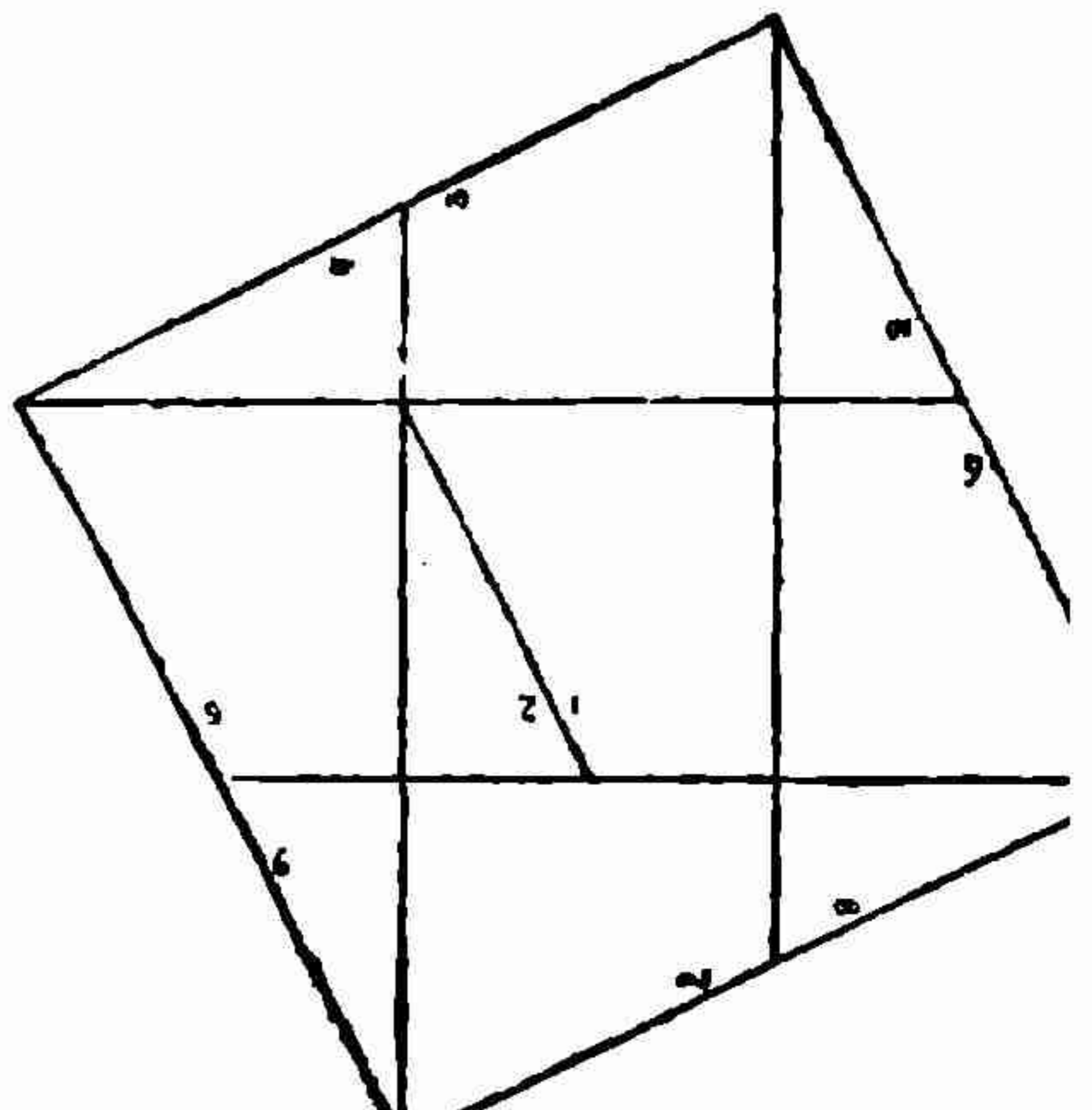
—ఆల్లసాని శీతారామరావు
 (ఆదవాని)

జ :-'బాల' పత్రికను ప్రతినలా చదువు.

ప్ర :-మీరు పిల్లలకొరకు పాట పడతా మంటున్నారు. ఆ పాట యేపాట అన్నయ్యా?

—A. పద్మావతి (బాబ్బిలి)
 జ :-అది నా గ్రహ పాట చెల్లెమ్మా.

అట్టముక్కలతో ఆట (బవా)

1-వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్; అక్కయ్యకబుర్లు; శని పోని పాకులు-నాటిక. పాడుపుకథలు; అశుభలపాట; రక్కాడు; మీపాటలు, పద్యాలు, చాలునింక.

8-వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్; అక్కయ్య కబుర్లు; ఇచ్చకాలు; నాటిక - కల్పకం వంట-మీకథలు, పాటలు. చాలునింక.

15-వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్; అక్కయ్య కబుర్లు; తాతయ్యో పాపలు-నాటిక; చీమకథ (రక్కాడు) మీపాటలు. పద్యాలు, మెలిక మాటలు చాలునింక.

22-వ తేదీ శనివారం

ప్రాణస్నేహం-నాటిక; అవగతగా కథ చిక్కుప్రశ్న, చిట్టాచిట్టా పాటలు చాలునింక.

29-వ తేదీ శనివారం

రారండోయ్; అక్కయ్య కబుర్లు; పిల్లలనాటకం-నాటిక. బొమ్మల పాటలు. మీకథలు: కబుర్లు, చాలునింక.

2-వ తేదీ ఆదివారం

రార చిన్ని పిల్లలార; ఉత్తరాత సంచీ; "నలెలిది"; ప్రశ్నలూ జవాబులు; నాగులమ్మ (పాట); తిమాషాలు; పోదామా.

9-వ తేదీ ఆదివారం

రారచిన్ని పిల్లలార; ఉత్తరాత సంచీ; "సంతృప్తి శైల్య" నాటిక; "పంటలు పండించండి" (పాట); కథలు; కబుర్లు; పోదామా.

16-వ తేదీ ఆదివారం

రార చిన్ని పిల్లలార; ఉత్తరాత సంచీ; "రథాయాత్ర" నాటిక; తాతయ్య-అక్కయ్య తగువు; కథలు, కబుర్లు; పోదామా.

23-వ తేదీ ఆదివారం

రార చిన్ని పిల్లలార; ఉత్తరాత సంచీ; "పాట్టిబావకేసు," "బంగారు చెప్ప" నాటిక; పోదామా.

30-వ తేదీ ఆదివారం

రార చిన్ని పిల్లలార; ఉత్తరాత సంచీ; "కర్రచిలుక" నాటిక "చిలుకా!" పాట; హాస్యాలు; పోదామా.

మాటలతో ఆటలు---నెం 9

లా! ఈదిగువ చదరంలోని అక్షరాలు నింపి,
ఉంచుకో! ఆగస్టు 'బాల'లో సమాధానం.

		1	2		
			వ		
	3	4		5	6
	బా	కొ		న	గ
7				8	
				మ	డి
9					9
					మ
	10	11		12	13
	జా	వా		కొ	మ
	14			15	
	వ	ల		కు	లు
		16			
		మ	లు		

ఆధారాలు

అడ్డము

సంవత్సరములలో ఒకటి.

వ

కను.

ఇదిగట్టిగావుండాలి.

పను చేరు.

కుక్క

నొంతుంది.

బు ఇది నేర్చుకోవాలి.

ంటుంది జాగ్రత్త!

నిలువు

2. తోట

8. భావ

4. సుగ్రము (ఒకఫిలుంపేర)

6. మాటలలో చదరము.

7. నీపెద్దతోబుట్టవు.

9. ఒకజంతువు.

10. జావ (అడే)

11. నోక

12. పువ్వుదళము

13. నోరు — పైకోకటిసో

మాటలతో ఆటలు - 8

(జవాబు)

అక్షరాలు : 2. విరి; 3. కిచకీచ; 5. మకం
 దము; 6. మనలము; 8. అవు గోవు.
 నిలువు : 1. కా, కేకీ; 2. వివాహము,
 వివాదము; 4. చతురంగము, చద
 రంగము; 5. మల్లెపూవు; 7. ముని.

బహుశ్లు బలే బలే! (జవాబు)

8-వ బహుశ్లు 5-వ బహుశ్లు కవలలు:

దాగుడు అవయవాలు (జవాబు)

1 కాలు; 2 మూతి; 3 చేయి;
 4 చెవి; 5 కండ; 6 పిండు; 7 మండు;
 8 పేను; 9 కలు; 10 తొడ 11 కడుపు;
 12 పీక 13 నడు; 14 నడుము; 15
 గండము.

పాదుపు కథలు (జవాబు)

1 మొగలిపువ్వు; 2 దువ్వెన; 3
 ఆవు; 4 వెల్లులి (తెల్లగడ్డ) 5 ఆకోక
 చక్రం; 6 సినిమా; 7 వాస్తవప్రతిక;
 8 నడియో; 9 పాకిస్తాన్ జెండా

ఊళ్ల పేర్లు (జవాబు)

1 మద్రాసు; 2 కాకినాడ; 3
 కరాచి; 4 మధుర; 5 కటకం; 6 గోవా;
 7 గయ; 8 సతారా; 9 పూనా;
 10 మగధ.

వీరవరు (జవాబులు)

1 టంగుటూరు ప్రకాశం; 2 చిత్తరం
 జనదాస్; 3 కొండా వెంకటప్పయ్య;
 4 కాకినాడుని నాగేశ్వరరావు; 5

గువ్వూరి రామిరెడ్డి: 6 సుభాస్ బోస్;
 7 గాంధీ జీ.

సైకిల్ పందెం (జవాబు)

వేణులూస్తాడు. ఎంగుకంటే మొ
 దటి మెలుకాయి మండి 1-వ మెలు
 కాయికి నాలుగు మెళ్ల దూరమే వుంది.
 సీను 5-వ మెలుకరకు 5 మెళ్లు వెళ్లి.
 అంచేత వేణు 7లుస్తాడు.

బొమ్మలో తెనుగుకవి (జవాబు)

ముక్కు తిమ్మన.

సుప్రసిద్ధ సినిమాతార టి. ఆర్. రజనీ, తన
 విశాలమైన కురుల సౌందర్యానికి కారణం

ప్రెసిడెంట్ వెజిటబుల్

హేరాయిలే నని చెప్పుచున్నది.

PRESIDENT

Vegetable Hair oil

PATHOD TRADING COMPANY, MADRAS

శ్రీమతి యు. దుర్గాలక్ష్మిబాల (విజయనగరం)

పైడి!

అబ్బాయా?

|| నాగనరపు సత్యనారాయణ
(నరసారావుపేట)

శ్రీమతి సోమయాజుల
సెంకటకాశేఖరి (మదరాసు)

బాల

మిఠాయిసంచిక

ఆ గస్టులో వస్తుంది.

బలే బలే
కథలు
బొమ్మలు

100 పేజీలు

వెల ఆరణాలే!

BALA PRESS

FOR YOUR

JOB PRINTING

IN

ENGLISH & TELUGU